

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 14. prosinca 2022.
(OR. en)

6123/1/22
REV 1

COPEN 45
DROIPEN 15
JAI 163
EJN 6
EUROJUST 12
EVAL 3
CATS 7

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Predmet: **IZVJEŠĆE O EVALUACIJI U VEZI S DEVETIM KRUGOM UZAJAMNIH
EVALUACIJA**

**Deveti krug uzajamnih evaluacija o pravnim instrumentima za
uzajamno priznavanje u području oduzimanja ili ograničavanja
slobode –**

IZVJEŠĆE O HRVATSKOJ

**IZVJEŠĆE O EVALUACIJI U VEZI S
DEVETIM KRUGOM UZAJAMNIH EVALUACIJA**

**Deveti krug uzajamnih evaluacija o pravnim instrumentima za uzajamno
priznavanje u području oduzimanja ili ograničavanja slobode**

IZVJEŠĆE O HRVATSKOJ

Sadržaj

Sadržaj	3
1. SAŽETAK	6
2. UVOD	16
3. OKVIRNA ODLUKA 2002/584/PUP O EUROPSKOM UHIDBENOM NALOGU	19
3.1. Tijela nadležna za izvršenje europskog uhidbenog naloga (EUN)	19
3.1.1. Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izvršenja	21
3.1.2. Tijela nadležna za izdavanje EUN-a	24
3.1.3. Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izdavanja	25
3.2. Načelo proporcionalnosti	30
3.3. Razmjena informacija	32
3.3.1. Kada Republika Hrvatska djeluje kao država izvršenja	32
3.3.2. Kada Republika Hrvatska djeluje kao država izdavanja	34
3.4. Razlozi za odbijanje	35
3.4.1. Odbijanje u slučaju mogućeg rizika od kršenja temeljnih prava u vezi s oduzimanjem slobode	35
3.4.2. Odbijanje u slučaju presude u odsutnosti	36
3.4.3. Ostali razlozi za odbijanje	39
3.5. Dodatni izazovi	42
3.6. Statistički podaci	47
3.7. Zaključci	49

4. OKVIRNA ODLUKA VIJEĆA 2008/909/PUP O PRIMJENI NAČELA UZAJAMNOG PRIZNAVANJA PRESUDA U KAZNENIM PREDMETIMA KOJIMA SE IZRIČU KAZNE ZATVORA ILI MJERE KOJE UKLJUČUJU ODUZIMANJE SLOBODE S CILJEM NJIHOVA IZVRŠENJA U EUROPSKOJ UNIJI	51
4.1. Tijela nadležna za priznavanje presude i izvršenje kazne	51
4.1.1. <i>Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izvršenja .....</i>	<i>53</i>
4.1.2. Tijela nadležna za donošenje i prosljeđivanje presude	55
4.1.3. Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izdavanja	55
4.2. Dokumenti potrebni za priznanje presude i izvršenje kazne	57
4.3. Kriteriji za procjenu olakšavanja socijalne rehabilitacije	58
4.3.1. Razmjena informacija između države izdavanja i države izvršenja	59
4.3.2. Mišljenje i obavješćivanje osuđene osobe	59
4.4. Prilagodba kazne	60
4.5. Razlozi za nepriznavanje i neizvršavanje	62
4.6. Djelomično priznavanje	64
4.7. Izazovi u pogledu poštovanja roka za priznanje i izvršenje	65
4.8. Pravo koje uređuje izvršenje kazne	65
4.9. Dodatni izazovi	66
4.10. Statistički podaci	67
4.11. Zaključci	71
5. POVEZNICA IZMEĐU OKVIRNE ODLUKE 2002/584/PUP O EUROPSKOM UHIDBENOM NALOGU I OKVIRNE ODLUKE 2008/909/PUP O KAZNAMA ZATVORA	73
5.1. Problemi u pogledu poveznice između Okvirne odluke 2002/584/PUP o EUN-u i Okvirne odluke 2008/909/PUP o kaznama zatvora	73
5.2. Zaključci	74
6. OKVIRNA ODLUKA 2008/947/PUP O PROBACIJSKIM MJERAMA I ALTERNATIVNIM SANKCIJAMA	76
6.1. Tijela nadležna za Okvirnu odluku 2008/947/PUP	76

6.1.1.	Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izvršenja.....	78
6.1.2.	Postupak kada Hrvatska djeluje kao država izdavanja	82
6.2.	Problemi povezani s neprimjenom Okvirne odluke 2008/947/PUP.....	83
6.3.	Statistički podaci.....	85
6.4.	Zaključci.....	87
7.	OKVIRNA ODLUKA 2009/829/PUP O EUROPSKOM NALOGU ZA NADZOR (ENN).....	88
7.1.	Tijela nadležna za Okvirnu odluku 2009/829/PUP	88
7.1.1.	Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izvršenja.....	88
7.2.	Problemi povezani s neprimjenom Okvirne odluke 2009/829/PUP.....	93
7.3.	Zaključak	94
8.	Osposobljavanje.....	95
8.1.	Osposobljavanje u vezi s Okvirnim odlukama 2002/584/PUP i 2008/909/PUP	96
8.2.	Osposobljavanje u vezi s Okvirnim odlukama 2008/947/PUP i 2009/829/PUP	97
8.3.	Zaključci.....	98
8.4.	Odvjetnička komora.....	100
9.	ZAVRŠNE NAPOMENE, PREPORUKE I NAJBOLJE PRAKSE	101
9.1.	Prijedlozi hrvatskih tijela	101
9.2.	Preporuke.....	102
9.2.1.	Preporuke Republici Hrvatskoj.....	102
9.2.2.	Preporuke drugim državama članicama	103
9.2.3.	Preporuka Komisiji	104
9.2.4.	Preporuke Hrvatskoj odvjetničkoj komori i Europskoj odvjetničkoj komori.....	104
9.3.	Najbolje prakse.....	104

1. SAŽETAK

Hrvatska tijela organizirala su posjet profesionalno i primjerno. Tim za evaluaciju upoznao se s hrvatskim zakonodavstvom i institucionalnim sustavom putem prezentacija i sastanaka s predstavnicima sudova, državnih odvjetništva i drugih nadležnih tijela u Hrvatskoj.

Predstavnici hrvatskih tijela bili su dobro pripremljeni te otvoreni i iskreni u svojim odgovorima timu za evaluaciju. Timu za evaluaciju bilo je očito da hrvatski predstavnici iskreno žele primijeniti pravni okvir EU-a koji je obuhvaćen devetim krugom uzajamnih evaluacija te da imaju dobre uvjete za to.

Ukupni dojam tima za evaluaciju jest da su četiri okvirne odluke obuhvaćene evaluacijom dobro provedene u hrvatskom zakonodavstvu. Tim za evaluaciju ujedno je dojma da primjena okvirnih odluka dobro funkcionira.

U hrvatskom pravnom poretku sveukupno zakonodavstvo o suradnji u kaznenim stvarima uključeno je u jedinstveni zakon, Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (dalje u tekstu: ZPS). Čini se da je zakon sveobuhvatan i jasan. U pogledu Okvirne odluke 2008/909/PUP tijelo izdavanja i tijelo izvršenja županijski su sudovi koji su nadležni prema mjestu prebivališta dotične osobe ili njezine obitelji.

U pogledu Okvirne odluke 2002/584/PUP i Okvirne odluke 2009/947/PUP nadležno tijelo izvršenja jest **županijski sud**. Za donošenje odgovarajućih odluka nadležna su sva pravosudna tijela, tj. kazneni sudovi i državna odvjetništva, pri čemu se državna odvjetništva ujedno smatraju neovisnim pravosudnim tijelima u skladu s Ustavom Republike Hrvatske.

Nadležna tijela izvršenja su županijski sudovi nadležni prema mjestu prebivališta ili boravišta osuđene osobe. Međutim, za zaprimanje odluke stranih pravosudnih tijela nadležna su državna odvjetništva.

Osnovano je središnje tijelo za sve četiri okvirne odluke. Ministarstvo pravosuđa i uprave (dalje u tekstu „Ministarstvo pravosuđa“) nadležno za pravosudna pitanja u Hrvatskoj središnje je tijelo koje pruža pomoć domaćim tijelima i nadležnim tijelima država članica u uspostavi kontakata i pravosudne suradnje u pogledu odluka iz članka 1. ZPS-a (članak 5. stavak 5. u vezi s člankom 1. ZPS-a). Uloga Ministarstva pravosuđa ograničena je na koordinaciju nadležnosti (članak 5.a stavak 1. ZPS-a). Uz navedeno, središnje tijelo ima pravo zatražiti informacije o predmetima u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima od nadležnih pravosudnih tijela (članak 5.a stavak 3. ZPS-a) i dostaviti informacije o predmetima u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima nadležnim tijelima Europske unije (članak 5.a stavak 2. ZPS-a). Ministarstvo pravosuđa ne sudjeluje u postupku donošenja odluka u pojedinačnim predmetima.

U pogledu različitih okvirnih odluka tim za evaluaciju iznio je sljedeća opažanja.

OKVIRNA ODLUKA 584/2002/PUP

Prema prethodno opisanoj raspodjeli nadležnosti, koja je utvrđena u članku 6. stavku 1. ZPS-a, državno odvjetništvo, županijski sudovi i općinski sudovi nadležni su za izdavanje europskog uhiđenog naloga. Državno odvjetništvo neovisno je u skladu s Ustavom Republike Hrvatske. Međutim, odluka o izdavanju EUN-a u svrhu istrage temelji se na sudskoj odluci kojom se nalaže oduzimanje slobode. Stoga državno odvjetništvo ne može izdati takav EUN bez prethodne nacionalne odluke kojom se nalaže oduzimanje slobode koju tijekom istražne faze donosi sudac istrage. Na temelju članka 5. stavka 1. ZPS-a županijski sud nadležan za izvršenje kazni jedino je tijelo nadležno za izdavanje EUN-a u svrhu izvršenja kazne zatvora ili kazne oduzimanja slobode.

Prema načelu zakonitosti državni odvjetnici i suci obvezni su izdati EUN ako su u konkretnom slučaju ispunjeni pravni preduvjeti.

Pri donošenju odluke o izdavanju EUN-a hrvatska pravosudna tijela uvijek uzimaju u obzir načelo proporcionalnosti. Isto tako, načelo proporcionalnosti uzima se u obzir i pri odlučivanju o predaji osumnjičenika nakon primitka EUN-a. Ta praksa slijedi odredbu članka 3.a ZPS-a kojom se propisuje da se sve odluke o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama EU-a donose razmjerno prirodi potrebe u svakom pojedinom predmetu i kako je predviđeno Zakonom o kaznenom postupku. Slijedom navedenog, EUN se ne izdaje ako se njegova svrha može postići blažom mjerom (uručenjem poziva u inozemstvu, provođenjem istražnih radnji u inozemstvu na temelju zamolnice za međunarodnu pravnu pomoć / europskog istražnog naloga (dalje u tekstu „EIN”) te ustupom kaznenog progona).

Nadležna nacionalna tijela uzimaju u obzir smjernice iz Priručnika Komisije o izdavanju i izvršenju europskog uhidbenog naloga.

Čini se da su hrvatska tijela nadležna za izvršenje ili izdavanje EUN-ova vrlo proaktivna u uspostavi izravnog kontakta s nadležnim tijelima u drugim državama članicama. Izravna komunikacija između hrvatskih pravosudnih tijela i SIRENE odvija se telefonom, e-poštom ili telefaksom i vrlo dobro funkcionira. U slučaju prepreka u komunikaciji s pravosudnim tijelom druge države članice upotrebljavaju se kontaktne točke Europske pravosudne mreže, što se pokazalo vrlo učinkovitim. U složenim predmetima koji se odnose na teška kaznena djela ili uključuju nekoliko država članica može se stupiti u kontakt s hrvatskim nacionalnim članom Eurojusta kako bi se olakšala komunikacija.

Aspekt dvostruke kažnjivosti dobro se uzima u obzir pri odlučivanju o izdavanju ili izvršenju EUN-a, čak i u predmetima koji se odnose na kataloška kaznena djela. Međutim, čini se da praktičarima nije jasno treba li dvostruku kažnjivost ocijeniti testom *in abstracto* ili *in concreto*. U tom je kontekstu Vrhovni sud Republike Hrvatske odgovorio na pitanje je li potrebno ocijeniti i uzeti u obzir nastupanje zastare u vezi s kataloškim kaznenim djelom iz članka 2. stavka 2. ZPS-a ustvrdivši da je zastara sastavni dio koncepta dvostruke kažnjivosti te je stoga u takvim slučajevima isključena ocjena mogućeg nastupanja zastare.

U slučajevima u kojima su hrvatska tijela primila EUN u svrhu izvršenja kazne zatvora ili mjere koja uključuje oduzimanje slobode, a tražena osoba je državljanin Republike Hrvatske ili ima prebivalište ili boravište na njezinu državnom području te je pristala odslužiti kaznu u Republici Hrvatskoj, sud je dužan odgoditi postupak o EUN-u kako bi najprije odlučio o izvršenju mjere zatvora u Hrvatskoj. Sud mora zatražiti presudu i relevantnu dokumentaciju od države koja izdaje nalog te odrediti odgovarajući rok za njihovo slanje. Sud mora odbiti priznavanje EUN-a čim odluka o preuzimanju izvršenja strane presude na temelju Okvirne odluke 909 postane pravomoćna.

Osoba protiv koje je izdan europski uhiđbeni nalog u Republici Hrvatskoj nakon uhićenja u državi izvršenja ima pravo imenovati branitelja u Republici Hrvatskoj po vlastitom izboru i dobiti popis odvjetnika koji pružaju informacije i savjete u postupcima na temelju europskog uhiđbenog naloga koji je sastavila Hrvatska odvjetnička komora. U slučaju imenovanja po službenoj dužnosti tijelo izdavanja mora o tome na odgovarajući način i bez odgode obavijestiti nadležno tijelo države izvršenja. Znanje odvjetnika, posebno onih koji se nalaze na popisu u svojstvu savjetnika po službenoj dužnosti, općenito je slabo. Odvjetničku komoru trebalo bi poticati da osigura više osposobljavanja u tom posebnom i izazovnom području prava.

Kada je Hrvatska bila država izdavanja, hrvatska tijela primila su od nadležnih tijela države izvršenja zahtjeve za dodatnim očitovanjima o uvjetima oduzimanja slobode te su dosad tri takva zahtjeva dovela do odgoda u izvršenju EUN-a. U dva predmeta koja su se vodila pred domaćim sudovima u kojima je bio izdan EUN primljeni su upiti oko uvjeta oduzimanja slobode u Republici Hrvatskoj. Jedan EUN je izvršen, jedan je odbijen.

Kao tijela izvršenja, hrvatski sudovi utvrdili su određene nedostatke u pogledu informacija koje su dostavile države izdavanja, kao i situacije u kojima su dostavljene nepotpune ili iskrivljene informacije. Prema članku 9. stavku 1. ZPS-a dokumenti koje su dostavila strana nacionalna tijela prevode se na hrvatski jezik. Prijevod na engleski jezik prihvaća se samo u hitnim slučajevima i pod uvjetom da država članica koja šalje odluku na engleskom jeziku pristane primiti odluke hrvatskih nadležnih tijela na engleskom jeziku. Hrvatski praktičari istaknuli su da se često susreću s problemima u pogledu prevođenja, uključujući lošu kvalitetu prijevoda, te da je bilo teško držati se strogih rokova koji su u ZPS-u nametnuti nadležnim tijelima za oduzimanje slobode osumnjičeniku.

Ako EUN ne sadrži sve relevantne informacije, sud može, u skladu s člankom 29. stavkom 2., zatražiti dodatne informacije ili dokumente od tijela izdavanja i odrediti odgovarajući rok od najviše sedam radnih dana za njihovo dostavljanje. Taj se rok *prima facie* čini vrlo kratkim te je država članica koja podnosi zahtjev imala određene poteškoće u pravodobnom dostavljanju traženih informacija ili dokumentacije. Međutim, nepridržavanje roka od sedam dana ne podrazumijeva nikakve pravne posljedice ili sankcije jer je taj rok utvrđen sam za sebe bez ikakvih drugih pravila kojima se osigurava njegovo poštovanje.

Prema hrvatskim praktičarima opis činjenica u vezi s kaznenim djelom u mnogim slučajevima nije bio iscrpan ni točan u odgovarajućim upozorenjima u SIS-u, što je onemogućilo da se od tuženika zatraži pristanak na predaju. Postupak dobivanja dodatnih informacija ili dokumentacije od država izdavanja, ponekad čak i opetovano, rezultirao je osjetnim produljenjem postupka u nekoliko predmeta. Prijavljene su i informacije koje nedostaju, posebno u kontekstu suđenja u odsutnosti. Presude Suda Europske unije koje se odnose na predmete koji uključuju suđenja u odsutnosti imale su važnu ulogu u povećanju broja zahtjeva za dodatnim informacijama.

U pogledu razloga za odbijanje potrebno je istaknuti da se načela navedena u članku 4. Okvirne odluke 2002/585/PUP vrlo dobro odražavaju u odgovarajućim odredbama ZPS-a. Sudska praksa Suda EU-a o Okvirnoj odluci o EUN-u dovela je do promjena u hrvatskom nacionalnom pravu kojim se prenosi Okvirna odluka o EUN-u. Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije više je puta mijenjan kako bi se hrvatsko zakonodavstvo uskladilo s okvirnim odlukama i direktivama kojima se uređuje područje pravosudne suradnje u kaznenim stvarima.

Međutim, odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga u slučaju mogućeg rizika od kršenja temeljnih prava u vezi s oduzimanjem slobode nije izričito navedeno u člancima 20. i 21. ZPS-a. Čini se da pristup koji hrvatska tijela primjenjuju u pogledu pitanja treba li mogući rizik od kršenja temeljnih prava evaluirati po službenoj dužnosti u svakom pojedinom slučaju nije jedinstven.

Neki su hrvatski praktičari istaknuli da se uvjeti oduzimanja slobode moraju procijeniti po službenoj dužnosti ako postoje razlozi za sumnju da bi mogli biti izvor zabrinutosti u državi izdavanja, dok su drugi praktičari izjavili da se zabrinutosti u pogledu uvjeta oduzimanja slobode u državi izdavanja uzimaju u obzir samo ako ih je istaknuo tuženik ili branitelj. U svakom slučaju, uvjeti oduzimanja slobode procjenjuju se na pojedinačnoj osnovi u skladu sa sudskom praksom Suda EU-a i ESLJP-a ako se otkrije ili istakne mogući rizik od kršenja temeljnih prava u pogledu uvjeta oduzimanja slobode.

U pogledu suđenja u odsutnosti, relevantna odredba članka 21. stavka 2. ZPS-a općenito odražava članak 4.a Okvirne odluke 584.

Međutim, čini se da članak 21. stavak 2. točka 3., koji se odnosi na zastupanje po odvjetniku, nije u skladu s člankom 4.a Okvirne odluke 584 jer se tom odredbom ne propisuje da tuženik mora ovlastiti pravnog savjetnika i „biti upoznat s predviđenim suđenjem”. Odredbu bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti kako bi se moglo utvrditi da je osoba bila upoznata s predviđenim suđenjem kada je ovlastila odvjetnika.

Uz navedeno, hrvatski praktičari istaknuli su da ni odgovarajuće okvirne odluke ni hrvatsko zakonodavstvo ne pružaju pravne smjernice u pogledu pitanja donosi li se presuda u odsutnosti u predmetima u kojima je tuženik prisustvovao samo jednom od brojnih saslušanja.

OKVIRNA ODLUKA 2008/909/PUP

Okvirna odluka 2008/909/PUP – Ova okvirna odluka općenito se dobro provodi i primjenjuje u Hrvatskoj. Hrvatska ima znatno iskustvo u primjeni Okvirne odluke, i kao država izdavanja i kao država izvršenja. Ministarstvo pravosuđa i nadležna tijela pružaju vrijednu potporu onima koji traže primjenu te okvirne odluke. U nekim aspektima može se naći razlog da Hrvatska razmotri izmjene ili pojašnjenja svojeg zakonodavstva. Međutim, potrebne su samo male izmjene kako bi se osiguralo da Hrvatska u potpunosti ispravno primjenjuje Okvirnu odluku.

Tim za evaluaciju cijenio je i pristup koji su hrvatska tijela primijenila u pogledu prevođenja u kontekstu Okvirne odluke 2008/909/PUP. U praksi nadležna tijela traže kompromis s obzirom na različito zakonodavstvo u drugim državama članicama, a u nekim slučajevima od države izdavanja traži se da dostavi prijevod samo relevantnih dijelova presude. Uz navedeno, na zahtjev osuđene osobe, država izdavanja ili ovlašteni sudski tumač kojeg plaćaju hrvatska tijela mogu dostaviti prijevod cijele relevantne dokumentacije.

Ta praksa suradnje u skladu je s člankom 23. stavcima 1. i 2. Okvirne odluke 2008/909/PUP. Hrvatski pristup u tom pogledu savršen je primjer kako poboljšati primjenu Okvirne odluke 2008/909/PUP.

Istaknut je i nedostatak točnih informacija u pogledu priznavanja presuda koje uključuju objedinjene kazne izrečene tuženiku na temelju prethodnih sudskih odluka. U takvim slučajevima priznavanje presude zahtijeva iscrpne informacije o pravnim i postupovnim aspektima svake uključene pojedinačne presude, kao što su, među ostalim, opis činjenica, zastara i je li tuženik bio prisutan u trenutku donošenja predmetne presude. Međutim, čini se da u praksi hrvatska tijela te informacije dostavljaju samo na zahtjev.

Prema hrvatskom pravu, kazna zatvora može se odrediti samo u godinama i mjesecima, što je u suprotnosti s kaznenopravnim sustavima u nekim državama članicama. Slijedom toga, dio kazne koji se računa u danima ne uzima se u obzir prilikom izvršenja kazne u Republici Hrvatskoj.

Još uvijek ima prostora za poboljšanje u pogledu prilagodbe kazni, što u nekim slučajevima u Hrvatskoj uzrokuje probleme s primjenom jer se nacionalnim zakonodavstvom država članica o neusklađenim kaznenim djelima predviđaju znatno drukčije kazne.

Tijekom rasprave pokazalo se da hrvatski praktičari smatraju da taj instrument za uzajamno priznavanje nije uvijek potreban jer osuđena osoba ne želi da njezina obitelj i prijatelji u Hrvatskoj znaju da je osuđena u drugoj zemlji te bi radije odslužila kaznu u državi u kojoj je izrečena kazna.

POVEZNICA IZMEĐU OKVIRNE ODLUKE 2002/584/PUP O EUN-U I OKVIRNE ODLUKE 2008/909/PUP O KAZNAMA ZATVORA

Opća praksa Republike Hrvatske za potrebe izvršenja kazne jest izdavanje EUN-a ako nije poznato gdje se tražena osoba nalazi; u suprotnom, sud će procijeniti treba li izdati EUN ili potvrdu u skladu s Okvirnom odlukom 2008/909/PUP, uzimajući u obzir sve meritume predmeta. Odluke se donose za svaki predmet posebno.

U pogledu Hrvatske kao države izdavanja, hrvatska tijela čekaju da im se osuđena osoba obrati te stoga traže njezin pristanak čak i u slučajevima u kojima to nije potrebno. Osuđena osoba obično se obavješćuje o njezinom pravu na transfer tijekom suđenja ili kasnijeg saslušanja pri dolasku u zatvor.

U pogledu Hrvatske kao države izvršenja, važno je naglasiti da su tijela nadležna za izvršenje EUN-a i izvršenje kazne na temelju Okvirne odluke 909 ista, što olakšava koordinaciju između dvaju europskih instrumenata. Uvijek odgađaju odluku o EUN-u kako bi preuzeli izvršenje kazne na temelju Okvirne odluke 909 prije odbijanja EUN-a. Hrvatska tijela izvijestila su da su odbila EUN jer je tražena osoba državljanin Republike Hrvatske ili joj je dodijeljeno pravo na azil ili u Republici Hrvatskoj ima prebivalište. Hrvatska tijela slažu se da bi se u takvim slučajevima izvršenje kazni uvijek trebalo temeljiti na slanju potvrde iz Okvirne odluke 909 iz države izdavanja kako bi se osigurala pravna sigurnost.

Međutim, u pogledu razlika u praksi među državama članicama, tim za evaluaciju smatra da bi se izmjenom članka 25. Okvirne odluke o kaznama zatvora izbjegla različita tumačenja među državama članicama o tome treba li u takvim slučajevima izdati potvrdu iz Okvirne odluke 2008/909/PUP ili ne.

OKVIRNA ODLUKA 2008/947/PUP

Općenito govoreći, Okvirna odluka 2008/947/PUP („Okvirna odluka 947”) rijetko se primjenjuje u Hrvatskoj, ali tim za evaluaciju napominje da to nije specifično za Hrvatsku jer je stanje slično u većini država članica. Hrvatska tijela navode da je primjena tog instrumenta vrlo ograničena zbog njegove složenosti i raznolikosti probacijskih i alternativnih sankcija u svakoj od država članica. Nadalje, praktičari nisu dobro upoznati s njime.

Tim za evaluaciju smatra da bi Ministarstvo pravosuđa izdavanjem okružnice moglo podići razinu osviještenosti i znanja u pravosuđu te razviti neke praktične alate. Nadalje, Pravosudna akademija mogla bi osigurati određene namjenske programe osposobljavanja koji bi mogli biti korisni u tom području, posebno nacionalni program koji bi okupio sve potencijalne nadležne praktičare kako bi raspravljali o svojim najboljim praksama i izazovima u izvršenju tog instrumenta.

OKVIRNA ODLUKA 2009/829/PUP

Nema osnove za napomene o prenošenju i primjeni u Hrvatskoj.

Prema očekivanju, države članice rijetko upotrebljavaju Okvirnu odluku 2009/829/PUP. Hrvatska tijela nisu imala nijedan predmet u vezi s tim instrumentom, ni kao država izvršenja ni kao država izdavanja.

Razlog tome nije hrvatsko zakonodavstvo. Zapravo, praktičari smatraju da je zakonodavstvo sveobuhvatno. Uz navedeno, tijela odgovorna za postupanje s tim instrumentima za uzajamno priznavanje (Ministarstvo pravosuđa) vješta su u području pravosudne suradnje.

Razlozi zbog kojih se predmetna Okvirna odluka ne primjenjuje su sljedeći:

- u slučajevima teških kaznenih djela u kojima postoje razlozi za oduzimanje slobode (rizik od utjecanja na svjedoke, opasnost od bijega, nastavak kaznenog djela), hrvatski praktičari oklijevaju primjenjivati Okvirnu odluku o europskom nalogu za nadzor zbog rizika da se optužena osoba neće pojaviti na suđenju, da će utjecati na dokaze ili svjedoke ili na drugi način ometati pravdu, da će osoba počiniti novo kazneno djelo dok je puštena uz jamčevinu (kako bi se izbjeglo ometanje kaznenog postupka u slučaju da osoba pobjegne, sakrije se ili utječe na svjedoka);
- postoji nedostatak povjerenja u dotičnu osobu i njezinu pouzdanost ako se oduzimanje slobode zamijeni mjerom nadzora zbog nemogućnosti dobivanja relevantnih informacija o načinu života osobe i njezinoj pouzdanosti;
- postoji nedostatak praktičnog iskustva i dostatne razine osviještenosti.

Potrebno je poticati primjenu na razini EU-a te postoji razlog za razmatranje preispitivanja funkcionalnosti ove Okvirne odluke kako bi se omogućila češća primjena te važne alternative oduzimanju slobode.

Općenito, tim za evaluaciju vrlo je zadovoljan praksom Hrvatske u uporabi instrumenata za uzajamno priznavanje. Tim za evaluaciju smatra da Hrvatska uspješno promiče uzajamno povjerenje. Zbog svega toga tim za evaluaciju ima pozitivno mišljenje.

2. UVOD

Nakon donošenja Zajedničke akcije 97/827/PUP od 5. prosinca 1997. uspostavljen je mehanizam za ocjenjivanje primjene i provedbe, na nacionalnoj razini, međunarodnih obveza u borbi protiv organiziranog kriminala.

U skladu s člankom 2. Zajedničke akcije 97/827/PUP od 5. prosinca 1997. CATS je na sastanku 21. studenoga 2018. odlučio da će deveti krug uzajamnih evaluacija biti posvećen načelu uzajamnog priznavanja.

Zbog širokog raspona pravnih instrumenata u području uzajamnog priznavanja i njihova širokog područja primjene, na sastanku CATS-a 12. veljače 2019. dogovoreno je da će se evaluacija usredotočiti na sljedeće instrumente za uzajamno priznavanje:

- Okvirnu odluku 2002/584/PUP o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica („EUN”),
- Okvirnu odluku 2008/909/PUP o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji („kazne zatvora”),
- Okvirnu odluku 2008/947/PUP o primjeni načela uzajamnog priznavanja na presude i probacijske odluke s ciljem nadzora probacijskih mjera i alternativnih sankcija („probacijske i alternativne mjere”),
- Okvirnu odluku 2009/829/PUP o primjeni načela uzajamnog priznavanja odluka o mjerama nadzora među državama članicama Europske unije kao alternative privremenom pritvoru („ENN”).

Na navedenom sastanku CATS-a dogovoreno je i da će se evaluacija usredotočiti samo na one posebne aspekte tih instrumenata za koje su države članice smatrale da zaslužuju posebnu pozornost, kako je detaljno navedeno u dokumentu 6333/19, te na vezu između pravnih i operativnih poveznica između Okvirne odluke 2002/584/PUP o EUN-u i Okvirne odluke 2008/909/PUP o kaznama zatvora.

Kad se radi o Okvirnoj odluci 2008/947 o probacijskim i alternativnim mjerama te Okvirnoj odluci 2009/829 o ENN-u, odlučeno je da će evaluacija biti prilično općenite prirode i da će se njome pokušati utvrditi razlozi koji su doveli do neučestale primjene tih dviju okvirnih odluka.

Deveti krug uzajamnih evaluacija ima za cilj pružiti stvarnu dodanu vrijednost omogućavanjem (s pomoću posjeta na licu mjesta) razmatranja i pravnih pitanja i posebno relevantnih praktičnih i operativnih aspekata povezanih s provedbom tih instrumenata koju vrše praktičari u kontekstu kaznenog postupka. Time bi se omogućilo utvrđivanje i nedostataka i područja za poboljšanje, kao i najboljih praksi koje treba razmjenjivati među državama članicama, čime bi se doprinijelo osiguravanju učinkovitije i usklađenije primjene načela uzajamnog priznavanja u svim fazama kaznenog postupka diljem Unije.

Općenito bi promicanje usklađene i učinkovite provedbe ovog paketa pravnih instrumenata u njegovom punom potencijalu moglo znatno doprinijeti jačanju uzajamnog povjerenja među pravosudnim tijelima država članica i boljem funkcioniranju prekogranične pravosudne suradnje u kaznenim stvarima u području slobode, sigurnosti i pravde.

Nadalje, postojećim postupkom evaluacije mogao bi se pružiti koristan doprinos državama članicama koje možda nisu provele sve aspekte različitih instrumenata.

Republika Hrvatska bila je dvanaesta država članica koju je trebalo ocijeniti u ovom krugu evaluacija, kako je predviđeno rasporedom posjeta državama članicama koji je CATS donio 13. svibnja 2019. i naknadno izmijenio na prijedlog određenih država članica te u nedostatku prigovora (ST 9278/19 REV 2).

U skladu s člankom 3. Zajedničke akcije predsjedništvo je sastavilo popis stručnjaka za evaluacije koje treba provesti. Države članice imenovale su stručnjake sa znatnim praktičnim znanjem iz tog područja kao odgovor na zahtjev u pisanom obliku koji je delegacijama 17. svibnja 2019. uputilo Tajništvo Vijeća Europske unije.

Tim za evaluaciju sastoji se od triju nacionalnih stručnjaka, kojima pomaže jedan ili više članova osoblja Glavnog tajništva Vijeća i promatrači. Za deveti krug uzajamnih evaluacija dogovoreno je da bi Europsku komisiju, Eurojust i Europsku pravosudnu mrežu trebalo pozvati kao promatrače.

Stručnjaci zaduženi za ocjenjivanje Republike Hrvatske bili su Norbert Koster (Njemačka), Anna Ondrejova (Slovačka) i Elise Coutant (Francuska). Nazočni su bili i promatrači: Ana Wallis de Calvaho (Eurojust) te Maria Bacova iz Glavnog tajništva Vijeća.

Ovo je izvješće izradio tim za evaluaciju uz pomoć Glavnog tajništva Vijeća na temelju nalaza koji proizlaze iz pripremnog videokonferencijskog sastanka održanog 27. svibnja 2021., evaluacijskog posjeta Republici Hrvatskoj od 6. do 9. rujna 2021. i detaljnih odgovora Republike Hrvatske na evaluacijski upitnik te detaljnih odgovora na naknadna pitanja.

3. OKVIRNA ODLUKA 2002/584/PUP O EUROPSKOM UHIDBENOM NALOGU

Okvirna odluka 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu prenesena je u zakonodavstvo Republike Hrvatske Zakonom o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije, u okviru glave II. (dalje u tekstu: „ZPS”).

3.1. Tijela nadležna za izvršenje europskog uhidbenog naloga (EUN)

Županijsko državno odvjetništvo (dalje u tekstu: „ŽDO”) nadležno prema mjestu boravišta ili prebivališta osobe na koju se odnosi europski uhidbeni nalog ili, ako dotična osoba nema boravište ili prebivalište na državnom području Republike Hrvatske, prema mjestu gdje je uhićena, nadležno je tijelo za zaprimanje europskog uhidbenog naloga koji je izdala druga država članica. To je utvrđeno u članku 5. stavku 1. ZPS-a, u kojem se upućuje na članak 1. stavak 1. točku 1. ZPS-a.

Tijelo nadležno za donošenje odluke o odobravanju predaje jest sudac istrage ili izvanraspravno vijeće nadležnog suda.

Ministarstvo pravosuđa središnje je tijelo koje pruža pomoć domaćim tijelima i nadležnim tijelima država članica u uspostavi kontakata i pravosudne suradnje u pogledu odluka iz članka 1. ZPS-a¹ (članak 5. stavak 5. u vezi s člankom 1. stavkom 1. točkom 1. ZPS-a).

Uloga središnjeg tijela dodatno je definirana u članku 5.a ZPS-a.

Članak 5.a stavak 1. gotovo je u potpunosti doslovce prenesen iz članka 5. stavka 5. ZPS-a, pri čemu je tek dodano da je Ministarstvo pravosuđa središnje „koordinativno” tijelo.

Ministarstvo pravosuđa dostavlja nadležnim tijelima Europske unije informacije o predmetima u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, u skladu s obvezama utvrđenima u pravnim aktima Europske unije iz članka 1. stavka 1. ZPS-a, koji uključuju europski uhidbeni nalog i postupke predaje (članak 5.a stavak 2. ZPS-a).

Prema članku 5.a stavku 3. ZPS-a Ministarstvo pravosuđa ovlašteno je od nadležnih pravosudnih tijela zatražiti da dostave informacije o predmetima u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima.

---

¹ Članak 1. ZPS-a

(1) Ovim Zakonom uređuje se pravosudna suradnja u kaznenim stvarima između domaćih nadležnih pravosudnih tijela s nadležnim pravosudnim tijelima drugih država članica Europske unije koja se odnosi na:

1. europski uhidbeni nalog i postupak predaje;
2. europski istražni nalog;
3. naloge za osiguranje imovine;
4. priznanje i izvršenje odluka o oduzimanju imovine ili predmeta;
5. priznanje i izvršenje odluka o novčanoj kazni;
6. priznanje i izvršenje presuda kojima je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode;
7. priznanje i izvršenje presuda i odluka kojima su izrečene probacijske mjere i alternativne sankcije;
8. priznanje i izvršenje odluka o mjerama opreza;
9. europski nalog za zaštitu.

3.1.1. Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izvršenja

Ako domaće pravosudno tijelo koje zaprimi odluku u okviru pravosudne suradnje nije nadležno za njezino zaprimanje i poduzimanje potrebnih mjera i radnji za njezino izvršenje, to tijelo mora proslijediti EUN nadležnom tijelu te o tome odmah i izravno obavijestiti pravosudno tijelo države izdavanja (članak 5. stavak 4. ZPS-a).

Dodatna pravila u pogledu zaprimanja europskog uhidbenog naloga utvrđena su u članku 19. stavku 1. ZPS-a u kojem je propisano da se europski uhidbeni nalog može zaprimiti posredstvom sigurnog telekomunikacijskog sustava Europske pravosudne mreže u kaznenim stvarima. Prema članku 19. stavku 4. ZPS-a nadležno tijelo može putem Interpola zaprimiti europski uhidbeni nalog ako ne postoji mogućnost pristupa Schengenskom informacijskom sustavu posredstvom nacionalnog ureda SIRENE.

Prema članku 9. stavku 1. ZPS-a nadležno pravosudno tijelo dužno je izvršiti odluke iz članka 1. ZPS-a (koje uključuju EUN – članak 1. stavak 1. točka 1. ZPS-a) koje su izdala strana nacionalna tijela ako su te odluke i prateća dokumentacija prevedeni na hrvatski jezik. U hitnim slučajevima prihvaća se prijevod na engleski jezik, pod uvjetom da država članica koja šalje odluku na engleskom jeziku pristaje primiti odluke hrvatskih nadležnih tijela na engleskom jeziku.

Hrvatski stručnjaci istaknuli su da se često susreću s problemima u pogledu prevođenja. Prijevodi na hrvatski jezik često su loše kvalitete te se čini da su ih obavili računalni programi, a ne prevoditelji. Uz navedeno, u ZPS-a nadležnim tijelima određeni su strogi rokovi. Ako državni odvjetnik ne primi navedeni prijevod europskog uhiđenog naloga u roku od 48 sati od uhićenja tražene osobe, sudac istrage može produžiti pritvor za dodatnih 36 sati (članak 23. stavak 1. i članak 5. ZPS-a). Uhićenu osobu treba pustiti na slobodu ako država izdavanja ne dostavi prijevod u roku navedenom u članku 23.² stavcima 4. i 5. Međutim, ako država izdavanja naloga dostavi traženi prijevod nakon isteka roka iz članka 23. stavka 5., osobu treba ponovno uhititi i u roku od 24 sata od uhićenja dovesti nadležnom sucu istrage radi odluke o oduzimanju slobode i pokretanju postupka predaje. Hrvatski stručnjaci smatraju da je obično nemoguće nabaviti prijevod u roku od 84 sata (vidjeti bilješku br. 2); stoga DO u takvom slučaju prevodi EUN.

Nakon uhićenja, ŽDO ispituje osobu, obavješćuje je o njezinim pravima, omogućuje joj da imenuje branitelja i traži od suca istrage da izda nalog za oduzimanje slobode. Međutim, ŽDO može odlučiti odrediti mjeru nadzora umjesto EUN-a.

Ako ŽDO ne odredi mjere nadzora, dužan je naložiti policiji da uhićenu osobu dovede pred nadležnog suca istrage u roku od 48 sati od uhićenja radi donošenja odluke o oduzimanju slobode i pokretanju postupka predaje.

---

² Članak 23. stavci 4. i 5. ZPS-a

(4) Ako državni odvjetnik ne raspolaže europskim uhiđenim nalogom odnosno upozorenjem i prijevodom u smislu članka 9. ovog Zakona rješenjem može odrediti pritvor koji može trajati najduže 48 sati od uhićenja.

(5) Ako državni odvjetnik ne zaprimi prijevod u smislu članka 9. ovog Zakona u roku iz stavka 1. ovog članka, sudac istrage može na prijedlog državnog odvjetnika produžiti pritvor za daljnjih 36 sati.

Nakon što je državni odvjetnik podnio zahtjev zajedno s dokumentacijom, sudac istrage u okviru postupka izvršenja EUN-a određuje ročište radi donošenja odluke o oduzimanju slobode u skladu s domaćim pravom. Sudac istrage obavještava državnog odvjetnika, traženu osobu i njezinog branitelja te, prema potrebi, tumača o vremenu održavanja ročišta za odluku o istražnom zatvoru.

Tražena osoba i njezin branitelj moraju se očitovati o navodima iz EUN-a i navesti razloge za protivljenje predaji ili navesti postojanje razloga za odbijanje predaje. Na sjednici izvanraspravnog vijeća tražena osoba može, ali ne mora, pristati na predaju.

Ako dotična osoba pristane na predaju državi izdavanja, sudac istrage ili izvanraspravno vijeće nadležnog suda moraju bez odgode i najkasnije u roku od tri dana nakon pristanka donijeti rješenje o odobravanju predaje, osim ako postoje razlozi za odbijanje izvršenja EUN-a (članak 28. ZPS-a).

Ako tražena osoba ne pristane na predaju, sud ju je dužan ispitati o razlozima za protivljenje predaji. Na ispitivanju nadležni državni odvjetnik može, a branitelj tražene osobe mora biti prisutan. Sud može zatražiti dodatne informacije ili dokumentaciju od tijela izdavanja i, ako je potrebno, poduzeti mjere za pribavljanje dokaza u skladu s relevantnim odredbama domaćeg prava o kaznenom postupku kako bi utvrdio jesu li ispunjeni svi preduvjeti za predaju.

Nakon toga, izvanraspravno vijeće nadležnog suda dužno je donijeti rješenje kojim se odobrava ili odbija predaja tražene osobe (članak 29. ZPS-a). Međutim, osuđena osoba i nadležni državni odvjetnik mogu podnijeti žalbu protiv rješenja o priznavanju presude u roku od tri dana od dana dostave. O žalbi odlučuje izvanraspravno vijeće višeg suda u roku od tri dana.

U pogledu roka od tri dana u kojem Visoki kazneni sud mora odlučiti o žalbi praktičari su izjavili da se on uvijek poštuje jer je osiguravanje dodatnih informacija, ako su potrebne, prije podnošenja predmeta Visokom kaznenom sudu dužnost odgovarajućeg županijskog suda.

Kad je riječ o predmetima u kojima se protiv tražene osobe već vodi kazneni postupak u Hrvatskoj ili služi kaznu, nadležni sud donosi rješenje o suspenziji izvršenja EUN-a do okončanja postupka u Hrvatskoj i do odsluženja kazne. Istodobno, hrvatska pravosudna tijela obavješćuju državu izdavanja da su ispunjeni pravni uvjeti za suspenziju izvršenja EUN-a te o mogućnosti traženja privremene predaje osobe ako je to nužno za predmet. Stoga su te dvije vrste institucija objedinjene.

3.1.2. Tijela nadležna za izdavanje EUN-a

Hrvatski pravosudni sustav ima decentraliziranu strukturu; sva pravosudna tijela – kazneni sudovi i državna odvjetništva – izdaju EUN-ove (tj. državno odvjetništvo prije podizanja optužnice i sud/sudac izvršenja nakon podizanja optužnice). Praktičari su naglasili da je državno odvjetništvo neovisno u skladu s Ustavom. Međutim, odluka o izdavanju EUN-a temelji se na sudskoj odluci o oduzimanju slobode. Stoga ne mogu izdati EUN bez odluke kojom se nalaže oduzimanje slobode, a koju donosi sudac istrage.

Uz županijska državna odvjetništva (ŽDO) i županijski sud, pravosudna tijela izdavanja su i općinska državna odvjetništva, a ŽDO također prosljeđuje EUN-ove koje je izdao općinski državni odvjetnik.

3.1.3. Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izdavanja

Prema načelu zakonitosti državni odvjetnici i suci obvezni su izdati EUN ako su u konkretnom slučaju ispunjeni pravni preduvjeti³.

Nadležno domaće tijelo može izdati europski uhidbeni nalog za kaznena djela koja nisu navedena u članku 10. ovoga Zakona ako je za njih propisana kazna zatvora u najduljem trajanju od najmanje jedne godine zatvora ili više ili je donesena pravomoćna presuda na kaznu zatvora u trajanju od najmanje četiri mjeseca te u svrhu kaznenog progona ako je protiv osobe na koju se taj nalog odnosi izdan nalog za oduzimanje slobode.

Kao što su naveli, praktičari pri izdavanju EUN-a uvijek uzimaju u obzir proporcionalnost. U slučajevima kada tuženik ima prebivalište u drugoj državi članici i ako ga se može ispitati na temelju europskog istražnog naloga, oni izdaju EIN. Stoga se najprije koriste svim drugim vrstama pravosudne suradnje prije nego što upotrijebe EUN.

Ako je lokacija osobe poznata, EUN se šalje izravno nadležnom tijelu u državi izvršenja.

To nadležno tijelo može se utvrditi putem baze podataka na intranetu Ministarstva pravosuđa, Atlasu Europske pravosudne mreže ili njezinim kontaktnim točkama.

---

³ Članak 2. stavak 1. Okvirne odluke o EUN-u

Ako lokacija osobe nije poznata, nacionalni ured SIRENE izdaje upozorenje u Schengenskom informacijskom sustavu u svrhu izvršenja EUN-a. Interpolov kanal može se upotrebljavati za primanje i slanje EUN-a u slučajevima u kojima nije moguće pristupiti Schengenskom informacijskom sustavu putem nacionalnog ureda SIRENE. To upozorenje, kojemu su priložene informacije utvrđene u članku 18. Zakona⁴, ima isti učinak kao i europski uhidbeni nalog.

Pravosudna tijela šalju EUN-ove izravno uredu SIRENE jer nemaju izravan pristup SIS-u / SIRENE koji sadržava biometrijske podatke i operativne informacije o mogućoj lokaciji traženih osoba iz nadležnih policijskih uprava te blisko surađuju sa Službom općeg kriminaliteta. Izravna komunikacija između pravosudnih tijela i SIRENE odvija se telefonom, e-poštom ili telefaksom, a njihova suradnja je odlična.

---

⁴ Sadržaj i oblik: Članak 18. (NN 81/13)

Europski uhidbeni nalog mora sadržavati sljedeće podatke navedene u standardnom obrascu (Prilog 1.), koji je sastavni dio ovog Zakona:

1. identitet i državljanstvo tražene osobe;
2. ime, adresu, broj telefona i telefaksa, adresu elektroničke pošte tijela koje je izdalo nalog;
3. dokaz o postojanju izvršne presude, uhidbenog naloga ili druge izvršne sudske odluke koja ima isti učinak, u smislu članka 2. točke 8. te članaka 10. i 17. ovog Zakona;
4. pravnu oznaku i zakonski opis djela, posebno u smislu članka 10. i 17. ovog Zakona;
5. činjenični opis djela uključujući okolnosti pod kojima je djelo počinjeno, vrijeme i mjesto počinjenja, stupanj sudionništva tražene osobe u počinjenju djela;
6. vrstu i visinu kaznenopravne sankcije izrečene pravomoćnom presudom, odnosno vrstu i visinu kaznenopravne sankcije za konkretno djelo propisane domaćim pravom;
7. ako je moguće posljedice djela.

Iz sveobuhvatnih odgovora na upitnik i informacija pruženih tijekom evaluacijskog posjeta čini se da hrvatska pravosudna tijela bez znatnih problema izravno ostvaruju kontakt s nadležnim pravosudnim tijelima drugih država članica. Ako u praksi dođe do poteškoća u komunikaciji s pravosudnim tijelom druge države članice, sudac ili državni odvjetnik kontaktiraju hrvatsku kontaktnu točku Europske pravosudne mreže, koja pruža pomoć, a sudovi i državni odvjetnici u praksi se služe tom mogućnošću. Navedeni oblik komunikacije pokazao se izrazito učinkovitim. U Ministarstvu pravosuđa imenovane su i dvije osobe za kontakt s Europskom pravosudnom mrežom te iste u slučaju potrebe i poteškoća u pojedinim slučajevima pomažu u ostvarivanju kontakata između nadležnih tijela uključenih država članica te u otklanjanju poteškoća. U problematičnim slučajevima koji se odnose na tešku kriminalnu aktivnost ili ako su u neki predmet uključene i druge države članice, u svrhu olakšavanja komunikacije može se kontaktirati hrvatskog nacionalnog člana u Eurojustu.⁵

U pogledu nepostojanja dvostruke kažnjivosti kao razloga za odbijanje, hrvatski stručnjaci istaknuli su da pri izdavanju EUN-a državno odvjetništvo u dijelu obrasca označenim sa slovom (e) navodi činjenični opis kaznenog djela koje se optuženiku/traženoj osobi stavlja na teret. Na opisani način se postupa i kada su pitanju kaznena djela iz članka 2. stavka 2. Okvirne odluke o EUN-u. Prema iskustvu sudova, podijeljena su mišljenja o tome uključuje li dvostruka kažnjivost i razloge za isključenje protupravnosti i krivnje odnosno utvrđuje li se apstraktna dvostruka kažnjivost (*in abstracto* test), koja traži da je ponašanje kažnjivo u obje države članice ili kvalificirana, konkretna dvostruka kažnjivost (*in concreto* test), u okviru koje se uz prvu pretpostavku kažnjivog ponašanja u obje države razmatra i mogući dodatan učinak razlika u razlozima za isključenje protupravnosti (odnosno bi li osoba bila osuđena da je kazneno djelo počinila na državnom području dotične države, npr. u slučaju krajnje nužde, nužne obrane itd.).

---

⁵ Prema članku 6. stavku 1. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije, europski uhiđbeni nalog u svrhu predaje tražene osobe radi kaznenog progona izdaje pravosudno tijelo koje vodi postupak (tj. do podizanja optužnice državno odvjetništvo, a nakon podizanja optužnice sud), a u svrhu izvršenja kazne zatvora ili prisilnog smještaja sudac izvršenja županijskog suda.

Prema članku 7. stavku 1. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije županijska državna odvjetništva prosljeđuju nadležnom tijelu države izvršenja EUN-ove koje su, na propisanom obrascu, sama izdala, kao i one koje su izdala općinska državna odvjetništva na području njihove mjesne nadležnosti.

Ako se radi o nekataloškom kaznenom djelu provjerava se postoje li bitna obilježja kaznenog djela i prema nacionalnom pravu (dvostruka kažnjivost) i uspoređuje se činjenični opis kaznenog djela kako je naznačen u EUN-u s činjeničnim opisom ekvivalentnog djela u nacionalnom pravu na način da se opisani događaj podvodi pod konkretnu normu nacionalnog kaznenog zakona. Stoga je potrebno navesti činjenični opis na način da su obuhvaćena sva bitna obilježja kaznenog djela kako bi država izvršenja mogla utvrditi o kojem se kaznenom djelu radi prema svojem nacionalnom zakonodavstvu.

Prema praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske dvostruka kažnjivost temeljni je uvjet za ocjenu suda je li za određeno kazneno djelo, kako po pravu strane države tako i po domaćem pravu, nastupila zastara kaznenog progona odnosno zastara izvršenja kazne. Iz navedenog proizlazi da se bez provjeravanja dvostruke kažnjivosti ne može ocijeniti nastupanje zastare za određeno kazneno djelo. Dakle, prilikom odlučivanja o izvršenju EUN-a kod kataloškog kaznenog djela ne pristupa se provjeri zastare niti bilo kojih razloga za odbijanje izvršenja koji prethodno, kao prvi korak, traže provjeru dvostruke kažnjivosti.

Relevantne činjenice se u potvrdi opisuju na način da se iznose osnovni elementi kaznenog djela o kojem se u konkretnom slučaju radi, u pravilu prema izreci presude. Problemi nastaju kao rezultat vrlo kratkih i suženih opisa kaznenih djela u potvrdama, uz izostanak presuda.

Osoba protiv koje je izdan europski uhiđbeni nalog u Republici Hrvatskoj ima pravo, nakon uhićenja u državi izvršenja, imenovati branitelja u Republici Hrvatskoj po vlastitom izboru. Po zaprimljenoj obavijesti da tražena osoba želi imenovati branitelja u Republici Hrvatskoj, tijelo izdavanja dužno je nadležnom tijelu države izvršenja bez odgode dostaviti popis odvjetnika koji pružaju informacije i savjete u postupcima na temelju europskog uhiđbenog naloga, a koji sastavlja Hrvatska odvjetnička komora.

Branitelj imenovan u Republici Hrvatskoj ima pravo, uz ovlasti u skladu s odredbama domaćeg prava o kaznenom postupku, poduzimati i sve radnje u vezi s pružanjem informacija i savjeta branitelju te osobe u državi izvršenja u svrhu učinkovitog ostvarivanja prava dotične osobe u postupku predaje.

Ako je branitelj tražene osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog imenovan po službenoj dužnosti, tijelo koje je izdalo nalog po zaprimljenoj obavijesti o uhićenju tražene osobe mora odmah obavijestiti nadležno tijelo države izvršenja. Obavijest mora sadržavati informacije o branitelju imenovanom po službenoj dužnosti koje su potrebne za komunikaciju s braniteljem.

Tijelo koje je izdalo europski uhidbeni nalog mora ga odmah povući ako je dotična osoba predana, ako nastupi zastara kaznenog progona ili izvršenja kazne ili ako se pojave drugi razlozi zbog kojih europski uhidbeni nalog više nije potreban.

3.2. Načelo proporcionalnosti

Iz informacija koje su dostavila hrvatska tijela proizlazi da se u pogledu EUN-a proporcionalnost u biti ocjenjuje na isti način kao u slučaju izdavanja nacionalnog uhidbenog naloga. Ako se optuženik ne pojavi pred sudom i ne zatraži da se suđenje održi u njegovoj odsutnosti, sud mora osigurati njegovu nazočnost svim mogućim sredstvima i s obzirom na to da je dužan brzo i bez nepotrebne odgode ispuniti svoje obveze sud nema drugog izbora nego izdati uhidbeni nalog, a zatim, ako je potrebno, EUN.

S tim u vezi hrvatski stručnjaci istaknuli su da praktičari uzimaju u obzir načelo proporcionalnosti i pri izdavanju EUN-ova i pri donošenju odluka o ulaznim EUN-ovima i predaji osuđene osobe.

Načelo proporcionalnosti izričito je propisano u nacionalnom zakonodavstvu, točnije u članku 3.a ZPS-a prema kojem nadležna tijela Republike Hrvatske sve odluke o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama EU-a, pa tako i EUN-ove, izdaju razmjerno potrebi u svakom pojedinom slučaju i kako je predviđeno Zakonom o kaznenom postupku.

Nadalje, prema članku 17. stavku 2. ZPS-a nadležno tijelo izdaje EUN u svrhu kaznenog progona ako je protiv osobe na koju se taj nalog odnosi određen istražni zatvor.

Dakle, sud će odrediti istražni zatvor ako se prisutnost optuženika u kaznenom postupku ne može osigurati blažom mjerom. Slijedom navedenog, EUN se izdaje ako se njegova svrha ne može postići blažom mjerom (uručenjem poziva u inozemstvu, provođenjem istražnih radnji u inozemstvu na temelju zamolnice za međunarodnu pravnu pomoć (putem EIN-a) te ustupom kaznenog progona).⁶

U praksi domaća nadležna tijela izdaju EUN-ove u pravilu za teža kaznena djela i nakon opetovanih pokušaja da se optuženik pronađe i postupak provede bez nepotrebnih ograničavanja ljudskih prava. Samo u predmetima u kojima se na drugi način nije mogla osigurati prisutnost optuženika izdaje se EUN.

Nadležna nacionalna tijela uzimaju u obzir smjernice iz Priručnika Komisije o izdavanju i izvršenju europskog uhidbenog naloga. Hrvatsko zakonodavstvo utemeljeno je na načelu proporcionalnosti te će hrvatska tijela postupati u smjeru predlaganja odnosno određivanja blažih mjera ako se njima može postići isti cilj kao i težim mjerama poput istražnog zatvora. Ako je moguće, prije izdavanja EUN-a primjenjuju se drugi oblici pravosudne suradnje pa tako i izdavanje EIN-a ako su ispunjeni traženi uvjeti.

---

⁶ Prema članku 95. hrvatskog Zakona o kaznenom postupku:

- (1) „Sud i druga državna tijela pri odlučivanju o mjerama osiguranja prisutnosti okrivljenika i drugim mjerama opreza po službenoj dužnosti paze da se ne primjenjuje teža mjera ako se ista svrha može postići blažom mjerom.
- (2) Sud i druga državna tijela po službenoj će dužnosti ukinuti mjere iz stavka 1. ovog članka, ili ih zamijeniti blažim mjerama ako su prestali zakonski uvjeti za njihovu primjenu, ili ako su nastupili uvjeti da se ista svrha može postići blažom mjerom.”

Hrvatski stručnjaci istaknuli su da je u svakom konkretnom slučaju potrebno pronaći najprikladnije rješenje, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti i obvezu da se drugoj državi članici omogući provođenje učinkovitog kaznenog progona počinitelja kaznenog djela. Na primjer, ako je EUN izdan u svrhu ispitivanja tuženika koji je pobjegao, pravosudno tijelo izdavanja i pravosudno tijelo izvršenja trebali bi razmotriti primjenu članka 19. Okvirne odluke o EUN-u kako bi se izbjeglo prekomjerno trajanje pritvora prije izručivanja zbog bolesti COVID-19. Ministarstvo pravosuđa nema statističke podatke o odbijanju izvršenja EUN-a zbog nepoštovanja načela proporcionalnosti, a hrvatski predstavnici izjavili su da posljednjih godina ne znaju ni za jedan takav slučaj. Međutim, Hrvatska nije dostavila statističke podatke o toj konkretnoj točki.

3.3. Razmjena informacija

3.3.1. Kada Republika Hrvatska djeluje kao država izvršenja

Hrvatska je imenovala brojne kontaktne točke Europske pravosudne mreže u različitim regijama zemlje na temelju pravne osnove članka 11. Zakona. Hrvatski stručnjaci jednoglasno su naglasili da je preko tih kontaktnih točaka Europske pravosudne mreže osiguran izvrstan izravan kontakt s drugim državama članicama EU-a. Njihova brza komunikacija s kolegama u državi članici izdavanja putem telefona ili e-pošte pokazala se izvrsnim alatom za ubrzavanje postupaka.

Ako europski uhiđbeni nalog ne sadrži sve relevantne informacije, sud može, u skladu s člankom 29. stavkom 2., zatražiti dodatne informacije ili dokumente od tijela izdavanja i odrediti odgovarajući rok od najviše sedam radnih dana za njihovo dostavljanje. Taj se rok *prima facie* čini vrlo kratkim te može državi članici koja podnosi zahtjev prouzročiti određene poteškoće u pravodobnom dostavljanju traženih informacija ili dokumentacije. Međutim, nepridržavanje roka od sedam dana ne podrazumijeva nikakve pravne posljedice ili sankcije jer je taj rok utvrđen sam za sebe bez ikakvih drugih pravila kojima se osigurava njegovo poštovanje.

Informacije koje su hrvatski stručnjaci dostavili u tom pogledu otkrile su određene razlike na temelju njihova osobnog iskustva. Iz njihovih je izjava jasno da je pribavljanje dodatnih informacija ili dokumentacije od država izdavanja dovelo do toga da su postupci u nekoliko slučajeva osjetno produljeni. Iako se općenito čini da je bilo moguće dobiti dodatne informacije ili dokumentaciju od države izdavanja u roku od sedam dana zahvaljujući učinkovitim komunikacijskim kanalima kontaktnih točaka Europske pravosudne mreže ili Eurojusta (koji se također upotrebljavaju), u nekim slučajevima nije bilo moguće poštovati taj rok. U takvim je slučajevima zahtjev ponovno poslan državi izdavanja, ponekad čak i više puta. Hrvatski stručnjaci dodali su da se potreba za dodatnim informacijama ili dokumentacijom nije pojavila samo u nekoliko slučajeva. Dodatne informacije ili dokumentacija bili su potrebni posebno u pogledu:

- suđenja u odsutnosti;
- opisa kaznenog djela koje je počinila tražena osoba;
- proturječnih informacija između upozorenja u SIS-u i europskog uhidbenog naloga;
- informacija o identitetu tražene osobe;
- informacija o presudi izrečenoj protiv tražene osobe u državi izdavanja i pravomoćnost te presude;
- i u slučajevima u kojima je traženoj osobi izrečena objedinjena kazna.

Navodno su postojali i slučajevi u kojima je tražena osoba morala biti puštena iz pritvora prije predaje zbog toga što dodatne informacije ili dokumentacija nisu pravodobno dostavljeni, što je rezultiralo time da osoba potom nije pronađena za planiranu predaju. Očekuje se da će se broj predmeta u kojima država izdavanja ne može poštovati rok od sedam dana povećati zajedno s brojem zaprimljenih europskih uhidbenih naloga.

Kad je riječ o traženim informacijama koje su dostavile države izdavanja, hrvatski stručnjaci istaknuli su i da u mnogim slučajevima opis činjenica u vezi s kaznenim djelom nije bio iscrpan ni točan u odgovarajućim upozorenjima u SIS-u. U takvim slučajevima nije bilo moguće od tuženika zatražiti pristanak na predaju jer nije bilo moguće definirati kazneno djelo u skladu s pravilom specijalnosti. Zbog te nepreciznosti u tim slučajevima od država izdavanja bilo je nužno zatražiti da dostave i europski uhidbeni nalog, što je nepotrebno odgodilo postupak.

3.3.2. Kada Republika Hrvatska djeluje kao država izdavanja

Kad je riječ o Hrvatskoj kao državi izdavanja, hrvatska tijela objasnili su da u slučaju izlaznih EUN-ova odluka hrvatskog suda o izdavanju EUN-a obično sadrži potrebne informacije o mjerama poduzetima u vezi s izvršenjem EUN-ova te da se na sve dodatne upite tijela izvršenja uvijek odgovara.

Sva potrebna dokumentacija žurno se dostavlja na zahtjev nadležnih tijela države izvršenja i nisu postojale osobite poteškoće u pogledu toga. Upiti stranih država u kojima se traži izdavanje EUN-a prosljeđuju se sudovima ili državnim odvjetništvima, koji daju odgovor na temelju spisa predmeta koje posjeduju.

Hrvatska tijela dostavila su konkretne primjere zahtjeva u svojstvu države izdavanja, u kojima su hrvatska pravosudna tijela zaprimila zahtjeve za dodatne informacije u postupcima izvršenja koji se odnose na EUN-ove izdane u svrhu izvršenja kazne zatvora.

U nekim predmetima u kojima su izdani EUN-ovi pravosudna tijela države izvršenja tražila su dostavu odluka na temelju kojih je izdan nalog (npr. rješenje o određivanju istražnog zatvora ili rješenje o provođenju istrage). U nekim slučajevima postavljaju se dodatna pitanja, npr. ako je deportacija izrečena nekom drugom odlukom, potrebno je pribaviti tu odluku i utvrditi je li deportacija izrečena upravo u državu izvršenja, u slučajevima koji se odnose na priznavanje stranih izvršnih presuda u kojima osuđena osoba nema prebivalište/boravište na državnom području države izvršenja; u takvim slučajevima mora biti ispunjen uvjet, odnosno deportacija u državu izvršenja.

Praktičari su napomenuli da su imali nekoliko slučajeva u kojima su zatražene informacije o uvjetima u zatvoru. U takvim je slučajevima Ministarstvo pravosuđa, u suradnji s Upravom za zatvorski sustav i probaciju, dotičnoj državi članici dostavilo informacije o općem pravnom okviru u Hrvatskoj u pogledu zatvorskog sustava i uvjeta u zatvorima u kojima bi osoba odslužila kaznu nakon predaje Hrvatskoj.

3.4. Razlozi za odbijanje

Člancima 20. i 21. ZPS-a predviđaju se brojni razlozi za odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga. Razlozi za nediskrecijsko odbijanje navedeni su u članku 20. ZPS-a, dok su razlozi za fakultativno neizvršenje europskog uhidbenog naloga uređeni člankom 21. ZPS-a. Većina relevantnih vrsta slučajeva obuhvaćena je tim odredbama, ali ne sve.

3.4.1. Odbijanje u slučaju mogućeg rizika od kršenja temeljnih prava u vezi s oduzimanjem slobode

Odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga u slučaju mogućeg rizika od kršenja temeljnih prava u vezi s oduzimanjem slobode nije izričito navedeno u člancima 20. i 21. ZPS-a, ali obveza poštovanja temeljnih prava i sloboda utvrđenih Poveljom Europske unije o temeljnim pravima propisana je člankom 3.a stavkom 2. Zakona. Stoga bi državni odvjetnici i suci trebali po službenoj dužnosti provesti procjenu svakog slučaja koji bi mogao dovesti do odbijanja izvršenja EUN-a.

Zapravo, neki su hrvatski stručnjaci istaknuli da se uvjeti oduzimanja slobode moraju procijeniti po službenoj dužnosti ako postoje razlozi za sumnju da bi mogli biti izvor zabrinutosti u državi izdavanja. Naime, člankom 3.a stavkom 2. ZPS-a predviđeno je da postupci predaje ne utječu na obvezu poštovanja temeljnih prava i sloboda utvrđenih Poveljom EU-a o temeljnim pravima. Međutim, drugi stručnjaci izjavili su da se zabrinutosti u pogledu uvjeta oduzimanja slobode u državi izdavanja uzimaju u obzir samo ako ih je istaknuo tuženik ili branitelj. Ta se praksa ne može smatrati dovoljnom za zaštitu temeljnih prava traženih osoba, tim više što su hrvatski stručnjaci iz Odvjetničke komore razinu znanja odvjetnika u području pravne suradnje u kaznenim stvarima opisali kao „općenito vrlo slabu”.

Uz navedeno, hrvatski stručnjaci izjavili su da se u skladu s navedenim člankom 3.a ZPS-a uvjeti oduzimanja slobode moraju procijeniti i u slučajevima u kojima tražena osoba pristaje na predaju. Nadalje, istaknuli su da se mogući rizik od kršenja temeljnih prava u pogledu uvjeta oduzimanja slobode procjenjuje na pojedinačnoj osnovi u skladu sa sudskom praksom Suda EU-a i ESLJP-a.

Praktičari su napomenuli i da su imali slučajeve u kojima su zatražene informacije o uvjetima u zatvoru. U takvim je slučajevima Ministarstvo pravosuđa, u suradnji s Upravom za zatvorski sustav i probaciju, relevantnoj državi članici dostavilo informacije o općem pravnom okviru u Hrvatskoj u pogledu zatvorskog sustava i uvjeta u zatvorima u kojima će osoba odslužiti kaznu nakon predaje Hrvatskoj. Međutim, primijetili su da u Republici Hrvatskoj postoje različite vrste zatvora ovisno o težini kazne, što se uzima u obzir pri odlučivanju o tome u koji će se zatvor osoba poslati.

3.4.2. Odbijanje u slučaju presude u odsutnosti

Prema članku 21. stavku 2. ZPS-a sud može odbiti izvršenje EUN-a izdanog u svrhu izvršenja kazne zatvora ili mjere koja uključuje oduzimanje slobode izrečene presudom donesenom u odsutnosti, osim ako nisu ispunjeni posebni kriteriji.

- Prva mogućnost prihvaćanja osuđujuće presude u odsutnosti zahtijeva pozivanje tražene osobe koja mora biti pravodobno i osobno pozvana da prisustvuje ročištu i time obaviještena o vremenu i mjestu održavanja ročišta ili da je primila službenu obavijest o vremenu i mjestu održavanja ročišta na način iz kojeg se nedvojbeno može zaključiti da je znala za predviđeno ročište te da je upozorena da presuda može biti donesena u odsutnosti.
- Druga mogućnost zahtijeva da osobu na raspravi zastupa branitelj kojeg je ovlastio tuženik ili branitelj kojeg je imenovao sud.
- Trećom opcijom omogućuje se prihvaćanje osuđujuće presude u odsutnosti ako je tražena osoba, nakon što joj je osobno dostavljena presuda donesena u odsutnosti i uputa o pravu na žalbu u kojoj bi imala pravo sudjelovati i u kojoj bi se preispitale činjenice i predložili novi dokazi, izričito izjavila da ne osporava presudu i da ne želi zatražiti ili nije zatražila obnovu postupka.

- Četvrtom i posljednjom mogućnošću predviđenom u članku 21. stavku 2. ZPS-a zahtijeva se da se traženoj osobi odmah nakon predaje bez odgode dostavi presuda donesena u odsutnosti i da joj se omogući pravo da zatraži obnovu postupka ili podnese žalbu.

Te odredbe ZPS-a općenito odražavaju članak 4.a Okvirne odluke 584.

Međutim, kad je riječ o zastupanju po odvjetniku, čini se da članak 21. stavak 2. točka 3. nije u skladu s člankom 4.a Okvirne odluke 584. Odgovarajuća odredba ZPS-a ne sadrži zahtjev iz članka 4.a Okvirne odluke 584 prema kojem tuženik mora ovlastiti pravnog savjetnika i „biti upoznat s predviđenim suđenjem”. Umjesto toga, odredbom ZPS-a zahtijeva se samo da osobu zastupa „opunomoćeni branitelj ili branitelj kojeg je postavio sud po službenoj dužnosti”. Na temelju te jasne formulacije čini se da bi bilo dovoljno da tuženika koji nije znao za predviđeno suđenje zastupa odvjetnik. Dodatni razlog za zabrinutost proizlazi iz činjenice da se člankom 21. stavkom 2. točkom 2. ZPS-a ne zahtijeva da tuženik ovlasti odvjetnika imenovanog po službenoj dužnosti. To nije samo u suprotnosti s člankom 4.a Okvirne odluke 584, nego i omogućuje donošenje presude u odsutnosti na suđenju u kojem tuženik nije znao ni za predviđeno saslušanje ni za odvjetnika imenovanog po službenoj dužnosti.

Presuda donesena u odsutnosti zapravo ne bi bila razlog za odbijanje izvršenja europskog uhiđenog naloga čak ni u slučaju u kojem je presuda u odsutnosti donesena protiv tuženika koji nije bio upoznat s predviđenim suđenjem niti je bio obaviješten o imenovanju branitelja po službenoj dužnosti.

To nije u skladu s člankom 4.a Okvirne odluke 584 i omogućuje predaju osobe da odsluži kaznu zatvora koja joj je izrečena na suđenju u kojem je povrijeđeno temeljno pravo na djelotvornu obranu.

Kad je riječ o mogućim praktičnim problemima u pogledu zahtjeva za predaju u kontekstu suđenja u odsutnosti, hrvatski stručnjaci izvijestili su o brojnim problemima.

Prije svega, u mnogim je slučajevima uočen nedostatak dostatnih informacija u europskom uhidbenom nalogu.

Spomenuto je da relevantne informacije o zahtjevima „osobnog pozivanja” itd. nisu uvijek dostavljene na način kojim se omogućuje potrebna pravna procjena. Na primjer, zakoni o kaznenom postupku u nekim državama članicama omogućuju da se pravna fikcija za osobu smatra osobnim pozivanjem. U takvim slučajevima država izdavanja mora dostaviti činjenice, a ne samo izjavu o „osobnom pozivanju”, kako bi se temeljito utvrdilo jesu li ispunjeni zahtjevi iz članka 21. stavka 2. točke 1. ZPS-a.

Nadalje, obično se nisu dostavljale informacije o tome je li presuda u odsutnosti donesena na prvostupanjskoj ili drugostupanjskoj razini.

Posebni problemi proizlazili su iz europskih uhidbenih naloga kojima se tražila predaja tuženika kojemu je izrečena objedinjena kazna, koja uključuje jednu ili više prethodnih osuđujućih presuda. Informacije o tome je li tuženik bio prisutan tijekom prethodnih suđenja i, ako nije, o činjeničnim okolnostima tih prethodnih osuđujućih presuda u odsutnosti obično nisu bile navedene u europskom uhidbenom nalogu.

Navodno su postojali i slučajevi u kojima su informacije o tome je li presuda donesena u odsutnosti postala pravomoćna nedostajale ili nisu bile točne, iako u nekim državama članicama presude donesene u odsutnosti ne mogu postati pravomoćne. Međutim, točne informacije o pravomoćnosti presude u odsutnosti od ključne su važnosti jer se u skladu s hrvatskim pravnom sustavom europski uhidbeni nalog izdan radi izdržavanja kazne izrečene presudom koja nije postala pravomoćna smatra izdanim u svrhu vođenja kaznenog progona, a ne u svrhu izvršenja kazne zatvora.

U nekim je slučajevima navodno bilo teško utvrditi je li tuženika zastupao odvjetnik tijekom suđenja. To uključuje i pitanje je li zastupanje bilo djelotvorno. Takva djelotvornost mogla bi biti upitna hrvatskim praktičarima, primjerice u slučajevima u kojima branitelj nije podnio žalbu iako je tuženiku izrečena bezuvjetna kazna zatvora.

Naposljetku, hrvatskim praktičarima nije jasno donosi li se presuda u odsutnosti u predmetima u kojima je tuženik prisustvovao samo jednom od brojnih saslušanja. Ni odgovarajuće okvirne odluke ni hrvatsko zakonodavstvo ne pružaju pravne smjernice u pogledu tog pitanja.

Zbog toga je u mnogim slučajevima postojala potreba za dodatnim informacijama u kontekstu presuda donesenih u odsutnosti, što je dovelo do odgode postupka.

3.4.3. Ostali razlozi za odbijanje

Ostali razlozi za odbijanje navedeni su u člancima 20. i 21. ZPS-a.

Prema članku 20. stavku 1. ZPS-a europski uhidbeni nalog izdan u svrhu vođenja kaznenog postupka može se izvršiti samo ako je kazneno djelo kažnjivo pravom države članice u najduljem trajanju od barem jedne godine. Isto tako, u skladu s tom odredbom europski uhidbeni nalog izdan u svrhu izvršenja kazne zatvora koja je pravomoćnom presudom izrečena tuženiku može se izvršiti samo ako je razdoblje oduzimanja slobode dulje od četiri mjeseca. Uz navedeno, europski uhidbeni nalog može se izvršiti samo ako predmetno djelo sadrži bitna obilježja kaznenog djela prema domaćem pravu, neovisno o njegovom zakonskom opisu i pravnoj kvalifikaciji navedenima u zaprimljenom nalogu.

Prema članku 20. stavku 2. ZPS-a sud nadalje **mora** odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga i u sljedećim slučajevima:

- ako je europski uhidbeni nalog izdan za djelo koje je u Republici Hrvatskoj obuhvaćeno amnestijom, a na temelju zakona postoji nadležnost domaćeg suda;
- ako je sud obaviješten da je tražena osoba već pravomoćno osuđena u nekoj od država članica za isto kazneno djelo pod uvjetom da je kazna izvršena ili se trenutno izvršava ili se više ne može izvršiti prema pravu države članice u kojoj je presuda izrečena;
- ako tražena osoba u trenutku počinjenja kaznenog djela nije navršila 14 godina;
- ako kazneno djelo iz članka 17. stavka 1. ovog Zakona na koje se odnosi EUN ne predstavlja kazneno djelo prema domaćem pravu. Za fiskalna kaznena djela izvršenje EUN-a ne može se odbiti samo iz razloga što domaće pravo ne propisuje istu vrstu poreza ili pristojbi ili što ne sadrži iste odredbe o porezima, pristojbama, carinama ili deviznim poslovima kao i pravo države izdavanja;
- ako se u Republici Hrvatskoj protiv osobe na koju se odnosi EUN vodi kazneni postupak zbog istog djela zbog kojeg je nalog izdan, osim ako su se državni odvjetnik i nadležno tijelo države izdavanja usuglasili da kazneni postupak vodi pravosudno tijelo države izdavanja;
- ako je domaće pravosudno tijelo odlučilo da neće pokrenuti kazneni postupak za djelo za koje je izdan EUN jer je osumnjičenik ispunio obveze koje su mu naložene kao uvjet za nepokretanje postupka;
- ako je prema domaćem pravu nastupila zastara kaznenog progona ili izvršenja kaznenopravne sankcije, pod uvjetom da su hrvatska tijela nadležna prema domaćem pravu;

- ako je sud obaviješten da je tražena osoba pravomoćno osuđena u trećoj državi za isto kazneno djelo pod uvjetom da je kazna izvršena ili se trenutačno izvršava ili se više ne može izvršiti prema pravu države članice u kojoj je presuda izrečena.

Uz navedeno, člankom 21. stavkom 1. ZPS-a predviđeno je da sud, u okviru fakultativnih razloga za neizvršenje EUN-a, **može**, vodeći se načelima učinkovite suradnje, svrhovitosti i prava na pošteno suđenje, odbiti izvršenje europskog uhiđenog naloga:

- ako je domaće pravosudno tijelo odlučilo da neće pokrenuti kazneni postupak za kazneno djelo za koje je izdan EUN ili je kazneni postupak suspendiran ili je donesena pravomoćna presuda protiv tražene osobe u nekoj od država članica za isto kazneno djelo;
- ako se EUN odnosi na kaznena djela koja su u cijelosti ili djelomično počinjena na državnom području Republike Hrvatske ili ako su kaznena djela počinjena izvan državnog područja države izdavanja, a domaće pravo ne dopušta kazneni progon za to kazneno djelo ako je počinjeno izvan državnog područja Republike Hrvatske.

Hrvatski stručnjaci izjavili su da su se nacionalna pravosudna tijela suočila s izazovima koji se odnose na pitanje dvostruke kažnjivosti i zastare. Prema članku 10. ZPS-a, koji u biti odgovara članku 2. stavku 2. Okvirne odluke 584, nadležno pravosudno tijelo mora izvršiti odluku stranog pravosudnog tijela koju je zaprimilo bez provjere dvostruke kažnjivosti kaznenih djela navedenih u toj odredbi ZPS-a u skladu s Okvirnom odlukom 584. Vrhovni sud Republike Hrvatske odgovorio je na pitanje je li potrebno procijeniti i uzeti u obzir nastupanje zastare u vezi s kataloškim kaznenim djelom iz članka 2. stavka 2. ZPS-a ustvrdivši da je zastara sastavni dio koncepta dvostruke kažnjivosti te je stoga u takvim slučajevima isključena procjena mogućeg nastupanja zastare.

Što se tiče kaznenih djela koja su djelomično počinjena na državnom području Republike Hrvatske kao razloga za odbijanje predaje tražene osobe (članak 21. stavak 1. točka 2. podtočka (a) ZPS-a), hrvatski stručnjaci istaknuli su da se taj fakultativni razlog za odbijanje predaje u praksi uzima u obzir. Međutim, primjenjujući načela učinkovite suradnje, racionalnosti i prava na pošteno suđenje, sudovi obično daju prednost kaznenom postupku u državi izdavanja i odobravaju predaju tražene osobe.

Isto tako, hrvatski stručnjaci istaknuli su da će se u slučajevima u kojima se protiv tražene osobe vodi kazneni postupak u Republici Hrvatskoj za isto kazneno djelo (članak 20. stavak 2. točka 5. ZPS-a) predaja tražene osobe odobriti ako su se državni odvjetnik i nadležno tijelo države izdavanja složili da će postupak voditi pravosudno tijelo države izdavanja. Stoga se načelo postizanja dogovora primjenjuje ako u Republici Hrvatskoj i drugoj državi članici postoje paralelni postupci.

Naposljetku, hrvatski stručnjaci spomenuli su da se izvršenje EUN-a često odbija zbog nepostojanja dvostruke kažnjivosti. To se događa, na primjer, u slučajevima određenih kaznenih djela povezanih s drogom i prometom koja su kaznena djela prema pravu države izdavanja, ali samo prekršaji u skladu s hrvatskim zakonskim odredbama.

3.5. Dodatni izazovi

Izazovi povezani sa sudskom praksom Suda EU-a:

U okviru sveobuhvatnih odgovora na upitnik i informacija pruženih tijekom evaluacijskog posjeta hrvatski stručnjaci izvijestili su da su nacionalna tijela bila uključena u postupke europskog uhidbenog naloga u kojima su izneseni argumenti u vezi s uvjetima oduzimanja slobode.

Državno odvjetništvo kao pravosudno tijelo izdavanja susrelo se sa zahtjevima nadležnih tijela države izvršenja kojima se tražilo dostavljanje dodatnih očitovanja o uvjetima oduzimanja slobode. Hrvatski stručnjaci izjavili su da su dosad postojala tri takva zahtjeva koja su dovela do odgode u izvršenju EUN-a/izručenja (predaja tražene osobe iz Francuske u svrhu vođenja kaznenog postupka zbog kaznenog djela počinjenog 1991., odnosno prije 1. studenoga 1993., datuma koji je Francuska odredila kao datum početka primjene EUN-a u skladu s člankom 32. Okvirne odluke o europskom uhidbenom nalogu; predaja tražene osobe iz Ujedinjene Kraljevine u svrhu kaznenog progona zbog kaznenog djela ratnog zločina; predaja iz Njemačke u svrhu kaznenog progona zbog kaznenih djela organiziranog kriminala), pri čemu su predmetne informacije prilično opsežne i uključuju očitovanja nekolicine nadležnih tijela (okolnosti se procjenjuju *in abstracto* i *in concreto*) koja nisu pravosudne prirode (npr. Ministarstvo pravosuđa). Navedeni postupci još su u tijeku.

Osim navedenih postupaka, takav zahtjev postavljen je u predmetu izvršenja EUN-a kojeg je izdao sudac izvršenja u svrhu izvršenja kaznene presude, a u kojem je država izvršenja odbila predati traženu osobu Republici Hrvatskoj obzirom da dostavljene informacije nisu bili dostatne kako bi se otklonila sumnja u postojanje rizika od kršenja članka 4. Povelje EU-a o temeljnim pravima u slučaju predaje tražene osobe Republici Hrvatskoj. Navedena odluka donesena je zbog toga što nadležna tijela Republike Hrvatske nisu dostavila tražene informacije.

Što se tiče dostavljanja dodatnih očitovanja kako bi se državi izvršenja omogućilo da utvrdi jesu li ispunjeni svi zakonski uvjeti za predaju tražene osobe, posebno poštovanje prava zajamčenih člankom 6. UEU-a (a posebno glavom VI. Povelje EU-a o temeljnim pravima), postojala su dva postupka u kojima je država izvršenja zatražila dodatna očitovanja kako bi potvrdila da traženoj osobi neće biti flagrantno uskraćeno pravo na pošteno suđenje iz članka 6. Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama. Jedan postupak još je u tijeku, a to je navedeni postupak u Francuskoj.

Drugi postupak odnosi se na predaju iz Ujedinjene Kraljevine u svrhu kaznenog progona zbog gospodarskog kaznenog djela, odnosno zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju počinjenog u sastavu zločinačke organizacije. U tom slučaju odobrena je predaja tražene osobe nakon što je dostavljena dodatna dokumentacija iz koje proizlazi kako je kazneni postupak protiv tražene osobe pokrenut na temelju postojanja osnovane sumnje da je tražena osoba počinila kazneno djelo koje joj se stavlja na teret (očitovanje o dokazima koji su pribavljeni u postupku protiv tražene osobe) te da postupak nije politički motiviran. Isto tako su dostavljene informacije iz kojih proizlazi kako će tražena osoba imati zajamčeno pravo na pošteno suđenje pred neovisnim i nepristranim sudom.

Država izvršenja često je tražila jamstvo da će osoba koja je predana Hrvatskoj biti vraćena u državu izvršenja kako bi odslužila kaznu jer ta osoba živi u toj državi ili je njezin državljanin. U takvim slučajevima hrvatsko tijelo obavješćuje tijelo te države članice da će osoba biti vraćena nakon što njezino tijelo prizna presudu donesenu u hrvatskom predmetu, ako su ispunjeni drugi uvjeti u skladu s Okvirnom odlukom 2008/909/PUP.

Na margini riječi „jamstvo” hrvatski praktičari napomenuli su da je teško dati jamstvo u ime suca izvršenja koji bi bio nadležan za izvršenje presude koja će se donijeti u budućnosti.

U kontekstu postupka EUN-a postavljen je zahtjev za prethodnu odluku Suda EU-a i donesena je presuda C-268/17 od 25. srpnja 2018., nakon koje su presude i suprotno njoj, nadležna pravosudna tijela Mađarske i nadalje odbijala izvršenje EUN-a, o čemu je dostavljena obavijest Suda EU-a. U pogledu ostale sudske prakse Suda EU-a i pitanja oduzimanja slobode, nisu uočeni problemi u praksi.

U dva predmeta koji su se vodili pred domaćim sudovima u kojima je bio izdan EUN primljeni su upiti oko uvjeta oduzimanja slobode u Republici Hrvatskoj. Radilo se o upitima iz Irske i Ujedinjene Kraljevine. Jedan EUN je izvršen, jedan je odbijen. Naravno da takvi upiti dovode do dužeg trajanja postupaka jer uključuju mnoštvo pitanja i pojašnjenja.

Opsežna sudska praksa Suda EU-a o Okvirnoj odluci o EUN-u dovela je do promjena u hrvatskom nacionalnom pravu kojim se prenosi Okvirna odluka o EUN-u. Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije više je puta mijenjan kako bi se hrvatsko zakonodavstvo uskladilo s okvirnim odlukama i direktivama kojima se uređuje područje pravosudne suradnje u kaznenim stvarima. Prilikom donošenja Zakona o izmjenama i dopunama ZPSKS-EU nacionalno zakonodavstvo usklađeno je i sa sudskom praksom Suda EU-a (primjerice s tumačenjima Suda EU-a u sljedećim predmetima: Jeremy F. C-168/13 PPU⁷, Aranyosi i Căldăraru C-404/15 te C-659/15, ML C-220/18 PPU, Dorobantu C-128/18, C-216/18 PPU⁸, Kozłowski C-66/08 i Lopes Da Silva Jorge⁹, I.B. predmet C-306/09¹⁰).

Izazovi povezani s praktičnom primjenom:

U sveobuhvatnim odgovorima na upitnik i informacijama dostavljenima tijekom evaluacijskog posjeta hrvatski stručnjaci naglasili su druge pravne i praktične probleme povezane s praktičnom primjenom EUN-a.

Istaknuli su da praktičari smatraju da bi katalog kaznenih djela iz članka 2. stavka 2. Okvirne odluke o EUN-u trebalo jasnije definirati (na primjer, je li država izvršenja ovlaštena utvrditi može li se konkretno kazneno djelo za koje je izdan nalog i koje je država izdavanja klasificirala kao kataloško kazneno djelo na temelju članka 2. Okvirne odluke o EUN-u klasificirati kao takvo ili koje su posljedice neprovjeravanja dvostruke kažnjivosti u odnosu na druge uvjete za predaju tražene osobe, posebno razloge za odbijanje izvršenja EUN-a).

---

⁷ Članak 41. ZPS-a

⁸ Članak 3.a stavak 2. ZPS-a

⁹ Članak 22. stavci 3. i 4. ZPS-a

¹⁰ Članak 22. stavak 5. ZPS-a

Nadalje, smatraju da je potrebno jasno definirati i razloge za odbijanje izvršenja EUN-a. S obzirom na to da se pravni sustavi većine država članica EU-a ne temelje na sudskoj praksi, radi pravne sigurnosti trebalo bi jasno definirati kriterije za primjenu fakultativnih razloga za odbijanje izvršenja EUN-a ili jasno odrediti koji od fakultativnih razloga iz članka 4. Okvirne odluke o EUN-u predstavljaju apsolutnu smetnju za izvršenje naloga i te razloge učiniti obveznima za odbijanje izvršenja EUN-a, a ostale brisati. Nadalje, potrebno je jasno definirati zastaru kao fakultativni razlog za odbijanje predaje tražene osobe (po kojem zakonu se provjerava nastupanje zastare, te provjerava li se zastara i u odnosu na kaznena djela iz članka 2. stavka 2. Okvirne odluke o EUN-u).

Zatim bi trebalo razmotriti preciziranje odredaba članka 5. stavka 3. Okvirne odluke o EUN-u (radi li se u konkretnom slučaju o jamstvu ili uvjetima pod kojima se predaje tražena osoba i koje je uvjete država izvršenja obvezna poštovati).

Postupci po EUN-u bi se unaprijedili kada bi se poboljšala suradnja između država u smislu dostave dopunskih informacija ili dokumentacije relevantne za konačnu odluku, tj. kada bi se opsežnija i potpunija dokumentacija dostavljala kao prilog EUN-a, što bi ubrzalo postupak donošenja odluka i usklađivanje s rokovima iz članka 17. Okvirne odluke o EUN-u. Uz navedeno, nadležna pravosudna tijela susreću se i s neodgovarajućim prijevodima EUN-a na hrvatski jezik i s neodgovarajućim prijevodima izreka sudskih odluka u predmetima u kojima se EUN izvršava u svrhu izvršenja kazne zatvora.

Prema iskustvu sudova problemi najčešće nastaju u vezi sa zahtjevima za dopunskim informacijama te, posljedično tome, poštovanjem propisanih rokova.

Hrvatska tijela istaknula su da neke države članice izdaju EUN na temelju nepravomoćnih presuda. Međutim, prema hrvatskom pravu, presuda je pravomoćna tek nakon donošenja odluke o žalbi. Međutim, zakonodavstvo država članica o pravomoćnosti presude nije jednako.

Hrvatska tijela kao još jedan problem navela su provjeru dvostruke kažnjivosti jer države članice primjenjuju različite prakse. Prema nekim državama članicama provjera dvostruke kažnjivosti znači neprovjeravanje nastupanja zastare, dok druge države članice to čine. Hrvatska tijela uvijek predaju tražene osobe ako je EUN izdan za kaznena djela navedena u članku 2. stavku 2. Okvirne odluke 2002/584/PUP, čak i ako je nastupila zastara prema hrvatskom pravu u slučajevima u kojima su nadležna (članak 4. stavak 7. Okvirne odluke).

Kad je riječ o transferu osoba, tijekom razdoblja pandemije bolesti COVID-19 bilo je mnogo slučajeva tranzita, ali ne i odgovarajući broj letova. Slijedom toga, osobe su premještene automobilom, što je, međutim, zahtijevalo mnogo vremena. Drugi problem s kojim su se suočila hrvatska tijela odnosio se na države u kojima sudovi izdaju dozvole za tranzit ili na zemlje koje su morale rješavati velik broj zahtjeva za tranzit. U takvim slučajevima hrvatsko tijelo koristilo se kontaktnim točkama Europske pravosudne mreže kako bi ubrzalo postupak.

3.6. Statistički podaci

Hrvatska tijela dostavila su timu za evaluaciju godišnje statističke podatke o EUN-ima izdanim od 2018. do 2020. Podaci pokazuju da je tijekom 2018. i 2019. većina EUN-ova izdana u svrhu izvršenja kazni; međutim, u 2020. broj EUN-ova izdanih za kazneni progon i za izvršenje kazni gotovo je jednak. S obzirom na to da hrvatska tijela ne vode redovito statističke podatke, nisu nam dostavila informacije o broju odbijenih ili povučenih EUN-ova.

EUN-ovi koje su izdala hrvatska tijela

EUN	2018.		2019.		2020.	
	za kazneni progon	za izvršenje kazne	za kazneni progon	za izvršenje kazne	za kazneni progon	za izvršenje kazne
	88	265	154	340	126	128
Ukupno	353		494		254	

U pogledu statističkih podataka, kada Republika Hrvatska djeluje kao država izvršenja, hrvatska tijela ne prate ukupan broj primjena zaprimljenih EUN-ova. Međutim, timu za evaluaciju dostavili su broj osoba uhićenih u Republici Hrvatskoj, broj stvarno predanih osoba i broj EUN-ova za koje je izvršenje odbijeno, a koji su poslani Europskoj komisiji. Statistički podaci obuhvaćaju razdoblje od 2018. do 2020.

Kada Republika Hrvatska djeluje kao država izvršenja

	uhićene osobe	predane osobe	odbijeni EUN-ovi
2018.	309	162	3
2019.	46	75	4
2020.	81	68	5

U pogledu odbijenih zahtjeva za izvršenje EUN-a hrvatska tijela dostavila su timu za evaluaciju informacije o razlozima na temelju kojih su odbijeni zahtjevi za izvršenjem EUN-ova, kako slijedi:

- kazneno djelo zbog kojega je EUN izdan ne predstavlja kazneno djelo u skladu s pravom Republike Hrvatske;
- kazna tražene osobe zastarjela je prema pravu Republike Hrvatske;
- kazna je bila kraća od četiri mjeseca;
- traženoj osobi izrečena je pravomoćna presuda za ista kaznena djela u drugoj državi članici, čime je spriječen daljnji postupak;
- europski uhiđbeni nalog izdan je u svrhu izvršenja kazne zatvora, a tražena osoba bila je državljanin Republike Hrvatske te je Republika Hrvatska izvršila kaznu u skladu sa svojim domaćim pravom;
- sadržaj EUN-a nije bio u skladu s Okvirnom odlukom.

3.7. Zaključci

- Čini se da praktična provedba EUN-a u Hrvatskoj, i kao državi članici izdavanja i kao državi članici izvršenja, dobro funkcionira.
- Odredbama ZPS-a općenito se predviđa iscrpno i točno prenošenje Okvirne odluke 584 u domaće zakonodavstvo.
- Neki zakonski rokovi, kao što je onaj iz članka 29. stavka 2., čine se prekratkima te ih je potrebno preispitati i izmijeniti.
- Članak 21. stavak 2. točku 3. ZPS-a trebalo bi izmijeniti kako bi se navelo da tuženik mora biti upoznat s predviđenim suđenjem pri davanju punomoći odvjetniku.
- Trebalo bi biti obvezno da hrvatska tijela po službenoj dužnosti procjenjuju moguća kršenja ljudskih prava koja proizlaze iz uvjeta oduzimanja slobode u državi članici izdavanja.
- Hrvatska je kao država članica izdavanja samo u nekoliko slučajeva zaprimila zahtjeve drugih država članica za dodatnim informacijama o uvjetima oduzimanja slobode u hrvatskim zatvorima. Predaja tuženika Hrvatskoj odbijena je samo u jednom od tih slučajeva.
- Čini se da su hrvatska tijela nadležna za izdavanje ili izvršenje EUN-ova vrlo proaktivna u uspostavi izravnog kontakta s nadležnim tijelima u drugim državama članicama.
- Kontaktne točke Europske pravosudne mreže i Eurojusta također se upotrebljavaju za uspostavu izvrsnih komunikacijskih kanala.
- Komunikacija s drugim državama članicama pokazala se vrlo dobrom te obično dovodi do brzih postupaka.
- Načelo proporcionalnosti dobro se uzima u obzir pri izdavanju i izvršenju EUN-a.
- Prije izdavanja EUN-a razmatraju se blaže mjere.
- Rokovi se obično poštuju, iako su mnogi od njih vrlo kratki.
- Potrebno je urediti pitanje ocjenjuje li se dvostruka kažnjivost na apstraktnoj ili konkretnoj osnovi kako bi se osigurao jedinstven pristup hrvatskih tijela.

- Problemi s EUN-ovima koje su države članice izdavanja dostavile bez potrebnog prijevoda na engleski jezik ili bez potrebne dokumentacije pojavili su se u više slučajeva, što je ponekad dovelo do odgoda zbog potrebe za prijevodom ili dodatnim informacijama.
- Suđenja u odsutnosti u mnogim su slučajevima dovela do dodatnih pitanja koja su hrvatska tijela uputila državama članicama izdavanja.
- Pravo tuženika na pravno zastupanje zajamčeno je zakonom.

Međutim, potrebno je znatno poboljšati znanje odvjetnika u području međunarodne pravne suradnje u kaznenim stvarima.

4. OKVIRNA ODLUKA VIJEĆA 2008/909/PUP O PRIMJENI NAČELA UZAJAMNOG PRIZNAVANJA PRESUDA U KAZNENIM PREDMETIMA KOJIMA SE IZRIČU KAZNE ZATVORA ILI MJERE KOJE UKLJUČUJU ODUZIMANJE SLOBODE S CILJEM NJIHOVA IZVRŠENJA U EUROPSKOJ UNIJI

Okvirna odluka 2008/909/PUP o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji prenesena je u zakonodavstvo Republike Hrvatske Zakonom o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije u glavi VII. – Europski uhidbeni nalog (dalje u tekstu: „ZPS”).

4.1. Tijela nadležna za priznavanje presude i izvršenje kazne

Za zaprimanje zahtjeva za priznavanje i izvršenje presuda kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode koje je izdala druga država članica nadležan je županijski sud prema mjestu u kojem dotična osoba ima prebivalište ili boravište ili prema mjestu u kojem obitelj osuđene osobe ima prebivalište ili boravište. To je utvrđeno u članku 5. stavku 1. ZPS-a, u kojem se zatim upućuje na članak 1. stavak 1. točku 6. ZPS-a.

Županijska državna odvjetništva koja djeluju pred navedenim sudovima u postupcima priznanja i izvršenja stranih kaznenih presuda kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode sudjeluju u postupku priznanja i izvršenja na slijedeći način:

- sudjeluju na ročištu izvanraspravnog vijeća županijskog suda na kojem se donose odluke o priznanju i izvršenju strane kaznene presude kojom se izriče kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode;
- imaju pravo na pravni lijek protiv presude kojom se priznaje i izvršava strana kaznene presuda kojom se izriče kazna zatvora ili druga mjera koja uključuje oduzimanje slobode.

U pogledu izravne komunikacije, u pojedinim postupcima priznanja i izvršenja stranih kaznenih presuda kojima se izriče kazna zatvora ili druga mjera koja uključuje oduzimanje slobode, nacionalni predstavnik za Europsku pravosudnu mrežu u kaznenim stvarima posredovao je između županijskih sudova i pravosudnih tijela drugih država članica EU-a u svrhu olakšavanja izravnog kontakta ili pribavljanja određene dokumentacije. Takva vrsta posredovanja češće se pojavljivala u početku primjene ovog oblika pravosudne suradnje. Međutim, danas su nadležni županijski sudovi ojačali i razvili izravne kontakte s pravosudnim tijelima drugih država članica EU-a i u postupcima u kojima je Republika Hrvatska država izvršenja i u onima u kojima je država izdavanja.

Ministarstvo pravosuđa središnje je tijelo koje pruža pomoć domaćim tijelima i nadležnim tijelima država članica u uspostavi kontakata i pravosudne suradnje u pogledu odluka iz članka 1. ZPS-a (članak 5. stavak 5. u vezi s člankom 1. stavkom 1. točkom 6. ZPS-a).

Uloga središnjeg tijela dodatno je utvrđena u članku 5.a ZPS-a.

Članak 5.a stavak 1. gotovo je u potpunosti doslovce prenesen iz članka 5. stavka 5. ZPS-a, pri čemu je tek dodano da je Ministarstvo pravosuđa središnje „koordinativno” tijelo.

Ministarstvo pravosuđa mora nadležnim tijelima Europske unije dostaviti informacije o predmetima u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, u skladu s obvezama utvrđenima u pravnim aktima Europske unije iz članka 1. stavka 2. ZPS-a, koji uključuju i uzajamno priznavanje presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja, članak 5.a stavak 2. ZPS-a.

Člankom 5.a stavkom 3. ZPS-a Ministarstvo pravosuđa ovlašteno je od nadležnih pravosudnih tijela zatražiti da dostave informacije o predmetima u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima.

4.1.1. Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izvršenja

Ako domaće pravosudno tijelo koje zaprimi odluku u okviru pravosudne suradnje nije nadležno za njezino zaprimanje i poduzimanje potrebnih mjera i radnji za njezino izvršenje, to tijelo mora proslijediti potvrdu nadležnom tijelu te o tome odmah i izravno obavijestiti pravosudno tijelo države izdavanja (članak 5. stavak 4. ZPS-a).

Ako nadležni sud zaprimi zahtjev za priznavanje i izvršenje presude, provjerava sljedeće:

- zahtjevu je priložena presuda i potvrda;
- osuđena osoba je hrvatski državljanin i ima prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj;
- osoba je hrvatski državljanin koji nema prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj, ali mu je izrečena mjera kojom se nalaže deportacija ili protjerivanje u Republiku Hrvatsku nakon otpuštanja s izdržavanja kazne na temelju presude, upravne odluke ili bilo koje druge mjere koja je posljedica presude.

U slučajevima koji nisu obuhvaćeni navedenim uvjetima Ministarstvo pravosuđa nadležno je za davanje suglasnosti državi izdavanja za prosljeđivanje presude kojom se izriče kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode Republici Hrvatskoj radi njezina priznavanja ako je osuđena osoba na to pristala (članak 91. stavak 1. točka 3.).

Prema članku 91. stavku 2. ZPS-a Ministarstvo pravosuđa dužno je prilikom odlučivanja o davanju suglasnosti za prosljeđivanje presude posebno uzeti u obzir svrhu olakšavanja socijalne rehabilitacije osuđene osobe i putem Sektora za probaciju utvrditi imaju li osuđena osoba ili članovi njezine obitelji prebivalište/boravište u Republici Hrvatskoj, posjeduje li nepokretnu imovinu u Republici Hrvatskoj te koje druge osobne i društvene okolnosti povezuju osuđenu osobu s Republikom Hrvatskom.

Nakon zaprimanja presude i potvrde sud mora odmah pokrenuti postupak i u roku od devedeset dana donijeti odluku kojom se priznaje presuda i odluku kojom se osoba obvezuje na izdržavanje kazne, osim ako odluči odgoditi priznanje presude na temelju razloga za odbijanje.

Ako je EUN izdan u svrhu izvršenja kazne zatvora ili mjere koja uključuje oduzimanje slobode, a tražena osoba državljanin je Republike Hrvatske ili ima prebivalište ili boravište na njezinom državnom području te je pristala odslužiti kaznu u Republici Hrvatskoj, u tom slučaju sud mora odgoditi odluku o EUN-u kako bi preuzeo izvršenje sankcije. Sud mora zatražiti presudu i relevantnu dokumentaciju od države izdavanja te odrediti primjereni rok koji ne može biti duži od 15 radnih dana za njihovu dostavu. Nakon pravomoćnosti odluke o preuzimanju izvršenja strane sankcije sud mora odbiti priznanje EUN-a.

Međutim, sud je nadležan prilagoditi kaznu zatvora izrečenu zaprimljenom presudom kako slijedi:

- ako trajanje kazne prelazi najveću domaćim pravom propisanu kaznu zatvora za ista ili slična kaznena djela, potrebno ju je prilagoditi na način da se izrekne najveća domaćim pravom propisana kazna za ista ili slična kaznena djela; ili
- ako kazna po svojoj prirodi nije u skladu s domaćim pravom, potrebno ju je prilagoditi na način da se izrekne domaćim pravom propisana kaznena sankcija za isto ili slično kazneno djelo koja u najvećoj mjeri odgovara kazni izrečenoj zaprimljenom presudom; međutim, kazna se ne može pretvoriti u novčanu kaznu.

Sud mora bez odgode proslijediti pravomoćnu odluku o priznanju strane presude sucu izvršenja koji je nadležan prema pravu kojim se uređuje izvršenje kaznenih sankcija.

4.1.2. Tijela nadležna za donošenje i prosljeđivanje presude

Prema članku 7. stavku 3. ZPS-a tijelo nadležno za izdavanje potvrde o izvršenju kazni zatvora isto je tijelo koje je odgovorno i za izvršenje potvrda drugih država članica koje djeluju kao država izdavanja: županijski sud u mjestu prebivališta tražene osobe ili njezine obitelji.

Na ročištima sudjeluju županijska državna odvjetništva koja djeluju pred navedenim sudovima i imaju pravo zatražiti pravni lijek protiv presude kojom se priznaje i izvršava kazna.

Ministarstvo pravosuđa središnje je tijelo koje pruža pomoć domaćim nadležnim tijelima, posebno u uspostavi kontakata s drugim nadležnim tijelima u EU-u.

4.1.3. Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izdavanja

Prema članku 103. stavku 4. ZPS-a osuđena osoba može podnijeti svoj zahtjev državi izvršenja ili državi izdavanja kako bi se pokrenuo postupak za prosljeđivanje presude i potvrde.

U praksi, pokretanje postupka prosljeđivanja započinje samo na temelju zahtjeva osuđene osobe. Ako se osuđena osoba nalazi u zatvoru, potrebno je dobiti njezinu suglasnost za transfer. Zatvorsko osoblje obavješćuje je o mogućnosti izdržavanja kazne u njezinoj matičnoj zemlji i dostavlja joj obrazac na kojem može navesti želi li biti premještena. Očitovanje osuđene osobe o prosljeđivanju presude stranoj zemlji radi izvršenja može se izjaviti usmeno ili u pisanom obliku. Za maloljetnike i osobe lišene poslovne sposobnosti, očitovanje mora dati pravni zastupnik. Međutim, ako je očitovanje osuđene osobe dano usmeno, mora se napraviti pisani zapis. Pri odlučivanju o prosljeđivanju presude državi izvršenja sud mora uzeti u obzir očitovanje osuđene osobe.

Bez obzira na to nalazi li se osoba kojoj je domaći sud izrekao kaznu zatvora i koja je suglasna u Republici Hrvatskoj ili u državi izvršenja, sud je dužan proslijediti presudu zajedno s potvrdom nadležnom tijelu države članice čiji je osuđena osoba državljanin, a u kojoj ima prebivalište ili boravište, ili državi članici čiji je osuđena osoba državljanin, a u kojoj nema prebivalište ili boravište, ali u koju će biti protjerana nakon otpuštanja s izdržavanja kazne na temelju domaće presude ili druge odluke koju je donijelo nadležno domaće tijelo, ili drugoj državi članici čije nadležno tijelo daje suglasnost za prosljeđivanje presude i potvrde toj državi članici.

Sud mora proslijediti presudu, potvrdu i pisano očitovanje osuđene osobe radi priznavanja i izvršenja državi izvršenja ako utvrdi da bi se izvršenjem kazne u državi izvršenja olakšala socijalna rehabilitacija osuđene osobe.

U tu svrhu sud može, prema potrebi, kontaktirati nadležna tijela države izvršenja i savjetovati se s njima prije prosljeđivanja presude. Savjetovanje s nadležnim tijelima države izvršenja obvezno je u predmetima koji se upućuju drugoj državi članici čiji je osuđena osoba državljanin.

Ako transfer osuđene osobe u državu izvršenja zahtijeva tranzit kroz državno područje treće države članice, Ministarstvo pravosuđa nadležno je, na zahtjev suda, poslati zahtjev za tranzit toj državi zajedno s preslikom potvrde. Na zahtjev treće države članice Ministarstvo pravosuđa mora dostaviti prijevod potvrde na jedan od jezika navedenih u zahtjevu.

4.2. Dokumenti potrebni za priznanje presude i izvršenje kazne

Prema Okvirnoj odluci 2008/909/PUP, država izdavanja najprije mora dostaviti:

- ispunjenu potvrdu, i
- povezanu presudu (ili barem njezine bitne dijelove).

U hrvatskom pravu zahtijevaju se i pisana presuda i potvrda. To ponekad predstavlja problem u slučaju da ga država izdavanja ne dostavi jer je njezino zakonodavstvo drukčije.

Prema članku 103. stavku 1. ZPS-a, „Neovisno o činjenici da li se osuđenik kojem je domaći sud izrekao kaznu zatvora nalazi u Republici Hrvatskoj ili državi izvršenja, a koji je dao suglasnost u smislu odredbe članka 105. stavka 1. tog zakona, **sud iz članka 7. stavka 3. podstavka 2. ovog zakona će presudu s potvrdom čiji je standardni obrazac sastavni dio tog zakona (Prilog 6.) proslijediti...**”.

Prema članku 91. stavku 1. ZPS-a: „1) **Kad nadležni sud zaprimi stranu presudu, provjerit će je li uz nju dostavljena potvrda** u smislu odredbe članka 103. stavka 1. ovog Zakona te jesu li ostvareni sljedeći uvjeti...”.

Prema članku 9. ZPS-a: „Izvršenju odluka stranih pravosudnih tijela iz članka 1. ovog Zakona nadležno pravosudno tijelo pristupit će **ako su iste s pratećom dokumentacijom prevedene na hrvatski jezik.**”

U praksi nadležna tijela traže kompromis s obzirom na različito zakonodavstvo u drugim državama članicama. Na primjer, od države izdavanja traži se da dostavi prijevod samo relevantnih dijelova presude.

Uz navedeno, na zahtjev osuđene osobe, (država izdavanja ili ovlašteni sudski tumač kojeg plaćaju hrvatska tijela) može se dostaviti prijevod cijele relevantne dokumentacije.

U hitnim slučajevima prihvaća se i prijevod na engleski jezik.

Uz potvrdu i povezanu presudu, u spisu bi trebalo navesti i razdoblje oduzimanja slobode koje treba uzeti u obzir. Taj kriterij ponekad stvara poteškoće (vidjeti točku 4.7. u nastavku o „izazovima”). Nadalje, dostavljeni dokumenti uvijek bi trebali uključivati očitovanje osuđene osobe o postupku;

U pogledu posljednjeg kriterija, ako osoba ostane u državi izdavanja, poziva se da se očituje u svakom pojedinom slučaju:

- usmeno u zapisniku (pred sucem izvršenja)
- ili u pisanom obliku, posredstvom zatvorske uprave ako već služi kaznu zatvora;
- i/ili usmeno na ročištu ako sud to smatra potrebnim.

4.3. Kriteriji za procjenu olakšavanja socijalne rehabilitacije

Ako je Hrvatska država izdavanja, nadležna tijela dužna su prije izdavanja potvrde provjeriti hoće li prijenos izvršenja kazne u drugu državu članicu olakšati socijalnu rehabilitaciju dotične osobe. Dakle, pretpostavljaju da će socijalna rehabilitacija osuđene osobe obično biti lakša u njezinoj zemlji podrijetla ili u zemlji u kojoj se odlučila nastaniti.

Stoga za izdavanje potvrde hrvatska tijela uzimaju u obzir različite aspekte osobne situacije osuđene osobe (kao što su dob, zdravstveno stanje, obiteljsko okruženje i financijska situacija osobe) te druge okolnosti koje mogu biti relevantne u postupku donošenja odluke (jezik, kultura, društvene veze itd.).

Razmatraju jesu li veze osobe s državom dovoljno bliske da omoguće uspješnu rehabilitaciju i integraciju u hrvatsko društvo nakon odsluženja kazne, posebno ako osuđena osoba nije državljanin Republike Hrvatske niti tamo redovno boravi.

Kriterij privremenog boravka nije definiran ni zakonom ni sudskom praksom u Hrvatskoj te ga nadležna tijela procjenjuju na pojedinačnoj osnovi. Međutim, posjedovanje privremene boravišne dozvole može se smatrati dovoljnim za ispunjenje tog kriterija. Privremena boravišna dozvola valjana je jednu godinu.

4.3.1. Razmjena informacija između države izdavanja i države izvršenja

Pristup se primjenjuje za svaki slučaj posebno, a hrvatska tijela prema potrebi od države izdavanja traže dodatne informacije.

Zatražene su dodatne informacije u pogledu nepotpunih potvrda (iako su općenito potpune), presuda koje nedostaju (posebno ako se priznanje odnosi na različite presude), točnog trajanja oduzimanja slobode (posebno u slučaju proturječja između kazne izražene u danima ili u godinama/mjesecima/danima), točnog trajanja oduzimanja slobode (posebno u slučaju proturječja između kazne izražene u danima ili u godinama/mjesecima/danima).

Mogu se zatražiti informacije o identitetu osuđene osobe, na primjer ako su se njezini podaci promijenili nakon što je osuđena.

Kao država izvršenja, Hrvatska obavješćuje državu izdavanja o postupku priznavanja i izvršenja kazne te šalje potpunu presudu o izvršenju kazne poštom i e-poštom. Uz navedeno, po završetku izvršenja kazne državi izdavanja šalje se obavijest.

4.3.2. Mišljenje i obavješćivanje osuđene osobe

Kao država izdavanja: U većini slučajeva (ako već ne u svima) inicijativu za pokretanje postupka pokrenuli su osuđena osoba i/ili njezin odvjetnik.

O odluci o transferu osuđena osoba obavješćuje se dopisom. Ako se nalazi u državi izvršenja, odluka se prosljeđuje toj državi kako bi ona mogla izvršiti tu obavijest.

Osuđenoj osobi nije ponuđen pravni lijek u pogledu odluke o prijenosu izvršenja kazne, neovisno o tome je li ona pozitivna ili negativna.

Kao država izvršenja: Postoji pravo žalbe Vrhovnom sudu Republike Hrvatske protiv presude kojom se priznaje i izvršava presuda druge države. Osuđenoj osobi može pomoći odvjetnik, kao i diplomatski ili konzularni predstavnik.

4.4. Prilagodba kazne

Prema zakonskim odredbama ZPS-a, sud mora prilagoditi kaznu zatvora izrečenu zaprimljenom presudom ako njezino trajanje prelazi najveću domaćim pravom propisanu kaznu zatvora za isto ili slično kazneno djelo na način da izrekne najveću domaćim pravom propisanu kaznu za isto ili slično kazneno djelo (članak 91. stavak 4. ZPS-a).

Sud mora prilagoditi i kaznu zatvora ili drugu mjeru koja uključuje oduzimanje slobode ako ta kazna ili mjera po svojoj prirodi nije u skladu s domaćim pravom na način da izrekne kaznenu sankciju propisanu domaćim pravom za isto ili slično kazneno djelo koja u najvećoj mogućoj mjeri odgovara kazni izrečenoj zaprimljenom presudom; međutim, kazna se ne smije pretvoriti u novčanu kaznu (članak 91. stavak 5. ZPS-a).

Pri prilagodbi kazne zatvora, kazna koju utvrdi sud na temelju domaćeg prava ne smije po prirodi i trajanju biti stroža od kazne izrečene u državi izdavanja (članak 91. stavak 6. ZPS-a).

Praktični problemi s prilagodbom kazne pojavili su se u predmetima u kojima je sud države u kojoj je izrečena kazna tuženiku izrekao doživotnu kaznu zatvora. Na primjer, doživotne kazne predviđene su u pravnim sustavima Austrije i Njemačke, a one su glavne države članice za Republiku Hrvatsku u području pravne suradnje u kaznenim predmetima. Međutim, hrvatskim pravnim sustavom nije predviđeno da tuženik bude osuđen na doživotni zatvor. Umjesto toga, njime se predviđa dugotrajna kazna zatvora od 21 do 40 godina, a u iznimnim slučajevima 50 godina.

U praksi, ako hrvatsko tijelo izvršenja zaprimi potvrdu o doživotnoj kazni zatvora, kazna se prilagođava izricanjem najstrože kazne zatvora predviđene hrvatskim pravom za to kazneno djelo. Međutim, prilagodba doživotnih kazni zatvora u okviru hrvatskog prava nije bio razlog za povlačenje potvrde.

Čini se da prilagodba doživotne kazne u skladu s člankom 91. stavkom 4. ZPS-a sama po sebi nije problem jer se mora izreći najveća kazna zatvora, tj. 40 ili, u posebnim slučajevima, 50 godina. Međutim, odredbe kojima se daje mogućnost uvjetnog otpusta mogle bi u državi u kojoj je izrečena kazna biti povoljnije za tuženika osuđenog na doživotnu kaznu zatvora nego za tuženika osuđenog na 40 godina zatvora prema hrvatskom pravu.

Hrvatski stručnjaci istaknuli su da, kako osuđena osoba ne bi bila u nepovoljnijem položaju nego u državi u kojoj je izrečena kazna, odredbe o uvjetnom otpustu države u kojoj je kazna izrečena trebalo bi uzeti u obzir pri prilagodbi kazne ili primijeniti *ex legem* pri izvršenju kazne. Potrebno je napomenuti da nema jasnog rješenja za to pitanje. Situaciju dodatno komplicira to što izgleda nije riješeno ni pitanje mjerodavnog prava. Hrvatskim praktičarima nije jasno treba li primjenjivati pravo koje je na snazi u trenutku pokretanja postupka priznanja i izvršenja, pravo koje je bilo na snazi u trenutku počinjenja kaznenog djela ili općenito ono pravo koje je povoljnije.

Pitanje što je „slično kazneno djelo” u skladu s člankom 91. stavkom 4. ZPS-a utvrđuju hrvatski praktičari usporedbom činjeničnog opisa kaznenog djela (ili više njih) koje je počinio tuženik. Za razliku od postupaka predaje, na koje u mnogim slučajevima utječe nedovoljan opis činjenica u upozorenju u SIS-u ili europskom uhidbenom nalogu, čini se da procjena činjenica koje se odnose na kazneno djelo počinjeno u postupku priznavanja nije problematična jer se te činjenice obično detaljno navode u presudi koju je donio sud države u kojoj je presuda izrečena.

Prema hrvatskim stručnjacima, nije bilo slučajeva u kojima je država u kojoj je izrečena presuda povukla potvrdu zbog kazne koja je nakon prilagodbe bila preblaga.

4.5. Razlozi za nepriznavanje i neizvršavanje

Razlozi za nepriznavanje ili neizvršenje presude predviđeni hrvatskim pravom u skladu su s člankom 9. Okvirne odluke 2009/909/PUP.

Prema članku 91. stavcima 1. i 2. ZPS-a nadležni sud nakon zaprimanja strane presude mora provjeriti sljedeće uvjete:

- osuđena osoba nije hrvatski državljanin i nema prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj ili;
- osuđena osoba je hrvatski državljanin koji nema boravište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj, ali mu je izrečena mjera kojom se nalaže deportacija ili protjerivanje u Republiku Hrvatsku nakon otpuštanja s izvršenja kazne na temelju presude.

U navedenim slučajevima nije potrebna suglasnost Ministarstva pravosuđa.

Međutim, u slučajevima koji nisu navedeni potrebna je suglasnost Ministarstva pravosuđa.

Nepostojanje dvostruke kažnjivosti najčešća je osnova za nepriznavanje ili neizvršenje stranih kaznenih presuda. Međutim, hrvatska tijela navela su da provjeravaju dvostruku kažnjivost u svakom pojedinom slučaju te uključuju li bitne značajke kaznenog djela prema hrvatskom pravu, bez obzira na pravni opis ili pravnu kvalifikaciju tog djela u presudi koju su zaprimila, kao i druge preduvjete utvrđene u članku 94. koji se odnosi na razloge za odbijanje priznanja i izvršenja presude.

Razlozi za nepriznavanje ili neizvršenje presude mogu se primijeniti i u situacijama u kojima je potvrda iz članka 103. stavka 1. Zakona nepotpuna i očito ne odgovara presudi ili je država izdavanja nije ispunila ili ispravila u roku koji su odredila hrvatska tijela ili ako nisu ispunjeni kriteriji iz članka 91. stavka 1. točaka 1. i 2. ZPS-a¹¹.

Hrvatski stručnjaci imali su iskustva i s djelomičnim priznanjem presude ako je država izdavanja izdala potvrdu za više kaznenih djela, a neko od tih djela nije kazneno djelo prema hrvatskom nacionalnom pravu. Također su se pojavila pitanja zastare izvršenja, *ne bis in idem*, slučajevi u kojima je dob počinitelja ispod 14 godina u vrijeme počinjenja ili je preostalo manje od 6 mjeseci kazne za izdržati, ili u kojima osuđena osoba (zapravo) više nema mjesto prebivališta u Republici Hrvatskoj.

Ostali razlozi za nepriznavanje i neizvršenje strane presude s kojima su se hrvatska tijela susrela odnose se na slučajeve u kojima je izrečena mjera deportacije ili protjerivanja. Međutim, u presudi Republika Hrvatska nije izričito navedena kao država u koju bi osoba trebala biti deportirana ili protjerana.

---

¹¹ Članak 91. ZPS-a

(1) Kad nadležni sud zaprimi stranu presudu, provjerit će je li uz nju dostavljena potvrda u smislu odredbe članka 103. stavka 1. ovog Zakona te jesu li ostvareni sljedeći uvjeti:

1. da je osuđenik državljanin Republike Hrvatske i u njoj ima prebivalište/boravište, ili
2. da je osuđenik državljanin Republike Hrvatske, bez prebivališta/boravišta u Republici Hrvatskoj, kojemu je presudom, upravnom odlukom ili drugom mjerom koja je posljedica presude, izrečena mjera deportacije ili protjerivanja u Republiku Hrvatsku, nakon otpuštanja s izdržavanja kazne,

ili

3. da je, izvan slučajeva pod točkom 1. i 2. ovog stavka ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dalo suglasnost državi izdavanja za prosljeđivanje presude kojom je izrečena kazna zatvora ili druga mjera koja uključuje oduzimanje slobode Republici Hrvatskoj radi priznanja, s čime se suglasio i osuđenik.

4.6. Djelomično priznavanje

Hrvatski stručnjaci istaknuli su da se djelomično priznanje presude¹² najčešće pojavljuje u predmetima u kojima je država izdavanja izdala potvrdu u odnosu na više kaznenih djela, a neka od tih djela za koje je osoba osuđena u državi u kojoj je izrečena presuda nisu kaznena djela u Republici Hrvatskoj. Prije donošenja takve presude savjetuju se nadležna pravosudna tijela Republike Hrvatske i države u kojoj je izrečena presuda.

To se događa u predmetima u kojima je kazna izrečena i za prekršaj i za kazneno djelo, ali prema hrvatskom nacionalnom zakonodavstvu prekršaji su odvojeni od kaznenih djela.

Postupak savjetovanja nije bio problem. U nekoliko predmeta djelomičnog priznanja presuda s kojima su se sudovi susreli, kontaktirano je nadležno tijelo države izdavanja te je bio postignut sporazum o djelomičnom priznanju presude i izvršenju kazne.

U svojstvu države izvršenja pri odlučivanju hoće li se presuda priznati i kazna izvršiti samo djelomično, hrvatska pravosudna tijela uzimaju u obzir ponajprije visinu kazne zatvora izrečene za kaznena djela u odnosu na koja su ispunjeni zakonski uvjeti za priznanje presude te postizanje sporazuma s nadležnim tijelom države izdavanja u tom konkretnom slučaju.

---

¹² Članak 95. ZPS-a

Kad utvrdi postojanje uvjeta za djelomično priznanje strane presude, sud će prije nego odluči hoće li odbiti priznanje i izvršenje kazne kontaktirati nadležno tijelo države izdavanja radi eventualnog sporazuma o djelomičnom priznanju presude i izvršenju kazne. Takvo priznanje i izvršenje ne može rezultirati produljenjem trajanja kazne koja je izrečena u državi izdavanja.

4.7. Izazovi u pogledu poštovanja roka za priznanje i izvršenje

Člankom 12. stavkom 2. Okvirne odluke predviđa se sljedeće: „Ako ne postoje osnove za odgodu na temelju članka 11. ili članka 23. stavka 3., **pravomoćna odluka o priznavanju presude i izvršenju kazne donosi se u roku od 90 dana** od primitka presude i potvrde. ”

U svojstvu države izdavanja, hrvatska tijela postupaju s dužnom pažnjom kako bi poštovala rokove, iako se u nekoliko posebno složenih slučajeva to pokazalo nemogućim. Potrebno je naglasiti da su u hrvatskom ZPS-u utvrđeni neki rokovi koji su stroži od onih utvrđenih Okvirnom odlukom.

Od države izvršenja nikad nisu primili obavijest o skorom isteku roka od 90 dana.

U svojstvu države izvršenja, hrvatska tijela suočila su se s prekoračenjem rokova drugih država članica, najčešće ako su za donošenje odluke bile potrebne dodatne informacije ili dokumentacija relevantni za odluku.

Ako zatraže dodatne informacije, državi izdavanja određuju rok za dostavu dodatnih informacija i upozoravaju je u slučaju prekoračenja roka od 90 dana.

4.8. Pravo koje uređuje izvršenje kazne

Mjerodavno je pravo koje je na snazi u državi izvršenja u trenutku zaprimanja potvrde.

Kazna zatvora izrečena priznatom stranom presudom mora se izvršiti u Republici Hrvatskoj u skladu s odredbama hrvatskog prava kojim se uređuje izvršenje kaznenih sankcija.

Pri odlučivanju o uvjetnom otpustu nadležno tijelo mora uzeti u obzir odredbe o uvjetnom otpustu koje je navela država izdavanja. Uzimajući u obzir to da je Hrvatska država izdavanja i država izvršenja, hrvatska tijela nikad nisu naišla na slučaj u kojem je potvrda povučena zbog primjenjivih odredbi o prijevremenom uvjetnom otpustu u državi izvršenja.

Vrijeme izdržane kazne zatvora izrečene priznatom stranom presudom oduzima se od trajanja izrečene kazne. Kad je riječ o odbitku razdoblja oduzimanja slobode koje je već odsluženo u državi izdavanja, nastale su poteškoće zbog nedostatka preciznosti u izračunu tog razdoblja (u danima ili mjesecima).

4.9. Dodatni izazovi

Dodatni izazovi o kojima su izvijestili hrvatski stručnjaci odnose se prvenstveno na probleme s prevođenjem. Hrvatska tijela susrela su se s neodgovarajućim prijevodima potvrde i presude čije se priznavanje i izvršenje traži na hrvatski jezik.

Uz navedeno, istaknuli su i nedostatak točnih informacija u pogledu priznavanja presuda koje uključuju pročišćene kazne izrečene tuženiku prethodnim sudskim odlukama. U takvim slučajevima priznanje presude zahtijeva iscrpne informacije o pravnim i postupovnim aspektima svake uključene pojedinačne presude, kao što su, među ostalim, opis činjenica, zastara i je li tuženik bio prisutan u trenutku donošenja predmetne presude. Međutim, čini se da u praksi hrvatska tijela te informacije dostavljaju samo na zahtjev.

Isto vrijedi i za iscrpne informacije općenito. Na primjer, hrvatski praktičari susreli su se s problemima u slučajevima u kojima država u kojoj je izrečena kazna, iako je u potvrdi navela da se na osuđenu osobu primjenjuje deportacija ili protjerivanje, nije dostavila odgovarajuću odluku.

Dodatan problem s kojim su se susreli hrvatski stručnjaci proizlazi iz posebnosti hrvatskog pravnog sustava. Prema Kaznenom zakonu Republike Hrvatske kazne zatvora mogu se odrediti samo u punim godinama i mjesecima, a ne u danima. Zakonskim odredbama Kaznenog zakona Republike Hrvatske ne pružaju se ni smjernice o načinu pretvaranja dana u mjesece. To je u suprotnosti s kaznenopravnim sustavima u drugim državama članicama u kojima je omogućeno određivanje kazne zatvora ne samo u godinama i mjesecima, nego i u danima.

Osobito u situacijama u kojima je tuženik već djelomično odslužio svoju kaznu, preostalu kaznu obično treba točno i precizno utvrditi u godinama, mjesecima i danima. Međutim, hrvatski stručnjaci istaknuli su da nije moguće izvršiti dio preostale kazne koji se računa u danima jer to ne bi bilo u skladu s hrvatskim pravom. Slijedom toga, dio kazne koji se računa u danima ne uzima se u obzir prilikom izvršenja kazne u Republici Hrvatskoj.

4.10. Statistički podaci

Hrvatska tijela dostavila su timu za evaluaciju statističke podatke od 2016. do 2020. o priznatim, izvršenim i izdanim potvrdama. Statistički podaci pokazuju da je Republika Hrvatska zaprimila mnogo više zahtjeva za priznanje i izvršenje presuda u svojstvu države izvršenja nego u svojstvu države izdavanja. Međutim, s obzirom na to da brojke obuhvaćaju četiri godine, godišnje brojke i dalje su niske.

Kada je Hrvatska djelovala kao država izvršenja, od 128 zahtjeva djelomično su priznata dva zahtjeva, odbijeno je 18 zahtjeva, a osam ih je povučeno.

Statistički podaci za razdoblje od 2016. do 2020., kada je Republika Hrvatska djelovala kao država izvršenja

Županijski sudovi	Zaprimljeno zahtjeva	Odbijeno	U tijeku	Povučeno
ZAGREB	55 2 djelomično priznato	8		6
BJELOVAR	9	4		
PULA	10			
RIJEKA	8			
VELIKA GORICA	5			
VUKOVAR	6	5		
SISAK	4			
DUBROVNIK	1			
SPLIT	8			
SLAVONSKI BROT	5			
OSIJEK	5			
VARAŽDIN	5			
KARLOVAC	2			
ŠIBENIK	3	1		
UKUPNO	128	18	0	6

Razlozi za odbijanje priznanja presude i potvrda bili su sljedeći:

- zbog zastare izvršenja kazne zatvora u skladu s hrvatskim pravom u odnosu na Italiju kao državu izdavanja;
- osuđene osobe, koje su odslužile kaznu zatvora u Republici Austriji, određeno su vrijeme živjele u Republici Austriji, a samo su formalno bile prijavljene u Republici Hrvatskoj;
- osuđene osobe nisu imale prijavljeno boravište na državnom području Republike Hrvatske (zahtjevi Kraljevine Belgije i Republike Austrije), odlukama nije izrečena mjera deportacije ili protjerivanja u Republiku Hrvatsku nakon odsluženja kazne te je naloženo da se osuđene osobe smjeste u Institut za mentalno oboljele počinitelje kaznenih djela;

- iz odgovora Ujedinjene Kraljevine kojim se traži priznanje i izvršenje presude nije bilo jasno je li pristala na djelomično priznanje presude i posljedično smanjenje kazne jer jedno od kaznenih djela opisanih u presudi Ujedinjene Kraljevine za koje je tuženik proglašen krivim i osuđen nije kazneno djelo prema hrvatskom pravu, što je obvezan uvjet za odbijanje priznanja i izvršenja predmetne presude;
- osuđene osobe nisu imale boravište i prebivalište u Republici Hrvatskoj te su bile protjerane iz zemlje izdavanja; prva iz Republike Austrije, druga iz Kraljevine Švedske i treća iz Kraljevine Danske. Međutim, iz spisa nije proizlazilo da su osobe osuđene na deportaciju ili protjerivanje u Republiku Hrvatsku nakon što su pušteni iz pritvora. Hrvatska tijela zatražila su pojašnjenje od države izdavanja, ali ono nije dostavljeno;
- zbog činjenice da posjedovanje droge za osobnu uporabu iz presude Gradskog suda u Kopenhagenu, Kraljevina Danska, nije kazneno djelo prema hrvatskom pravu;
- potvrda nije bila u skladu s podnesenim presudama (presuda Suda u Svendborgu od 11. siječnja 2018. i presuda Gradskog suda u Kopenhagenu od 10. srpnja 2018.), a nadležno tijelo države izdavanja nije odgovorilo na upit u roku od sedam radnih dana od slanja upita, niti kasnije.

Razlozi suspenzije postupka zbog povlačenja zahtjeva bili su sljedeći:

- država članica izdavanja raspolagala je informacijama o tome da će osuđena osoba napustiti njezino državno područje (međutim, u dopisu Republike Austrije nisu navedeni razlozi za povlačenje);
- jer je u međuvremenu presuda čije se priznanje tražilo djelomično izmijenjena u vezi s kaznom i podnesena je nova potvrda (Republika Austrija);
- osuđena osoba puštena je na slobodu (Kraljevina Danska);

- rješenjem Regionalnog kaznenog suda osuđenoj osobi suspendirano je izdržavanje kazne zatvora, pod uvjetom da zatvorenik napusti Republiku Hrvatsku (Republika Austrija);
- zahtjev je podnesen 12. ožujka 2020.; međutim, rok zastare za izvršenje kazne isticao je 30. ožujka 2020. (Talijanska Republika);

Statistički podaci za razdoblje od 2016. do 2020., kada je Republika Hrvatska djelovala kao država izdavanja

Županijski sudovi	Izdano	Odbijeno	U tijeku	Povučeno
ZAGREB	4			
BJELOVAR	2			
PULA	8			
RIJEKA	12		1	3
VELIKA GORICA	1			
VUKOVAR	2.			
OSIJEK	2			
UKUPNO	31		1	3

Kada je Hrvatska djelovala kao država izdavanja, od 31 zahtjeva povučena su tri zahtjeva, a jedan je još u tijeku.

Razlozi za povlačenje bili su sljedeći:

- u dva slučaja zastara je stupila na snagu prije nego što je Njemačka donijela odluku o priznanju i izvršenju;
- zahtjev je poslan Njemačkoj; međutim, u međuvremenu je osuđena osoba uhićena u Republici Hrvatskoj.

Kad je riječ o zahtjevu koji je u tijeku:

- zahtjev za priznanje i izvršenje presude hrvatskog Općinskog suda upućen je Saveznoj Republici Njemačkoj 1. listopada 2020. Međutim, još nisu primili informacije od nadležnog suda u Njemačkoj o tome je li presuda izvršena ili nije.

4.11. Zaključci

Praktična provedba priznanja presuda u kaznenim stvarima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode u drugim državama članicama Europske unije predviđena je u glavi VII. ZPS-a.

Međutim, još ima prostora za poboljšanje u pogledu prilagodbe kazni, što u nekim slučajevima u Hrvatskoj uzrokuje probleme s primjenom jer se nacionalnim zakonodavstvom država članica o neusklađenim kaznenim djelima predviđaju znatno drukčije kazne.

Hrvatskim pravnim sustavom nije predviđeno da tuženik bude osuđen na doživotni zatvor. Umjesto toga, njime se predviđa dugotrajna kazna zatvora od 21 do 40 godina, a u iznimnim slučajevima 50 godina. Iznimno je važno da tijelo izvršenja može donijeti mjere za prilagodbu kazne, kao što je postalo očito u slučajevima u kojima je sud države u kojoj je izrečena kazna tuženiku izrekao doživotnu kaznu zatvora.

Ipak, nije bilo prijavljenih slučajeva u kojima je potvrda povučena zbog prilagodbe doživotnih kazni zatvora u skladu s hrvatskim pravom.

Zakonskim odredbama Kaznenog zakona Republike Hrvatske ne pružaju se ni smjernice o načinu pretvaranja dana u mjesec: kazne zatvora mogu se odrediti samo u punim godinama i mjesecima, a ne u danima. To je u suprotnosti s kaznenopravnim sustavima u drugim državama članicama u kojima je omogućeno određivanje kazne zatvora ne samo u godinama i mjesecima, nego i u danima. Slijedom toga, dio kazne koji se računa u danima ne uzima se u obzir prilikom izvršenja kazne u Republici Hrvatskoj.

Prijavljeni su problemi u vezi s prevođenjem presude. U hrvatskom se pravu zahtijeva pisana presuda i potvrda i to ponekad predstavlja problem ako ih država izdavanja ne dostavi jer je njezino zakonodavstvo drukčije, a potvrda i presuda za koju se traži priznanje i izvršenje nisu na odgovarajući način prevedene na hrvatski jezik.

U praksi nadležna tijela traže kompromis s obzirom na različito zakonodavstvo u drugim državama članicama; u nekim slučajevima od države izdavanja traži se da dostavi prijevod samo relevantnih dijelova presude. Uz navedeno, na zahtjev osuđene osobe, (država izdavanja ili ovlašteni sudski tumač kojeg plaćaju hrvatska tijela) može se dostaviti prijevod cijele relevantne dokumentacije.

Predlažu se neke izmjene zakona u pogledu kriterija za procjenu olakšavanja socijalne rehabilitacije, posebno u vezi s kriterijem privremenog boravka, koji nije definiran zakonom ili sudskom praksom u Hrvatskoj te ih nadležna tijela procjenjuju na pojedinačnoj osnovi. Privremena boravišna dozvola valjana je jednu godinu. Međutim, posjedovanje privremene boravišne dozvole može se smatrati dovoljnim za ispunjavanje tog kriterija, posebno ako osuđena osoba nije državljanin Republike Hrvatske niti tamo redovno boravi.

5. POVEZNICA IZMEĐU OKVIRNE ODLUKE 2002/584/PUP O EUROPSKOM UHIDBENOM NALOGU I OKVIRNE ODLUKE 2008/909/PUP O KAZNAMA ZATVORA

5.1. Problemi u pogledu poveznice između Okvirne odluke 2002/584/PUP o EUN-u i Okvirne odluke 2008/909/PUP o kaznama zatvora

U svojstvu države izvršenja: u Hrvatskoj ista su tijela nadležna za izvršenje EUN-a i za izvršenje kazne: županijski sudovi.

Ako je EUN izdan u svrhu izvršenja kazne zatvora (ili mjere koja uključuje oduzimanje slobode), a tražena osoba državljanin je Republike Hrvatske (ili ima prebivalište ili boravište na njezinom državnom području) i pristala je odslužiti kaznu u Republici Hrvatskoj, sud mora suspendirati svoju odluku (članak 22. stavak 4. ZPS-a).

Radi preuzimanja izvršenja sankcije sud mora od države izdavanja zatražiti dokumentaciju i odrediti primjereni rok koji ne može biti duži od 15 radnih dana za njezinu dostavu. Stoga sud **od države izdavanja sustavno traži da dostavi potvrdu iz Okvirne odluke 2008/909/PUP i pravomoćnu presudu, zajedno s priložima.**

Potom će sud donijeti odluku o priznanju i preuzimanju strane presude. Nakon pravomoćnosti odluke o preuzimanju izvršenja strane sankcije sud mora odbiti izvršenje EUN-a.

Ako je EUN izdan u svrhu vođenja kaznenog postupka, a tražena osoba državljanin je Republike Hrvatske (ili ima prebivalište ili boravište na njezinom državnom području), sud će predaju te osobe **uvjetovati njezinim vraćanjem u Republiku Hrvatsku** ako joj bude izrečena sankcija u državi izdavanja, a ta osoba je pristala izdržavati izrečenu sankciju u Republici Hrvatskoj (članak 22. stavak 3. ZPS-a).

Kako bi se izvršila kazna u Hrvatskoj, također se uzimaju u obzir i drugi kriteriji, kao što su povezanost osobe s državom izvršenja, mjesto na kojem ima obiteljske, jezične, kulturne, društvene i druge veze.

U većini slučajeva osoba ostaje u pritvoru tijekom postupka jer bi trebao kratko trajati.

Ako nisu ispunjeni uvjeti za izvršenje i priznanje strane odluke u skladu s Okvirnom odlukom 909, sud se vraća na postupak na temelju EUN-a i predaje osobu ako su ispunjeni i pravni uvjeti za izvršenje EUN-a.

U svojstvu države izdavanja, nadležna hrvatska tijela koristit će se i potvrdom iz Okvirne odluke 909 kako bi od države izvršenja zatražila izvršenje kazne u slučaju EUN-a koji je izdan u svrhu izvršenja i kazne, a koja se može odslužiti u državi izvršenja.

5.2. Zaključci

U slučajevima iz članka 25. Okvirne odluke 909 o izvršenju kazni nakon odbijanja predaje na temelju članka 4. stavka 6. Okvirne odluke 584 hrvatska nadležna tijela uvijek odgađaju svoju odluku o odbijanju do odluke o izvršenju kazne na temelju Okvirne odluke 909, što je dobra praksa koju je potrebno istaknuti.

Kada Hrvatska djeluje kao država izvršenja, tim za evaluaciju zalaže se za proaktivnije djelovanje u cilju osnaživanja praktičara i osuđenih osoba kako bi se izvršenjem kazni u Hrvatskoj potaknula socijalna rehabilitacija.

U pogledu razlika u praksi među državama članicama, tim za evaluaciju također smatra da bi se izmjenom članka 25. Okvirne odluke o kaznama zatvora izbjegla različita tumačenja među državama članicama o tome treba li u takvim slučajevima izdati potvrdu iz Okvirne odluke 2008/909/PUP ili ne.

Tim za evaluaciju istaknuo bi i to da kada je tražena osoba uhićena u državi članici čiji je državljanin, ta država članica trebala bi provesti provjeru ili savjetovanja kako bi se utvrdilo je li predaja dotične osobe najprikladniji postupak ili bi bilo prikladnije izdati potvrdu na temelju Okvirne odluke 909.

6. OKVIRNA ODLUKA 2008/947/PUP O PROBACIJSKIM MJERAMA I ALTERNATIVNIM SANKCIJAMA

Okvirna odluka 2008/947/PUP o mjerama koje ne uključuju oduzimanje slobode provedena je u glavi VIII. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije od 14. srpnja 2010. koji je stupio na snagu prilikom pristupanja Hrvatske EU-u **1. srpnja 2013.** (Narodne novine br. 91/10, 81/13, 124/13).

6.1. Tijela nadležna za Okvirnu odluku 2008/947/PUP

Prema članku 5. točki 5. u vezi s člankom 1. točkom 7. ZPS-a, tijelo nadležno **za zaprimanje** odluka stranih pravosudnih tijela o priznanju i izvršenju presuda i odluka kojima su izrečene probacijske mjere i alternativne sankcije jest županijski sud nadležan u mjestu gdje dotična osoba ima prebivalište ili boravište ili, alternativno, prema mjestu gdje obitelj osuđene osobe ima prebivalište ili boravište.

Ako je Hrvatska država izdavanja, tijela nadležna za donošenje presude ili odluke o izricanju probacijskih mjera ili alternativnih sankcija mogu biti:

- državna odvjetništva (državni odvjetnik iz općinskog ili županijskog državnog odvjetništva). U tom slučaju državni odvjetnik može (nakon dobivanja prethodne suglasnosti žrtve) odgoditi kazneni progon ili odustati od njega ako se osumnjičenik ili tuženik obveže poštovati određene obveze.
- sudovi nadležni za raspravu ili postupak koji tuženiku izriču probacijsku mjeru ili alternativne sankcije, kao što je uvjetna osuda. Sud može počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora od najviše godinu dana ili novčanu kaznu izreći uvjetnu osudu ako smatra da, čak i bez izvršenja kazne, počinitelj neće počinuti daljnja kaznena djela.
- sudovi mogu osuđenu osobu osloboditi služenja kazne zatvora nakon odsluženja najmanje polovine, ali ne manje od tri mjeseca, kazne na koju je osuđena ako se razumno očekuje da neće počinuti kazneno djelo i ako je osoba suglasna.

Važno je naglasiti da ni državni odvjetnik ni sud nisu specijalizirani za primjenu Okvirne odluke 947.

Ministarstvo pravosuđa središnje je tijelo koje pruža pomoć nacionalnim nadležnim tijelima i nadležnim tijelima drugih država članica. Pomaže im da uspostave kontakte u vezi s okvirnim odlukama iz članka 1. ZPS-a.

U slučajevima koji uključuju prethodnu suglasnost, tj. ako osuđena osoba ne boravi zakonito i redovno u Republici Hrvatskoj, ministar pravosuđa nadležan je za davanje suglasnosti za prosljeđivanje presude i, prema potrebi, odluke o probaciji. Ako je prethodno dana suglasnost, država izdavanja može proslijediti presudu, zajedno s potvrdom, županijskim sudovima (u pogledu probacijskih odluka) ili županijskim državnim odvjetništvima (u pogledu mjera nadzora) koji su mjesno nadležni za odlučivanje o priznanju i izvršenju izrečenih kazni.

Hrvatska nadležna tijela u izravnom su kontaktu s nadležnim tijelima drugih država članica u pogledu izdavanja i izvršenja zahtjeva za priznanje i nadzor, ali i u svrhu provođenja savjetovanja prije podnošenja takvih zahtjeva.

Probacijski ured Republike Hrvatske preuzima nadležnost za izvršenje probacijskih mjera na temelju zahtjeva, pravomoćnih i izvršnih odluka domaćih sudova ili državnih odvjetništava (kao i zahtjeva koje su izdale zatvorske ustanove), a priznanje odluka stranih sudova nije u nadležnosti probacijske službe.

Stoga je njihova uloga u izvršenju kazni koje su izrekla strana pravosudna tijela ista kao i njihova uloga u pogledu nacionalnih kazni.

6.1.1. Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izvršenja

Nadležno pravosudno tijelo prihvaća odluke i prateću dokumentaciju prevedene na hrvatski jezik. U hitnim slučajevima prihvaća se prijevod na engleski jezik, pod uvjetom da država članica koja šalje odluku na engleskom jeziku pristane primiti odluke hrvatskih nadležnih tijela na engleskom jeziku.

Nakon zaprimanja zahtjeva države članice izdavanja, nadležno tijelo provjerava priložene dokumente i cjelovitost potvrde. Nakon toga provjerava ima li osuđena osoba prebivalište u Hrvatskoj.

Vrste alternativnih sankcija i probacijskih mjera koje se mogu priznati navedene su u članku 117. ZPS-a, koji je stupio na snagu 19. prosinca 2020.

Člankom 117. ZPS-a propisano je da se primjenjuju samo one **vrste probacijskih mjera i alternativnih sankcija** koje su predviđene kaznenim zakonodavstvom Republike Hrvatske. ZPS ne sadrži popis primjenjivih mjera i sankcija. Stoga iz Zakona nije jasno odražava li popis primjenjivih sankcija i mjera u potpunosti zahtjeve iz uvodnih izjava 9. i 10. te članka 4. Okvirne odluke 2008/947/PUP (dalje u tekstu „Okvirna odluka 947”). Nadalje, te mjere i sankcije mogu biti uređene različitim domaćim zakonima¹³, zbog čega je još teže razumjeti koje se mjere primjenjuju. Hrvatski stručnjaci istaknuli su da je zemlja u tom pogledu Glavnom tajništvu Vijeća podnijela izjavu u skladu s člankom 4. stavkom 2. Okvirne odluke 947.

Razlozi za odbijanje priznanja strane presude i izvršenja sankcija i mjera uređeni su člancima 120. i 121. ZPS-a, koji su uglavnom u skladu s člankom 11. Okvirne odluke 947.

---

¹³ Prema Kaznenom zakonu, alternativne sankcije i probacijske mjere mogu biti sljedeće:

Alternativne sankcije:

- rad za opće dobro;
- zaštitni nadzor uz uvjetnu osudu ili rad za opće dobro

Probacijske mjere izrečene uz uvjetni otpust ili uvjetnu osudu ili djelomičnu uvjetnu osudu mogu biti sljedeće:

1. nastavak obrazovanja ili osposobljavanje za određeno zanimanje koje odabere uz stručnu pomoć nadležnog tijela za probaciju;
2. zaposlenje koje odgovara njegovoj ili njezinoj stručnoj spremi ili razini obrazovanja, osposobljenosti i stvarnim mogućnostima obavljanja radnih zadataka;
3. nadzirano raspolaganje prihodima u skladu s potrebama osoba koje je po zakonu dužan ili dužna uzdržavati;
4. liječenje ili nastavak liječenja koje je nužno radi otklanjanja zdravstvenih smetnji koje mogu poticajno djelovati za počinjenje novog kaznenog djela;
5. odvikavanje ili nastavak odvikavanja od ovisnosti o alkoholu, drogama ili drugih vrsta ovisnosti u terapijskoj zajednici;
6. zabranu posjećivanja određenih mjesta, objekata ili događaja koji mogu biti poticaj za počinjenje novog kaznenog djela;
7. zabranu druženja s određenom osobom ili grupom osoba koje bi osobu mogle navesti da počini kazneno djelo, zabranu zapošljavanja, podučavanja ili smještaja tih osoba;
8. zabranu napuštanja doma u određenom razdoblju tijekom dana;
9. zabranu nošenja, posjedovanja i povjeravanja na čuvanje drugoj osobi oružja ili drugih predmeta koji bi osobu mogli navesti na počinjenje kaznenog djela;
10. ispunjavanje obveze uzdržavanja;
11. redovito javljanje nadležnom tijelu za probaciju, centru za socijalnu skrb, sudu, policijskoj upravi ili drugom nadležnom tijelu;
12. i druge obveze koje su primjerene s obzirom na počinjeno kazneno djelo (ako se obveza jasno odnosi na područje primjene probacijske službe).

U ZPS-u razlikuju se osnove zbog kojih se mora odbiti priznanje (članak 120.) i one zbog kojih se to može učiniti – tj. na temelju diskrecijskog prava (članak 121.). Važno je napomenuti da su pravila o presudama u odsutnosti u skladu s Okvirnom odlukom 2009/299. Trebalo bi naglasiti i da, prema članku 121. stavku 2. ZPS-a (ako osoba ima imunitet u skladu s domaćim pravom), sud može, unatoč postojanju fakultativnih razloga za odbijanje priznanja i izvršenja presude ili odluke, u dogovoru s državom izdavanja priznati i izvršiti stranu presudu u skladu s člankom 115. ZPS-a, kako je predviđeno u članku 11. stavku 4. Okvirne odluke 947.

Međutim, članak 121. stavak 1. točka 3. ZPS-a djelomično odstupa od pravila utvrđenog u članku 11. stavku 1. točki (j) Okvirne odluke 947 jer se sudu dopušta da ne priznaje i ne izvršava stranu presudu ne samo u slučajevima u kojima je trajanje mjere/alternativne sankcije kraće od šest mjeseci, nego i u slučajevima u kojima je za izvršenje kazne preostalo manje od šest mjeseci. Uz navedeno, čini se da je članak 121. stavak 1. ZPS-a nejasan kada se sudu omogućuje da uzme u obzir „posebice potrebu zaštite društvene zajednice od počinitelja kaznenog djela utjecanjem na kriminogene čimbenike”.

Sud može dobiti **dodatne informacije** od države koja podnosi zahtjev u skladu s člankom 116. ZPS-a (dostavljanje potpune ili ispravljene potvrde), člankom 115. stavkom 4. ZPS-a (kojim se zahtijeva dostavljanje presude ili probacijske odluke) i člankom 127. ZPS-a, koji je, kako su potvrdili hrvatski stručnjaci, opće pravilo kojim se sudu omogućuje da od države koja podnosi zahtjev zatraži sve druge informacije koje se smatraju relevantnima za donošenje odluke o zahtjevu za priznavanje.

Za razliku od članka 115. stavka 4. ZPS-a, u kojem nije naveden rok, člancima 116. i 127. propisuje se rok od sedam dana za dobivanje dodatnih informacija. Taj je rok prekratak, čak i u rijetkim slučajevima kada država koja podnosi zahtjev i hrvatska tijela dobro komuniciraju putem e-pošte. Stoga suci obično zanemaruju nerazumni rok, što nema nikakvih posljedica ni za njih ni za predmet. Jednostavno ne postoji sankcija propisana zakonom za propuštanje tog određenog roka.

Probacijske mjere ili alternativne sankcije koje po svojoj vrsti ili trajanju ili po trajanju probacijskog razdoblja nisu u skladu s domaćim pravom sud **prilagođava** u skladu s člankom 118. ZPS-a, kojim se provodi članak 9. Okvirne odluke 947.

Međutim, članak 118. stavak 2. ZPS-a ne odražava u potpunosti članak 9. stavke 2. i 3. Okvirne odluke 947. Člankom 9. stavkom 2. Okvirne odluke 947 propisano je da mjera / alternativna sankcija / probacijsko razdoblje koji su prilagođeni jer je njihovo trajanje dulje od maksimalnog trajanja predviđenog na temelju prava države izvršenja ne smije biti ispod, tj. kraće od, maksimalnog trajanja predviđenog za istovjetna kaznena djela na temelju prava države izvršenja. Članak 118. stavak 2. ZPS-a u suprotnosti je s tom odredbom jer se u njemu navodi da u tom slučaju trajanje prilagođene mjere itd. ne smije biti dulje od maksimalnog trajanja predviđenog domaćim pravom za isto ili slično kazneno djelo.

Sudjelovanje tuženika u sudskom postupku nije uređeno odredbama ZPS-a.

Prema hrvatskim stručnjacima, sud neće obavijestiti osuđenu osobu o zaprimljenom zahtjevu i ona neće biti saslušana tijekom prvostupanjskog postupka. Međutim, osuđenoj osobi, njezinom odvjetniku i državnom odvjetniku uručuje se sudska odluka na koju ona (ili državno odvjetništvo) može **uložiti žalbu** u roku od osam dana, na temelju članka 119. stavka 2. ZPS-a. U slučaju žalbe osuđene osobe (ili nadležnog državnog odvjetnika) viši sud mora donijeti odluku u roku od petnaest dana, na temelju članka 119. stavka 2. ZPS-a.

Kad je riječ o specijalizaciji, specijalizirani su prvostupanjski suci; međutim, to nije slučaj sa sucima Visokog suda koji je osnovan u siječnju 2021.

U ZPS-u se ne spominje ni zastupanje osuđene osobe od strane **odvjetnika**.

Sud je dužan odmah nakon zaprimanja zahtjeva od države izdavanja pokrenuti postupak i donijeti odluku u **roku** od najviše šezdeset dana, na temelju članka 119. stavka 1. ZPS-a.

Ako u iznimnim slučajevima nije moguće donijeti odluku u tom roku, sud mora obavijestiti nadležno tijelo države izdavanja i navesti razloge za kašnjenje, uključujući procjenu vremena potrebnog za donošenje konačne odluke, na temelju članka 119. stavka 3. ZPS-a.

Nakon postupka priznanja i konačne odluke kazna se dostavlja nadležnom probacijskom uredu radi izvršenja. Nakon toga probacijski službenik poziva dotičnu osobu, a odluka se izvršava prema Zakonu o probaciji i domaćem pravu. Naposljetku, nadležna hrvatska tijela obavješćuju državu izdavanja o konačnoj odluci.

6.1.2. Postupak kada Hrvatska djeluje kao država izdavanja

Postupci za prosljeđivanje odluke državi izvršenja obično se **pokreću** na zahtjev osuđene osobe. Na temelju takvog zahtjeva sud odlučuje bi li se izvršenjem probacijskih mjera ili alternativnih sankcija u državi u kojoj osuđena osoba ima prebivalište pridonijelo socijalnoj rehabilitaciji i reintegraciji osuđene osobe, na temelju članka 128. stavka 3. ZPS-a.

Ne čini se jasnim postoji li obveza suda da **osuđenu osobu obavijesti** o pravu da zatraži prosljeđivanje presude ili probacijske odluke. Čak ni hrvatski praktičari prisutni na sastanku nisu bili sigurni da postoji ta obveza.

Napomenuli su da su osuđene osobe obično imale odvjetnike koji su se obratili uredu IRC-a i zatražili prijenos kazne u drugu državu članicu. Međutim, zatvorski praktičari izjavili su da informacije o pravu na prijenos kazne u matičnu zemlju osuđene osobe nisu uključene u informativne materijale. Istodobno su dodali da tijekom razgovora sa stranom osuđenom osobom zatvorsko osoblje uvijek usmeno obavještava dotičnu osobu o navedenom pravu te da to naznače u njezinom spisu.

U praksi, barem na razini **županijskog suda**, čini se da to nije veliki problem jer je zastupanje po branitelju obvezno u suđenjima na toj razini. Hrvatski stručnjaci naglasili su da su odvjetnici dobro informirani o Okvirnoj odluci 947 i povezanim pravima svojih klijenata.

Međutim, čini se da na razini **općinskih sudova**, gdje zastupanje tuženika od strane branitelja nije obvezno i gdje se očito donosi velika većina probacijskih mjera, o pojedinačnom sucu ovisi hoće li se osuđena osoba obavijestiti o pravima predviđenima Okvirnom odlukom 947.

Hrvatski stručnjaci izjavili su da hrvatska tijela nisu naišla na poteškoće u **utvrđivanju nadležnih tijela u državi izvršenja**. Čini se da je glavni razlog taj što Hrvatska gotovo isključivo prosljeđuje presude i probacijske odluke Austriji i Njemačkoj. To su dvije glavne zemlje u kojima hrvatski državljani rade i žive u inozemstvu. Hrvatski stručnjaci potvrdili su da su domaća tijela uspostavila dobro funkcionirajuće kanale za kontakt s kolegama u tim dvjema zemljama.

U praksi se Europska pravosudna mreža (EJN) upotrebljava za utvrđivanje nadležnih tijela druge države članice. Uglavnom komuniciraju e-poštom koristeći se e-adresom za kontakt koju je nadležno tijelo države izdavanja navelo u odluci o probacijskim mjerama i alternativnim sankcijama. Hrvatska tijela koriste se i kontaktnim točkama imenovanim u okviru Europske pravosudne mreže u kaznenim stvarima.

Najčešći slučajevi s kojima su se probacijski službenici susreli bili su povezani s radom za opće dobro zbog okolnosti zapošljavanja osuđenih osoba (najčešće u Njemačkoj ili Austriji). Osuđene osobe pokrenule su postupak i pristale na transfer, nakon čega je probacijski ured proslijedio njihov zahtjev sudovima odgovornima za ispunjavanje i potvrđivanje sadržaja potvrde dostavljene uz odluke i njezino prosljeđivanje nadležnom tijelu države izvršenja.

6.2. Problemi povezani s neprimjenom Okvirne odluke 2008/947/PUP

Statistički podaci koji obuhvaćaju cijelu zemlju ne postoje i morat će se prikupiti. Međutim, iz informacija koje su dostavili hrvatski stručnjaci čini se jasnim da je dosad bilo vrlo malo predmeta. Na primjer, Županijski sud u Zagrebu u posljednje je četiri godine zaprimio samo dva zahtjeva za priznanje strane presude u skladu s Okvirnom odlukom 947.

Broj predmeta u kojima su hrvatska tijela državi izvršenja prosljedila presudu ili probacijsku odluku i dalje je nizak. Ipak, bilo je slučajeva u kojima je država izvršenja odbila priznanje.

Uz navedeno, u nekoliko neriješenih zahtjeva hrvatska tijela i dalje čekaju odgovore država izvršenja iako su im zahtjevi dostavljeni prije nekoliko mjeseci. To se odnosi samo na predmete u kojima je osuđenoj osobi izrečen rad za opće dobro. To je općenito jedina vrsta mjera koje Hrvatska izriče kao država izdavanja.

Razlozi kašnjenja država izvršenja u pružanju odgovora nisu poznati jer ih države izvršenja nisu navele.

Hrvatski stručnjaci naveli su dva glavna problema:

- pitanja prevođenja:

Države izdavanja u nekim predmetima nisu dostavile razumljiv prijevod potvrde ili druge dokumentacije. S druge strane, države izvršenja ponekad zahtijevaju da se presude i druge dodatne informacije prevedu na njihov jezik, zanemarujući pritom činjenicu da se Okvirnom odlukom ne zahtijeva takav prijevod.

- Rok za dobivanje dodatnih informacija je prekratak.
- U nekoliko predmeta nadležna tijela države izdavanja nisu hrvatskim nadležnim tijelima dostavila dodatne informacije i dokumentaciju u utvrđenom roku.

6.3. Statistički podaci

Hrvatska tijela dostavila su timu za evaluaciju statističke podatke o potvrdama priznatima, izvršenima i izdanima od 2016. do 2020. Statistički podaci pokazuju da se Okvirna odluka 2008/947/PUP ne upotrebljava često u praksi. Međutim, hrvatska tijela izdala su više zahtjeva (34) nego što su ih primila (9).

Kada je Hrvatska djelovala kao država izvršenja, hrvatska tijela zaprimila su samo devet zahtjeva za priznanje, od kojih su dva odbijena jer probacijska mjera izrečena osuđenoj osobi nije bila primjenjiva na temelju kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske. U ostala četiri slučaja izrečene probacijske mjere promijenjene su u rad za opće dobro.

Statistički podaci za razdoblje od 2016. do 2020., kada je Republika Hrvatska djelovala kao država izvršenja

Županijski sudovi	Kao tijela izvršenja		
	Zaprimljeno zahtjeva	Odbijeno	Zamijenjeno radom za opće dobro
ZAGREB	2	1	
SISAK	2		
VARAŽDIN	4		4
OSIJEK	3	1	
UKUPNO	9	2	4

Republika Hrvatska izdala je 34 potvrde kao država izdavanja. Međutim, sve su se izdane potvrde odnosile na alternativnu sankciju, rad za opće dobro. Kao što su praktičari istaknuli, jedan od razloga mogao bi biti taj da praktičari prvenstveno smatraju rad za opće dobro alternativnom sankcijom koja tuženiku nudi priliku da izbjegne zatvor.

U pogledu sedam neriješenih zahtjeva poslanih drugim državama članicama:

- tri potvrde poslane su Njemačkoj u listopadu 2020., a preostale četiri u svibnju 2021. Međutim, praktičari su napomenuli da su prekoračeni neki zakonom propisani rokovi. Ipak, čak i u tim slučajevima poštovani su razumni rokovi.

Statistički podaci za razdoblje od 2016. do 2020., kada je Republika Hrvatska djelovala kao država izdavanja

Županijski sudovi	Izdano	Odbijeno	U tijeku
ZAGREB	12		
BJELOVAR	8		6
PULA	5		
RIJEKA	5		1
VELIKA GORICA	1		
OSIJEK	3		
UKUPNO	34		7

6.4. Zaključci

Tim za evaluaciju naglasio bi da je praktična uporaba ovog pravnog instrumenta trenutačno prilično ograničena, zbog čega je, kako stvari stoje, teško ponuditi opće zaključke o njegovoj primjeni od strane nadležnih tijela država članica.

Na nacionalnoj je razini prethodnih godina zaprimljen samo ograničen broj zahtjeva. Uz navedeno, priznanje strane odluke od strane domaćeg nadležnog tijela može predstavljati poteškoće ako nije u potpunosti usklađeno sa zakonodavstvom Republike Hrvatske.

Hrvatska tijela navela su da su neki od glavnih razloga za neprimjenu Okvirne odluke 947 bili složenost zakonodavstva o uzajamnom priznavanju, loše razumijevanje instrumenta kod mnogih predmetnih tijela i razlike u nacionalnom zakonodavstvu u pogledu odluka koje bi mogle biti obuhvaćene njegovim područjem primjene.

Tim za evaluaciju smatra da je posebno važno skrenuti pozornost praktičara na postojanje Okvirne odluke 947. Nadalje, praktičarima u svakoj državi članici trebalo bi pružiti dovoljno prilika da se uključe u duboke rasprave na nacionalnoj razini i na razini EU-a o postojećim problemima i rješenjima koja su pronađena, ili koja bi mogla postojati, kako bi se poboljšala primjena ove Okvirne odluke.

Stoga tim za evaluaciju predlaže da bi za povećanje uzajamnog povjerenja među državama članicama bilo korisno povećati razinu osviještenosti o drugim nacionalnim sustavima i njima predviđenim mjerama koje ne uključuju oduzimanje slobode te omogućiti pristup tim ažuriranim informacijama na razini EU-a na internetskim stranicama Europske pravosudne mreže.

7. OKVIRNA ODLUKA 2009/829/PUP O EUROPSKOM NALOGU ZA NADZOR (ENN)

Okvirna odluka 2009/829/PUP o mjerama nadzora kao alternativni privremenom pritvoru provedena je **Zakonom o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije od 14. srpnja 2010.** (koji je stupio na snagu prilikom pristupanja Hrvatske EU-u **1. srpnja 2013.**, Narodne novine br. 91/10, 81/13, 124/13) – (ZPS).

U sljedećim odjeljcima ovog poglavlja opisana su iskustva koja su hrvatska tijela podijelila s timom za evaluaciju kako bi pridonijela ovoj evaluaciji te rješenja koja predlažu za daljnje promicanje primjene ove Okvirne odluke.

7.1. Tijela nadležna za Okvirnu odluku 2009/829/PUP

7.1.1. *Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izvršenja*

Ako Hrvatska djeluje kao država izvršenja, nadležno tijelo za priznanje odluke koju je donijela druga država članica županijski je sud u mjestu gdje osuđena osoba ima prebivalište ili boravište (članak 131.b ZPS-a). Posljedično su županijska državna odvjetništva nadležna za zaprimanje odluka stranih pravosudnih tijela. Međutim, ako je prebivalište nepoznato, nadležno je županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu.

U slučajevima koji uključuju **prethodnu suglasnost**, tj. kada osuđena osoba ne boravi zakonito i redovno u Republici Hrvatskoj, **Ministarstvo pravosuđa mora dati prethodnu suglasnost** za prosljeđivanje odluke o mjerama nadzora u svrhu priznavanja i praćenja tih mjera. Ako je prethodno dana suglasnost, država izdavanja može proslijediti odluku, zajedno s potvrdom, državnom odvjetništvu koje je mjesno nadležno za odlučivanje o priznanju i izvršenju izrečenih mjera.

Hrvatska je podnijela izjavu Glavnom tajništvu Vijeća na temelju članka 7. stavka 3. Okvirne odluke o europskom nalogu za nadzor u kojoj se navodi da je Ministarstvo pravosuđa i uprave središnje koordinacijsko tijelo odgovorno za pružanje pomoći nadležnim domaćim tijelima i nadležnim tijelima drugih država članica u uspostavi kontakata i pravosudne suradnje.

Odluke stranih pravosudnih tijela i prateću dokumentaciju trebalo bi prevesti na hrvatski jezik. Međutim, u hitnim se slučajevima prihvaća prijevod na engleski jezik, ali samo ako se primjenjuje uzajamnost.

Vrste mjera nadzora koje se mogu priznati navedene su u članku 131.b ZPS-a. Članak 131.b sadrži popis primjenjivih mjera nadzora koje priznaju i provode domaća nadležna tijela, županijski sud koji je nadležan u mjestu u kojem osoba ima boravište ili prebivalište, i u potpunosti odražava zahtjeve iz članka 8. stavka 1. Okvirne odluke o ENN-u.

Hrvatska je u tom pogledu podnijela izjavu Glavnom tajništvu Vijeća u skladu s člankom 8. stavkom 2., a država će također nadzirati izvršenje odluka kojima se zabranjuje obavljanje određenih poslovnih aktivnosti i mjera kojima se osobama zabranjuje upravljanje motornim vozilima privremenim oduzimanjem vozačke dozvole.

Razlozi za nepriznavanje strane odluke o mjerama nadzora propisani su člankom 131.e Zakona i potpuno su u skladu s člankom 15. Okvirne odluke o ENN-u. U ZPS-u su svi razlozi za odbijanje propisani kao obvezni.

Međutim, člankom 131.e stavkom 4. ZPS-a dopušta se nadležnom sudu da, neovisno o obveznom razlogu za odbijanje iz članka 131.e stavka 1. točke (c) ZPS-a, pristane na prosljeđivanje odluke o mjerama nadzora koju je donijelo nadležno tijelo države izdavanja u odnosu na osobu koja nema boravište ili prebivalište na državnom području Republike Hrvatske, pod uvjetom da je prije donošenja odluke u državi izdavanja osoba boravila najmanje godinu dana u Republici Hrvatskoj, s kojom ima obiteljske ili poslovne veze. Zemlja je u tom pogledu podnijela izjavu Glavnom tajništvu Vijeća u skladu s člankom 9. stavkom 4. Okvirne odluke o ENN-u.

Sud može dobiti **dodatne informacije** od države koja podnosi zahtjev u skladu s člankom 131.c stavkom 2. ZPS-a (dostavljanje potpune ili ispravljene potvrde), a nadležno državno odvjetništvo mora odrediti rok od najviše 15 radnih dana u kojem nadležno tijelo države izdavanja mora dostaviti potpunu ili ispravljenu potvrdu. Sud mora odgoditi donošenje odluke do zaprimanja potpune ili ispravljene potvrde.

Prema članku 131.e stavku 2. ZPS-a, prije donošenja odluke o nepriznavanju strane odluke o mjerama nadzora nadležni sud komunicira s nadležnim tijelom u državi izdavanja i, prema potrebi, od njega traži da bez dodatne odgode dostavi informacije potrebne za donošenje odluke.

Prilagodba mjera nadzora uređena je člankom 131.f ZPS-a, koji je u skladu s člankom 13. Okvirne odluke o ENN-u. Ako strane mjere nadzora nisu predviđene domaćim pravom, državno odvjetništvo mora obavijestiti nadležno tijelo države izdavanja o mjerama koje se mogu izreći u skladu s odredbama domaćeg prava i o njihovom maksimalnom trajanju. Sud mora donijeti odluku kojom priznaje stranu odluku i odrediti mjere nadzora u skladu s domaćim pravom, koje moraju u najvećoj mogućoj mjeri odgovarati onima koje su izrečene u državi izdavanja. Mjera nadzora izrečena na temelju domaćeg prava ne smije biti stroža od odgovarajuće mjere nadzora koja je izrečena u državi izdavanja.

Rokovi za priznanje strane odluke o mjerama nadzora utvrđeni su u člancima 131.c, 131.d i 131.f ZPS-a. Nadležno državno odvjetništvo nakon što zaprimi stranu odluku o mjerama nadzora dostavlja je nadležnom sudu.

Ako je **potvrda nepotpuna**, nadležno državno odvjetništvo dužno je odrediti rok od najviše **15 radnih dana** u kojem nadležno tijelo države izdavanja mora dostaviti potpunu ili ispravljenu potvrdu.

Ako strana odluka i **mjere nadzora nisu predviđene nacionalnim pravom**, određuje se rok od 10 radnih dana za povlačenje potvrde.

Po zaprimanju odluke o mjerama nadzora i potvrde nadležni sud mora odmah pokrenuti postupak priznavanja. Sudska odluka o priznanju izdaje se u roku od najviše **15 radnih dana** od zaprimanja.

Ako je protiv odluke o priznanju strane odluke o mjerama nadzora **podnesena žalba**, rok se produljuje za **dodatnih 15 radnih dana**.

Utvrđen je rok od **10 radnih dana** u kojem nadležno tijelo države podrijetla mora podnijeti svoju odluku u slučajevima kada je osoba prekršila mjere nadzora. Nacionalni sud dužan je opozvati mjere nadzora i o njima obavijestiti državu izdavanja u svrhu delegiranja izvršnih ovlasti toj državi, osim ako nadležno tijelo države izdavanja dostavi traženu odluku ili informacije o potrebi za daljnjim nadzorom.

Pravo na žalbu protiv odluke o priznanju strane odluke o mjerama nadzora navedeno je u članku 131.d stavku 2. i članku 131.h točki (c) ZPS-a. Nije izričito predviđeno u glavi VIII.A ZPS-a, u kojoj se navodi da se rok iz stavka 1. ovog članka produljuje se za dodatnih 15 radnih dana ako je protiv odluke o priznanju strane odluke o mjerama nadzora uložena žalba.

U tom slučaju nadležni sud mora bez odgode obavijestiti nadležno tijelo u državi izdavanja na bilo koji način kojim se ostavlja pisani zapis o činjenici da je uloženi pravni lijek protiv odluke o priznanju strane odluke o mjerama nadzora. Postupak kada Republika Hrvatska djeluje kao država izdavanja

Ako je Hrvatska **država izdavanja**, nadležno tijelo na temelju članka 6. stavka 2. Okvirne odluke 829 (članak 6. stavak 3. ZPS-a) jest **pravosudno tijelo koje vodi postupak**, koje odlučuje o mjerama predostrožnosti.

Prema hrvatskom pravu i nacionalnom zakonu o kaznenom postupku, to može učiniti

- prije potvrde optužnice: **državni odvjetnik** ili **sudac istrage**
- nakon potvrde optužnice: nadležni **sud**

Županijska državna odvjetništva i sudovi odgovorni su za ispunjavanje i potvrđivanje sadržaja potvrda te **prosljeđivanje** potvrda nadležnom tijelu države izvršenja, onih koje su izdali kao i onih koje izdaju općinska državna odvjetništva ili općinski sudovi na području njihove mjesne nadležnosti.

Odluka o izrečenoj mjeri nadzora mora se proslijediti nadležnom tijelu države članice u kojoj osoba na koju se mjera odnosi zakonito i redovno boravi ako je dotična osoba suglasna.

Nadležna tijela moraju izvršavati mjere koje je izreklo domaće pravosudno tijelo sve dok ne prime obavijest nadležnog tijela države izvršenja o priznanju odluke kojom se izriču mjere nadzora.

Ako izvršenje mjera nadzora u državi izvršenja još nije započelo, domaće nadležno tijelo može povući potvrdu kada nadležno tijelo države izvršenja dostavi informacije o maksimalnom trajanju mjera nadzora u skladu s pravom te države ili o odluci kojom su mjere nadzora izmijenjene u skladu s pravom države izvršenja.

Odluka o povlačenju potvrde mora se dostaviti državi izvršenja odmah, a najkasnije u roku od 10 radnih dana od zaprimanja prethodno navedenih informacija ili odluke.

Ako je protiv odluke u skladu s člankom 131. stavcima 1. i 2. ZPS-a podnesena žalba, domaće nadležno tijelo mora odmah obavijestiti nadležno tijelo države izvršenja. ¹⁴

---

¹⁴ Članak 131.o ZPS-a

(1) Prije isteka roka iz članka 131.m stavka 2. točke b) ovog Zakona, domaće nadležno tijelo će po službenoj dužnosti dostaviti rješenje o produljenju trajanja mjera opreza ako su te mjere s obzirom na okolnosti slučaja još potrebne, uz potvrdu iz 131.l stavka 3. ovog Zakona u kojoj će navesti predviđenu dodatnu duljinu njihova trajanja.

(2) Na temelju odredbi domaćeg prava i cijeneći okolnosti konkretnog predmeta, kao i izvješće nadležnog tijela države izvršenja o kršenju mjera opreza ili drugim odlučnim okolnostima, domaće nadležno tijelo može, osim produljenja vremena trajanja mjera opreza u smislu stavka 1. ovog članka:

a) ukinuti mjere opreza,
b) izmijeniti mjere opreza,
c) odrediti istražni zatvor i izdati tjeralicu, odnosno europski uhidbeni nalog, o čemu će bez odgode izvijestiti nadležno tijelo države izvršenja.

7.2. Problemi povezani s neprimjenom Okvirne odluke 2009/829/PUP

Praktičari smatraju da je nacionalno zakonodavstvo kojim se provodi Okvirna odluka o ENN-u sveobuhvatno i jasno.

Hrvatska tijela izjavila su da dosad nisu imala nijedan predmet u vezi s primjenom Okvirne odluke o ENN-u. Uz navedeno, probacijska služba u Republici Hrvatskoj nema nikakve informacije o primjeni Okvirne odluke 829.

Praktičari smatraju da bi razlozi za neprimjenu Okvirne odluke u svojstvu države izdavanja mogli biti sljedeći:

- osviještenost o Okvirnoj odluci o ENN-u još nije dosegla dovoljnu razinu da bi praktičari mogli razmotriti je li Okvirna odluka o ENN-u primjenjiva, stoga nedostatak praktičnog iskustva sprječava pravosudna tijela da se koriste njome, a dodanu vrijednost praktične primjene instrumenta smatraju upitnom;
- Neki su praktičari izrazili želju za sveobuhvatnijim programom daljnjeg osposobljavanja, boljim informacijama i organizacijom neke vrste osposobljavanja u vezi s tim instrumentom.
- Praktičari su napomenuli da u slučaju teških kaznenih djela u kojima postoje razlozi za oduzimanje slobode (rizik od utjecanja na svjedoke, opasnost od bijega, nastavak kaznenog djela), hrvatski praktičari oklijevaju primjenjivati Okvirnu odluku o ENN-u zbog rizika da se optužena osoba neće pojaviti na suđenju, da će utjecati na dokaze ili svjedoke ili na drugi način ometati pravdu ili da će osoba počinuti novo kazneno djelo dok je puštena uz jamčevinu. Stoga je nadležno tijelo koje odlučuje o zamjeni oduzimanja slobode jednom od mjera nadzora moralo uzeti u obzir sve okolnosti kako bi se izbjeglo ometanje kaznenog postupka. Također mora imati barem osnovne informacije o načinu života osobe, njezinoj pouzdanosti, radu, prebivalištu, o tome s kojim osobama dolazi u kontakt itd.
- Međutim, nadležna tijela koja odlučuju o alternativnom oduzimanju slobode mogu dobiti informacije samo od dotične osobe. Stoga je to pitanje povjerenja u dotičnu osobu i njezine pouzdanosti, a ne uzajamnog povjerenja među tijelima država članica Europske unije.

- Mogla bi pomoći i izrada priručnika i smjernica.
- Praktičari su napomenuli i da su zabrane približavanja radi zaštite žrtava najučestalija mjera nadzora koju izriču hrvatski sudovi. Stoga, ako se osobi koja je otišla iz Hrvatske u drugu državu članicu izrekne zabrana približavanja, nema potrebe za prijenosom takvih mjera nadzora u drugu državu članicu jer žrtva nije u opasnosti.
- Hrvatski suci i državni odvjetnici stalno se informiraju o novim instrumentima i mogućnostima suradnje u zakonodavstvu EU-a. Međutim, i odvjetnici bi trebali biti aktivniji i zatražiti primjenu ove mjere u slučajevima dopuštenima zakonom.

7.3. Zaključak

Tim za evaluaciju naglasio bi da je praktična uporaba ovog pravnog instrumenta trenutačno prilično ograničena, zbog čega je teško ponuditi opće zaključke o njegovoj primjeni od strane nadležnih tijela država članica.

Razlog za rjeđu primjenu Okvirne odluke o ENN-u mogla bi biti i činjenica da praktičari imaju samo teorijsko znanje, ali ne i praktično iskustvo u njezinoj primjeni.

Čini se da praktičari Okvirnu odluku o ENN-u ne smatraju prikladnim instrumentom suradnje, posebno u slučajevima teških kaznenih djela u kojima zamjena oduzimanja slobode mjerama ENN-a predstavlja veliki rizik od ometanja kaznenog postupka, imajući na umu razloge za oduzimanje slobode (rizik od utjecanja na svjedoke, opasnost od bijega i nastavak kaznenog djela).

Međutim, zbog nedostatka iskustva u uporabi Okvirne odluke o ENN-u, izrazili su želju za sudjelovanjem u međunarodnim aktivnostima osposobljavanja o ENN-u, s naglaskom na praktičnim primjerima koje će predstaviti države članice s iskustvom u nekim slučajevima.

8. OSPOSOBLJAVANJE

U Hrvatskoj je **Pravosudna akademija** institucija odgovorna za početno i kontinuirano osposobljavanje sudaca. Organiziraju **radionice** te osiguravaju priručnike i **stručne materijale** za primjenu okvirnih odluka. Oni su dostupni ciljnim skupinama na njihovim internetskim stranicama ili se e-poštom šalju sudionicima.

Pravosudna akademija, u skladu sa **Zakonom o Pravosudnoj akademiji (NN 52/19)**, provodi među ostalim aktivnostima usavršavanja i kontinuirano stručno usavršavanje pravosudnih dužnosnika, savjetnika u pravosudnim tijelima i državnih službenika u pravosuđu. U okviru takvog stručnog usavršavanja provodi se i osposobljavanje na temu pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije i Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, sukladno utvrđenim potrebama osposobljavanja te raspoloživim financijskim i logističkim mogućnostima.

Broj osposobljenih stručnjaka ovisi o broju tema koje se nalaze u godišnjem Programu stručnog usavršavanja. U prosjeku se **po jednoj temi osposobljava 100 polaznika** od kojih je prosječno 50 % sudaca, 40 % državnih odvjetnika i 10 % savjetnika u pravosudnim tijelima.

Kad je riječ posebno o **okvirnim odlukama 2008/947/PUP i 2009/829/PUP**, hrvatski suci, zamjenici državnih odvjetnika i savjetnici u pravosudnim tijelima redovito sudjeluju na međunarodnim seminarima u organizaciji Europske mreže za pravosudno osposobljavanje (EJTN), Akademije za europsko pravo (ERA) te osposobljavanju na ovu temu koje se nudi kroz međunarodne projekte u kojima Pravosudna akademija sudjeluje kao partner. Okvirna odluka 2008/947/PUP često je dio šire teme pravosudne suradnje u kaznenim stvarima. Iz tog razloga **podaci se ne vode izdvojeno** za sudjelovanje posebno sudaca, posebno zamjenika državnih odvjetnika, a posebno savjetnika u pravosudnim tijelima na osposobljavanju posvećenom isključivo tom pravnom instrumentu.

Nacionalna tijela upoznata su s **alatima Europske pravosudne mreže** u kaznenim stvarima. Međutim, rijetko ih upotrebljavaju u svrhu primjene Okvirnih odluka 2008/947/PUP i 2009/829/PUP s obzirom na to da se navedene Okvirne odluke općenito rijetko provode u praksi.

8.1. Osposobljavanje u vezi s Okvirnim odlukama 2002/584/PUP i 2008/909/PUP

Kad je riječ posebno o **Okvirnim odlukama 2002/584/PUP i 2008/909/PUP**, EUN je često jedna od tema predloženih za osposobljavanje sudaca i državnih odvjetnika sukladno utvrđenim potrebama osposobljavanja te raspoloživim financijskim i logističkim mogućnostima.

Pravosudna akademija organizirala je 2020. osposobljavanje na temu „Pravo EU i pravo Vijeća Europe – kaznenopravni aspekt” na kojem je jedna od tema bila i EUN u navedenom kontekstu.

Organizirani su i seminari na kojima se proučavaju sve relevantne odluke Suda EU-a u pogledu slučajeva na temelju EUN-a te u sklopu seminara koji obuhvaćaju instrumente pravosudne suradnje između država članica EU-a, uz obradu svakog pojedinog instrumenta obuhvaćene su i relevantne odluke Suda EU-a.

Kako bi pomoglo praktičarima, državno odvjetništvo Republike Hrvatske izradilo je priručnik. Stručnjaci sa suda izradili su posebni dokument, „Europski uhidbeni nalog s primjerima iz sudske prakse”, u kojem su zabilježene relevantne odluke Županijskog suda u Zagrebu, a obuhvaćeno je i europsko kazнено pravo, utjecaj okvirne odluke na nacionalno pravo i uvjeti za izdavanje EUN-a. Autori daju i opće upute o tome kako ispuniti obrazac EUN-a, zajedno sa službenim obrascem s uputama. Također se bave pitanjima povezanim s postupanjem po nalogu ili u svojstvu države izdavanja ili države izvršenja, u pogledu prosljeđivanja naloga, postupka izvršenja i predaje hrvatskih državljana, kao i odnosa između EUN-a i trećih zemalja.

Hrvatski suci, zamjenici državnih odvjetnika i savjetnici u pravosudnim tijelima redovito sudjeluju na međunarodnim seminarima u organizaciji Europske mreže za pravosudno osposobljavanje (EJTN), Akademije za europsko pravo (ERA) te osposobljavanju na ovu temu koje se nudi kroz međunarodne projekte u kojima Pravosudna akademija sudjeluje kao partner. Hrvatska pravosudna tijela upoznata su s alatima Europske pravosudne mreže i redovito ih upotrebljavaju, posebno pri utvrđivanju nadležnih tijela. Nadležna tijela općenito su upoznata i s radom EuroPrisa i relevantnim alatima dostupnima na internetu. Kontaktne točke Europske pravosudne mreže referentna su točka za kolege o toj temi.

Okvirna odluka 2008/909/PUP često je dio šire teme pravosudne suradnje u kaznenim stvarima. Iz tog razloga **podaci se ne vode izdvojeno** za sudjelovanje posebno sudaca, posebno zamjenika državnih odvjetnika, a posebno savjetnika u pravosudnim tijelima na osposobljavanju posvećenom isključivo tom pravnom instrumentu.

8.2. Osposobljavanje u vezi s Okvirnim odlukama 2008/947/PUP i 2009/829/PUP

Kad je riječ posebno o **Okvirnim odlukama 2008/947/PUP i 2009/829/PUP**, hrvatski suci, zamjenici državnih odvjetnika i savjetnici u pravosudnim tijelima redovito sudjeluju na međunarodnim seminarima u organizaciji Europske mreže za pravosudno osposobljavanje (EJTN), Akademije za europsko pravo (ERA) te osposobljavanju na ovu temu koje se nudi kroz međunarodne projekte u kojima Pravosudna akademija sudjeluje kao partner. Okvirna odluka 2008/947/PUP često je dio šire teme pravosudne suradnje u kaznenim stvarima. Iz tog razloga **podaci se ne vode izdvojeno** za sudjelovanje posebno sudaca, posebno zamjenika državnih odvjetnika, a posebno savjetnika u pravosudnim tijelima na osposobljavanju posvećenom isključivo tom pravnom instrumentu.

Nacionalna tijela upoznata su s **alatima Europske pravosudne mreže** u kaznenim stvarima. Međutim, rijetko ih upotrebljavaju u svrhu primjene Okvirnih odluka 2008/947/PUP i 2009/829/PUP s obzirom na to da se navedene Okvirne odluke općenito rijetko provode u praksi.

Pravosudna akademija redovno **provodi evaluaciju obrazovnih aktivnosti** kako sa organizacijskog aspekta tako i s aspekta voditelja u odnosu na kvalitetu obrazovnih materijala i metoda osposobljavanja koje su primijenjene na edukaciji. Programsko vijeće Pravosudne akademije, koje je zaduženo za donošenje programa stručnog osposobljavanja svih ciljanih skupina u Pravosudnoj akademiji, analizira sažeto **godišnje izvješće o evaluaciji** temeljem kojeg procjenjuje učinak i svrhovitost provedenog osposobljavanja. Zatim, na temelju nalaza prilagođava plan programa stručnog osposobljavanja za sljedeću godinu.

Hrvatska tijela namjeravaju održati dodatne **radionice** o suradnji u kaznenim stvarima i izraditi **priručnike** na nacionalnoj razini kako bi se sucima, državnim odvjetnicima i probacijskim službenicima pomoglo da prošire svoje znanje o toj temi. Podržavaju i ideju o organizaciji dodatnog osposobljavanja na razini Europske unije o okvirnim odlukama (posebno o Okvirnoj odluci 2008/947/PUP) **kako bi se osiguralo izvršenje izrečenih alternativnih sankcija i probacijskih odluka u inozemstvu**. Također žele uključiti probacijske urede u svako osposobljavanje o tim okvirnim odlukama.

U Republici Hrvatskoj jača trend izricanja alternativnih sankcija, a kako bi se njihova primjena mogla proširiti i na osuđene osobe koje prebivaju u inozemstvu potrebno je organizirati dodatna osposobljavanja na navedene teme na razini EU-a.

8.3. Zaključci

Pravosudna akademija zadužena je za svu pravosudnu izobrazbu. Pravosudna akademija svake godine organizira tečajeve o uzajamnom priznavanju, s posebnim naglaskom na instrument EUN-a. Svake se godine organiziraju i neki programi osposobljavanja o međunarodnoj suradnji, u kojima se raspravlja o sudskoj praksi Suda EU-a i ESLJP-a, kao i o okvirnim odlukama. Međutim, ne postoji poseban nacionalni program za svaku okvirnu odluku. Osposobljavanje uključuje neke praktične slučajeve i općenito predstavljanje instrumenata suradnje.

Tim za evaluaciju izražava žaljenje zbog toga što se programi osposobljavanja održavaju na lokalnim sudovima jer Pravosudna akademija ne pokriva troškove smještaja za osposobljavanje. Zbog toga se praktičari ne mogu sastajati i raspravljati o zajedničkom znanju, najboljim praksama ili izazovima s kojima se suočavaju u tom području. Ističe se i nedostatak sudjelovanja s obzirom na to da sudionici ne popunjavaju sva mjesta koja se nude u programima osposobljavanja. Svakodnevno radno opterećenje praktičara može biti prepreka sudjelovanju u takvim programima, posebno ako osposobljavanje nije obvezno za suce i državne odvjetnike.

Ipak, Pravosudna akademija osigurava sudjelovanje nekih sudaca i državnih odvjetnika u kontinuiranom osposobljavanju, kao i sudjelovanje drugog pravosudnog osoblja na međunarodnim seminarima i konferencijama, a u stranim pripravništvima i programima razmjene zahvaljujući Europskoj mreži za pravosudno osposobljavanje osposobljavanje nije osigurano za odvjetnike, zbog čega izražavaju žaljenje, ni za probacijske službenike.

Statistički podaci koje su dostavila hrvatska tijela ne upućuju posebno na osposobljavanje u vezi sa svakom od četiriju okvirnih odluka, što je predmet upitnika, te nisu dostavljene posebne informacije o broju tečajeva osposobljavanja koji se posebno odnose na svaku od četiriju okvirnih odluka. Međutim, dojam je da se u pogledu Okvirne odluke 2008/947/PUP i Okvirne odluke 2009/829/PUP organizira vrlo malo aktivnosti ili čak nijedna.

Uzimajući u obzir činjenicu da Pravosudna akademija ima ograničene prostore, tim za evaluaciju smatra da bi, uz programe osposobljavanja na nacionalnoj razini, trebalo organizirati module za e-učenje te osigurati materijale za e-učenje, čime će se omogućiti i sudjelovanje iz udaljenih područja.

Međutim, važno je naglasiti ključnu ulogu koju hrvatske kontaktne točke Europske pravosudne mreže imaju kao referentne osobe s kojima se praktičari mogu savjetovati u slučaju sumnje ili pitanja. Oni su odgovorni za prosljeđivanje primljenih informacija drugim sucima.

8.4. Odvjetnička komora

Tim za evaluaciju sastao se i s predstavnicima Hrvatske odvjetničke komore. Rasprava je pokazala da je osposobljavanje odvjetnika u području okvirnih odluka obuhvaćenih ovom evaluacijom nedostavno.

Odvjetnička akademija Hrvatske odvjetničke komore organizira seminare za odvjetnike. Kao što su napomenuli predstavnici Odvjetničke komore, Akademija svaki mjesec održava seminare o trgovačkom, građanskom ili kaznenom pravu; međutim, u posljednje tri godine nije održan nijedan seminar posvećen EUN-u ili drugim okvirnim odlukama obuhvaćenima ovom evaluacijom.

Kad je riječ o odvjetnicima imenovanima po službenoj dužnosti, u svakom odvjetničkom zboru postoji popis odvjetnika među kojima državni odvjetnici ili suci istrage mogu odabrati branitelja ako je to potrebno. Međutim, kao što su primijetili predstavnici Odvjetničke komore, većina njih nema iskustva s predmetnim okvirnim odlukama.

Prema njihovom mišljenju, problem je u tome što se svaki odvjetnik može prijaviti Odvjetničkoj komori kako bi ga se uvrstilo na taj popis, a nitko neće ispitati njegovo ili njezino znanje u području za koje se prijavljuje da bude imenovan braniteljem. Napomenuli su da nakon što odvjetnik dobije dozvolu, nitko ne brine o tome je li obrazovan ili upoznat s novim izmjenama zakonodavstva ili novim zakonodavstvom.

Na primjer, mogu prisustvovati seminaru koji traje jedan ili dva dana tijekom kojeg dobiju približno znanje o okvirnim odlukama; međutim, to nije dovoljno jer tijekom seminara nema predstavljanja praktičnih problema s kojima bi se odvjetnici mogli suočiti; proučava se samo zakonodavni tekst.

Drugi problem koji su istaknuli jest nedostatak pristupa materijalima za osposobljavanje, kao što je priručnik o EUN-u, koji je omogućen državnim odvjetnicima i sucima. Dodali su da je Europska odvjetnička komora prepoznala taj problem i pripremila priručnik za odvjetnike. Međutim, riječ je samo o kratkom skupu smjernica koje će se prevesti na sve jezike EU-a.

Prema onome što je predstavljeno tijekom sastanka s predstavnicima Odvjetničke komore, čini se da ni Hrvatska odvjetnička komora ni Europska odvjetnička komora nisu upoznate s internetskim stranicama Europske pravosudne mreže na kojima su dostupni svi materijali, uključujući Priručnik o EUN-u.

Stoga, iako je priručnik na engleskom jeziku, moguće je da će ga Hrvatska odvjetnička komora ili Europska odvjetnička komora prevesti i proslijediti odvjetnicima jer većina ne govori engleski.

Hrvatska odvjetnička komora trebala bi u svoje programe osposobljavanja uključiti okvirne odluke na koje je ova evaluacija usmjerena i povezanu sudsku praksu.

9. ZAVRŠNE NAPOMENE, PREPORUKE I NAJBOLJE PRAKSE

9.1. Prijedlozi hrvatskih tijela

9.2. Preporuke

Kad je riječ o praktičnoj provedbi i djelovanju direktiva i Uredbe, stručni tim uključen u evaluaciju Republike Hrvatske bio je u mogućnosti preispitati njezin sustav na zadovoljavajući način.

Republika Hrvatska trebala bi provesti daljnje korake u odnosu na preporuke u nastavku 18 mjeseci nakon što dotična radna skupina donese ovo izvješće.

Tim za evaluaciju smatrao je da bi bilo prikladno dati nekoliko prijedloga hrvatskim tijelima. Uz navedeno, na temelju različitih dobrih praksi povezane preporuke iznose se i EU-u, njegovim institucijama i agencijama, a posebno Eurojustu i Europskoj pravosudnoj mreži.

9.2.1. Preporuke Republici Hrvatskoj

Preporuka 1.: (sve okvirne odluke) osposobljavanje sudaca i odvjetnika ne bi trebalo biti ograničeno na općenitu međunarodnu pravnu pomoć u kaznenim stvarima. Trebalo bi se posebno baviti i odgovarajućim okvirnim odlukama i izazovima koji proizlaze iz njihove primjene u svakodnevnom radu.

Preporuka 2.: (sve okvirne odluke) nacionalna tijela potiču se na organiziranje zajedničkog nacionalnog osposobljavanja za suce i državne odvjetnike u vezi s instrumentima obuhvaćenima evaluacijom kako bi se ojačala njihova suradnja.

Preporuka 3.: (sve okvirne odluke) trebalo bi uspostaviti i provesti sustav vođenja predmeta za prikupljanje i pružanje statističkih podataka na razini cijele zemlje.

Preporuka 4.: (FD 947) obavješćivanje osuđenih osoba o njihovim pravima u skladu s Okvirnom odlukom 947 trebalo bi učiniti obveznim.

Preporuka 5.: (sve okvirne odluke) potrebno je poslati podsjetnike državi izvršenja u slučaju da ne odgovori u razumnom roku.

Preporuka 6.: (Okvirna odluka 909) provjeriti uvjete oduzimanja slobode po službenoj dužnosti u određenim slučajevima.

Preporuka 7.: (Okvirna odluka 909) Kazna koju je izrekla država izdavanja mora se priznati ako je razdoblje izračuna izraženo u godinama + mjesecima + danima.

Preporuka 8.: (sve okvirne odluke) zakonodavac bi trebao preispitati rok utvrđen u nacionalnom Zakonu o suradnji, koji nije propisan odgovarajućim okvirnim odlukama, kao potencijalno štetan učinak.

Preporuka 9.: (909) tim za evaluaciju smatra da bi trebalo osigurati pravni lijek protiv neizdavanja potvrde i u predmetima u kojima se potvrda izdaje bez pristanka osobe u slučaju da dotična osoba želi istaknuti neko pravno ili praktično protivljenje toj potvrdi.

Preporuka 10.: (sve okvirne odluke) izraditi mapu na intranetu o pravnim propisima drugih država članica EU-a kako bi se praktičarima olakšalo donošenje odluka o priznavanju.

9.2.2. Preporuke drugim državama članicama

Preporuka 1.: (584, 909) unijeti sve relevantne činjenice u vezi s postupkom u slučajevima suđenja u odsutnosti na obrascu EUN-a i potvrdi kako bi se omogućila temeljita pravna procjena.

Preporuka 2.: (sve okvirne odluke) kada su zatražene dodatne informacije, poštovati razumne rokove koje je odredila država članica izvršenja i navesti neko objašnjenje ako to nije moguće.

Preporuka 3.: (548) unijeti detaljne činjenice o predmetu u upozorenje u SIS-u kako bi sve činjenice bile dostupne tijelu izvršenja prije nego što se od dotične osobe zatraži njezina suglasnost.

Preporuka 4.: sastaviti popis prevoditelja kako bi se osiguralo da se EUN u hitnim slučajevima može prevesti u kratkom roku.

Preporuka 5.: (sve okvirne odluke) svaka država članica trebala bi ispuniti obvezu obavješćivanja države izdavanja o konačnom izvršenju kazne nakon što je tuženik odsluži.

9.2.3. Preporuka Komisiji

Preporuka 1.: tim za evaluaciju potiče Europsku komisiju da dopuni priručnik o EUN-u s posebnim naglaskom na suđenjima u odsutnosti. Trebalo bi predstaviti pravila kojima se uređuju takva suđenja, koja se uvelike razlikuju među državama članicama, i njihove posljedice na valjanost predmetnih presuda, uključujući pravo na žalbu ili obnovu postupka. U takvim slučajevima trebalo bi osigurati i posebne obrasce za podnošenje točnih informacija državi članici izvršenja.

Preporuka 2.: prethodno navedene informacije trebalo bi dostaviti i u kontekstu Okvirne odluke 909.

9.2.4. Preporuke Hrvatskoj odvjetničkoj komori i Europskoj odvjetničkoj komori

Preporuka 1.: Hrvatska odvjetnička komora trebala bi osigurati osposobljavanje ili organizirati seminare o okvirnim odlukama obuhvaćenima ovom evaluacijom, uključujući povezanu sudsku praksu Suda EU-a i uporabu internetskih stranica Europske pravosudne mreže.

9.3. Najbolje prakse

1. Suradnja unutar zajednice Europske pravosudne mreže te suradnja sa sucima i državnim odvjetnicima proaktivna je.
2. Hrvatska tijela uvijek razmatraju manje nametljive mjere prije izdavanja EUN-a.
3. Hrvatska tijela osiguravaju sucima i državnim odvjetnicima osposobljavanje u području pravnog engleskog jezika za praktičare u cijeloj Hrvatskoj.
4. Zatvorski službenici zatvorenici pružaju informacije o njihovim temeljnim pravima u pisanom obliku.

**Programme of the VTC preparatory meeting with representatives
of the Republic of Croatia**

Thursday, 27th May 2021

[Venue: the VTC meeting]

[Participants: representatives of the High Criminal Court, County Courts, the County State Attorney's Office, the Probation Office in Zadar and the Ministry of Justice]

- 09:00 - 09:15   Opening speeches, introduction of the host team and evaluation team;
- 09:15 - 11:30   Presentation by the Prosecutor's Office and Court, followed by Q&A; discussion;
- 11:30 - 12:00   Break
- 12:00 - 14:30   Presentation by the Prosecution Office and Probation Office followed by Q&A,
discussion;

**Programme of the on-site evaluation visit with representatives of the Republic of
Croatia, Zagreb**

Monday, 6th September 2021

Arrival of the evaluation team in the Republic of Croatia

18:00 - Internal meeting of the evaluation team and an observer.

Tuesday, 7th September 2021

[Venue: the Ministry of Justice, Grada Vukovara Street 49, Zagreb

[Participants: representatives of the High Criminal Court, county courts, the State Attorney's Office of the Republic of Croatia, the County State Attorney's Office, the International Police Cooperation Department - Sirene Section, the Judicial Academy and the Ministry of Justice]

09:00 - 09:15 Welcoming speeches, introduction of the host team and evaluation team;

09:15 - 10:30 Presentations by the Prosecution Service and the Court followed by

Q&A: discussion;

10:30 - 10:40 Coffee break;

10:40 - 12:00 Continuation of the discussion;

12:00 - 13:00 Lunch break;

13:00 - 14:30 Presentation by SIRENE/police bureau followed by Q&A: discussion;

14:30 - 14:45 Coffee break;

14:45 - 16:15 Presentation by the Judicial Academy followed by Q&A: discussion;

18:00 - 19:30 Internal meeting of the evaluation team and an observer.

Wednesday, 8th September 2021

[Venue: Ministry of Justice, Grada Vukovara Street 49, Zagreb]

[Participants: representatives of county courts, the Directorate for the Prison System and Probation, the Bar Association, and the Ministry of Justice]

- 09:00 - 10:30 Presentation by court representative followed by Q&A: discussion;
- 10:30 - 10:40 Coffee break;
- 10:40 - 12:00 Continuation of the discussion;
- 12:00 - 13:00 Lunch break;
- 13:00 - 15:00 Presentation by prison officials followed by Q&A: discussion;
- 15:00 - 15:10 Coffee break;
- 15:10 - 16:30 Representatives of the Bar Association, Q&A, discussion;

- 18:00 - 19:30 Internal meeting of the evaluation team and an observer.

Thursday, 9th September 2021

[Wrap-up meeting]

[Venue: Ministry of Justice, Grada Vukovara Street 49, Zagreb]

[Participants: representatives of the High Criminal Court, County Court, State Attorney's Office, and Ministry of Justice]

- 09:00 - 10:30 Additional questions and discussion;
- 10:30 - 10:45 Coffee break;
- 10:45 - 12:00 Final remarks, preliminary conclusions;

- 14:00 - 15:30 Internal meeting of the evaluation team and an observer.

ANNEX B: PERSONS INTERVIEWED/MET

On Thursday, 27 May 2021, from 9:30 to 14:00, VTC preparatory meeting with representatives of the High Criminal Court, county courts, County State Attorney's Office, Probation Office and Ministry of Justice.

Venue: via the VTC platform

Person interviewed/met	Organisation represented
Tanja Pavelin	High Criminal Court
Marina Kapikul	High Criminal Court
Dražen Kevrić	Zagreb County Court
Irena Kvaternik	Zagreb County Court
Gregor Sakrađija	Bjelovar County Court
Sena Midžić Putigna	Pula County Court of
Tomislav Brđanović	Varaždin County Court
Natalija Slavica	County State Attorney's Office
Josipa Jerman	Zadar Probation Office
Anamarija Barać	Ministry of Justice and Public Administration
Lovorka Cvetičanin	Ministry of Justice and Public Administration

On Tuesday, 7 September 2021, from 9.00 to 12:00, meeting with representatives of the High Criminal Court, county courts, State Attorney's Office of the Republic of Croatia, County State Attorney's Office, and Ministry of Justice.

Venue: Ministry of Justice (Grada Vukovara Street 49)

Person interviewed/met	Organisation represented
Tanja Pavelin	High Criminal Court
Tatjana Babić	Zagreb County Court
Erna Dražančić	Zagreb County Court
Sena Midžić Putigna	Pula County Court
Gregor Sakradžija	Bjelovar County Court
Danka Hržina	State Attorney's Office
Natalija Slavica	Zagreb County Attorney's Office
Maja Rakić	Ministry of Justice and Public Administration
Anamarija Barać	Ministry of Justice and Public Administration
Lovorka Cvetičanin	Ministry of Justice and Public Administration

On Tuesday, 7 September 2021 from 13.00 to 14:30, meeting with representatives of the International Police Cooperation Department - Sirene Section and the Ministry of Justice.

Venue: Ministry of Justice (Grada Vukovara Street 49)

Person interviewed/met	Organisation represented
Dijana Sadarić	Ministry of the Interior (International Police Cooperation Department)
Maja Rakić	Ministry of Justice and Public Administration
Anamarija Barać	Ministry of Justice and Public Administration
Lovorka Cvetičanin	Ministry of Justice and Public Administration

On Tuesday, 7 September 2021, from 14:45 to 16:15, meeting with representatives of the Judicial Academy and Ministry of Justice to discuss training on the FDs covered by the evaluation.

Venue: Ministry of Justice (Grada Vukovara Street 49)

Person interviewed/met	Organisation represented
Nella Popović	Judicial Academy
Anita Lazarin	Judicial Academy
Anamarija Barać	Ministry of Justice and Public Administration
Lovorka Cvetičanin	Ministry of Justice and Public Administration

On Wednesday, 8 September 2021, from 9.00 to 12:00, meeting with representatives of the county courts and the Ministry of Justice to discuss FD 2008/909/JHA

Venue: Ministry of Justice (Grada Vukovara street 49)

Person interviewed/met	Organisation represented
Marina Kapikul	High Criminal Court
Ivana Bujas	High Criminal Court
Sena Midžić Putigna	Pula County Court
Gregor Sakradžija	Bjelovar County Court
Maja Rakić	Ministry of Justice and Public Administration
Lovorka Cvetičanin	Ministry of Justice and Public Administration

On Wednesday, 8 September 2021, from 13.00 to 15:00, meeting with representatives of the Directorate for the Prison System and Probation and the Ministry of Justice

Venue: Ministry of Justice (Grada Vukovara Street 49)

Person interviewed/met	Organisation represented
Jana Špero	Ministry of Justice and Public Administration - Directorate for the Prison System and Probation
Adriana Mažar	Zagreb Prison
Maja Rakić	Ministry of Justice and Public Administration
Lovorka Cvetičanin	Ministry of Justice and Public Administration

On Wednesday 8 September 2021, from 15.00 to 16:30, meeting with representatives of the Bar Association and Ministry of Justice

Venue: Ministry of Justice (Grada Vukovara Street 49)

Person interviewed/met	Organisation represented
Višnja Drenški Lasan	Bar Association
Berislav Živković	Bar Association
Maja Rakić	Ministry of Justice and Public Administration
Lovorka Cvetičanin	Ministry of Justice and Public Administration

On Thursday, 9 September 2021, from 9:00 to 11:00, wrap-up meeting with representatives of the High Criminal Court, the County Court, the State Attorney's Office, and the Ministry of Justice

Venue: Ministry of Justice (Grada Vukovara Street 49)

Person interviewed/met	Organisation represented
Tanja Pavelin	High Criminal Court
Danka Hržina	State Attorney's Office

Person interviewed/met	Organisation represented
Natalija Slavica	Zagreb County Attorney's Office
Maja Rakić	Ministry of Justice and Public Administration
Lovorka Cvetičanin	Ministry of Justice and Public Administration

ANNEX C: THE IMPACT OF COVID - 19 ON JUDICIAL COOPERATION IN CRIMINAL MATTERS

CROATIA	
<p>EAW</p> <p><i>-issuing of EAWs (suspension; impact on EAWs already issued; prioritisation in issuing new EAWs + criteria)</i></p> <p><i>- execution and postponement of the actual surrender (legal basis, adequacy, release of surrendered persons, measures to prevent released persons from absconding)</i></p> <p><i>expected resumption of surrenders</i></p> <p><i>-transit</i></p>	<p>Impact on the issuing of EAWs</p> <p>According to the principle of legality, prosecutors and judges are obliged to issue the EAW if in the specific case the legal preconditions are fulfilled (Article 2(1) of the Framework Decision on the EAW). So, in all cases where the legal preconditions are fulfilled the EAW will be issued. It is necessary to emphasise that, according to Croatia's Criminal Procedure Act and Act on judicial cooperation in criminal matters, the prosecutors and the judges render the decision on the issuance of the EAW in accordance with the principle of proportionality.</p> <p>The competent judicial authorities for issuing the EAW (courts and Public Prosecutor's Offices) issue EAWs in all cases where the legal preconditions have been fulfilled. Under Croatian law there is no possibility of temporarily suspending the issuing of EAWs. The EAWs are still entered in the SIS (alert) for the purpose of searching for the requested person. In most cases the whereabouts of the requested persons are unknown at the time of issuing the EAW. The issuance of the EAW must be distinguished from the surrender of requested persons after the finalisation of the surrender procedure in the relevant Member State. The Ministry of the Interior has postponed taking over of the requested person who has been arrested and detained in the executing Member State and whose surrender has been granted.</p> <p>Impact on the execution of EAWs and postponement of the actual surrender</p> <p>The Croatian authorities have not implemented any additional</p>

measures in connection with the surrender /transfer of requested persons/sentenced persons from Italy /other affected countries to Croatia. (...) In other words, regarding cases of surrender and cases of transfer of the requested person/sentenced person where the final decision has been issued and surrender has been agreed, the following provisions are relevant: Article 23(3) and (4) of Framework Decision 2002/584/JHA.

This Framework Decision complies with fundamental rights and the principles recognised by Article 6 of the Treaty on European Union and reflected in the Charter of Fundamental Rights of the European Union. Consequently, the Framework Decision complies with Article 35 Charter of Fundamental Rights of the European Union, which reads as follows:

“Everyone has the right of access to preventive health care and the right to benefit from medical treatment under the conditions established by national laws and practices. A high level of human health protection shall be ensured in the definition and implementation of all Union policies and activities.”

In other words, Member States of the EU are obliged to ensure a high level of human health protection. In this specific situation, the transfer/surrender of the persons who are detained /serving their sentence in Italy could endanger the high level of human health protection in other Member States of EU. Consequently, the abovementioned provisions could be interpreted in the following manner: the transfer of the sentenced person/surrender of the requested person from Italy /affected countries could be contrary to Article 35 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union.

The Croatian authorities emphasise that the execution of EAWs will not be suspended; only the surrender of the requested person will be postponed. In line with the recommendations of the Civil Protection Headquarters and further to the arrangement with the Prison System Directorate of the Ministry of Justice, the Ministry

of Interior has postponed surrender, extradition and transfer of persons to and from the Republic of Croatia. Further to the above, after issuing a decision on surrender of a person, the courts are temporarily postponing the surrender of the requested person for serious humanitarian reasons (Article 35, par 3 of the Act on Judicial Co-Operation in Criminal Matters with Member States of the European Union – in line with article 23 of the FD on the EAW).

[Legal basis for postponing the actual surrender](#)

The temporary suspension of surrenders of requested persons can be based on Article 23 (3) and Article 23 (4) of the FD on the EAW. Courts are independent in the interpretation and application of the FD on the EAW. Accordingly, it is up to the court to decide with provision to apply in the concrete case of the temporary suspension of the surrender of the requested person due to the COVID-19 epidemic. The Croatian legal system does not apply the principle of stare decisis. In other words the courts are not obliged to abide by the precedent established by prior decisions.

[Adequacy of these provisions](#)

The Croatian authorities consider the abovementioned provisions applicable and sufficient to deal with the current situation. In each concrete case it is necessary to find the most appropriate solution taking into account the principle of proportionality and the obligation to enable another Member State to conduct effective prosecution of the perpetrator of the offence. For example if the EAW is issued for the purpose of questioning the defendant who has absconded, the issuing and executing judicial authority should consider the application of Article 19 of the FD on the EAW in order to avoid an excessive duration of extradition detention due to COVID-19.

[Meaning of ‘circumstances beyond the control’](#)

The case law of the ECJ (Case C-640/15) has defined “circumstances beyond the control” as “exceptional circumstances, that resistance could not have been foreseen by those authorities and ..... could not have been avoided in spite of the exercise of all due care by those authorities”. (...) Subsequently, the surrender of the requested person can be postponed on the basis of Article 23(4) of the Framework Decision (“serious humanitarian reasons”). The transfer of sentenced persons can be postponed due to unforeseen circumstances, until the circumstances cease to exist.

Releases of requested persons following postponement of surrender

Until now, no such case has occurred. The Courts render decisions taking into account the circumstances of the concrete case and impose the measure that will ensure the presence of the requested person during the procedure for executing the EAW.

According to Croatia's Act on judicial cooperation in criminal matters with EU, Member States, non-compliance with deadlines cannot lead to the release of the requested persons. These deadlines are indicative.

Measures to prevent requested persons from absconding

In each concrete case the court can decide on the application of other, less severe, measures instead of extradition detention (bail, supervision measures). But these measures can be ordered only if they can secure the presence of the requested person and prevent his/her absconding.

Expected resumption of the surrender

The Croatian authorities are unable to answer this question. The physical surrender /extradition of requested person will be possible when the technical conditions are fulfilled and it is very hard to predict when these conditions will be fulfilled. In most of the cases the requested persons are being surrendered/extradited to the issuing State/Requested State by air transport. The “restart” of

	<p>international airline aviation requires a number of obstacles to be overcome in order for Governments to allow travel, and further hurdles in terms of the passenger journey, which includes the airports of departure and arrival, the flights themselves, and other elements.</p> <p>Transit</p> <p>Transits are not possible.</p>
<p>Precautionary measures for surrender, extradition and transfer</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>COVID19 test</i> - <i>health certificate</i> - <i>quarantine</i> - <i>facial masks</i> 	<p>Precautionary measures</p> <p>Generally speaking, all surrenders (esp. by air) are currently suspended. However, a different decision is possible in exceptional cases. To date, the Croatian authorities have not encountered any such cases. There is no special protocol in place for those cases, but there is an epidemiologist on call who can carry out testing for COVID-19 if necessary. Due to a heavy workload for the epidemiologists, the Croatian authorities we have been asked to refer cases to them only if absolutely necessary.</p> <p>The competent authorities in the Republic of Croatia (police SIRENE Bureau /Interpol Zagreb) have organised the physical surrender /extradition of the requested persons in only a few cases. In these cases, the following procedure was conducted:</p> <ul style="list-style-type: none"> • the requested person was medically examined (tested for COVID-19) before the physical surrender/extradition; • Croatian and foreign police officers who were accompanying the requested person as well as the requested person had to respect the measures imposed by the Civil Protection Directorate (obligation to use personal protective equipment). <p>In future cases, the testing of foreign police officers would be more than welcome.</p> <p>Furthermore, the recommendations of the Civil Protection Headquarters are being applied by the Ministry of Justice. Consequently, the Prison System Directorate of the Ministry of Justice applies all measures ordered relating to the health of</p>

	<p>prisoners and detained persons.</p> <p>Need (or not) for further guidance on precautionary measures</p> <p>The police officers who organise and execute the physical surrender/extradition of the requested person would appreciate such guidance, which will facilitate the application of the EAW surrender procedure across the EU.</p>
<p>Extradition</p> <ul style="list-style-type: none"> -suspension -legal basis -third countries involved -expected duration of suspension 	<p>Impact on extradition procedures</p> <p>The Republic of Croatia has not suspended the international wanted notices issued by the third States. The police acts on the basis of the international wanted notices – if the requested person is on Croatian territory he/she will be arrested on the basis on the international wanted notice. After the arrest, the police and judicial authorities act in accordance with the Act on mutual legal assistance in criminal matters and applicable international agreements. When the Minister of Justice issues a ruling granting the extradition of the requested person, his/her surrender to the third State will be postponed due to the COVID -19 epidemic.</p> <p>Legal basis for postponing the actual surrender</p> <p>Provisions such as those referred to above are proscribed by the Council of Europe Conventions: Article 18(5) of the European Convention on Extradition reads as follows:” If circumstances beyond its control prevent a Party from surrendering or taking over the person to be extradited, it shall notify the other Party. The two Parties shall agree a new date for surrender and the provisions of paragraph 4 of this article shall apply.”</p>
<p>Transfer of sentenced persons</p> <ul style="list-style-type: none"> -prioritisation in issuing/execution 	<p>Impact on the transfer of sentenced persons</p> <p>Transfers of prisoners are not possible. The procedure for the transfer of the sentenced persons from affected countries should not be initiated during the current situation concerning coronavirus COVID-19. Regarding the cases of transfer of the requested person/sentenced person where the final decision has been brought and surrender has been agreed, the following provision is relevant:</p>

	<p>Article 15(2) of Framework Decision 2008/909/JHA.</p> <p>Regarding the transfer of sentenced persons who are serving their sentence in the Republic of Croatia to other EU Member States in accordance with FD 2008/909, it is necessary to emphasise that their surrender is postponed due to the COVID-19 epidemic. Besides, these procedures are not considered as urgent cases due the fact that convicts are already serving the sentence and there is no danger of their absconding.</p>
<p>EIO and MLA</p> <p><i>-prioritisation in issuing/execution</i></p> <p><i>-electronic transmission</i></p> <p><i>-whom to contact</i></p>	<p>Impact on the issuing of EIOs and MLA requests</p> <p>In accordance with the above, the judicial authorities do not prioritise the issuance of the EIO. According to our legal framework the judicial authorities are obliged to obtain all evidence in the concrete case (evidence proving the guilt of defendant as well as evidence in favour of the defendant). The investigation has to be concluded within proscribed time-limits. So it is impossible to prioritise EIOs.</p> <p>Impact on the execution of EIOs and MLA requests</p> <p>EIOs and other MLA requests are executed only in urgent cases. Please note that most EIOs are considered as urgent cases, since they are usually issued during the investigation. Given the nature of the instrument, the EIOs are therefore handled without delay.</p> <p>Electronic transmission and contact details</p> <p>EIOs and MLA requests should be sent by e-mail to the addresses in the EJM Atlas, and ordinary mail should be used in exceptional cases (transfer of the proceedings and service of documents). They should be sent to the central authority in MLA cases (service of documents and transfer of proceedings).</p> <p>The EIO should be sent to the competent County State Attorney's office, to the e-mail addresses specified in the EJM Atlas and to the following e-mail addresses:</p> <p>Danka.Hrzina@dorh.hr and Bojan.Ernjakovic@pravosudje.hr</p>
Freezing and confiscation	N/A

<p>orders</p> <p><i>-prioritisation in issuing/execution</i></p>	
<p>JITs</p> <p><i>-prioritisation and alternative telecommunications solutions</i></p>	N/A
<p>Recommended channels for transmission of</p> <p><i>-urgent requests</i></p> <p><i>-information exchange</i></p>	<p>In urgent cases / situations it is highly recommended to use Eurojust, EJM and SIS Sirene channels.</p> <p>For the transmission of EIOs and MLA requests, see above: ‘EIO and MLA’.</p>
<p>Any other relevant information</p>	<p>Regarding judicial cooperation, it should be emphasised that all urgent requests (criteria: serious crimes, urgent investigative actions, defendant is deprived of liberty) were/are being executed within short time-limits. Regarding the issuance of instruments of judicial cooperation, they were/are issued when the legal preconditions were/are fulfilled.</p> <p>(...) Extraordinary precautionary measures will apply to judges and prosecutors in the Republic of Croatia. Most judges and prosecutors will work from home. Urgent investigative measures will be carried out. Accordingly, all urgent MLAs, including EIOs and EAWs, will be handled. These extraordinary measures lasted until April 1 2020.</p> <p>(...) Please note that surrenders of requested persons /transfers of sentenced persons will be executed /postponed taking into account the specific circumstances of the concrete case. The details of the surrender are to be agreed between the SIRENE Bureaus of the countries involved.</p> <p>The measures imposed due to the epidemic COVID-19 are gradually easing in the Republic of Croatia. So, the judiciary is gradually returning to normal.</p>

ANNEX C: LIST OF ABBREVIATIONS/GLOSSARY OF TERMS

LIST OF ACRONYMS, ABBREVIATIONS AND TERMS	LANGUAGE OF THE REPUBLIC OF CROATIA OR ACRONYM IN ORIGINAL LANGUAGE	ENGLISH
EU		European Union
FD/s		Framework Decision/s
JCA		Act on Judicial Cooperation in Criminal Matters (Judicial Cooperation Act)
JHA		Justice and Home Affairs
EAW		European Arrest Warrant
EIO		European Investigation Order
EJN		European Judicial Network
SIS		Schengen Information System
CJEU		Court of Justice of the European Union
ECHR		European Court of Human Rights
ESO		European Supervision Order
VTC		Virtual Teleworking Conference
CSAO		County State Attorney's Office
SAO		State Attorney's Office
UK		United Kingdom
EUROJUST		European Union Agency for Criminal Justice Cooperation
ERA		Academy of European Law
EJTN		European Judicial Training Network